

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

**ВИЯВИ ГЕНДЕРНОЇ НЕКОРЕКТНОСТІ В ПОЛІТИЧНИХ
І СОЦІАЛЬНИХ ТОК-ШОУ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА**

Кваліфікаційна робота
студентки 4 курсу, групи ЛЖ-41,
першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
спеціальності 061 «Журналістика»
Христенко Анастасії Юріївни

Науковий керівник:
Хавкіна Любов Марківна,
доктор наук із соціальних
комунікацій, професор

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Гендерне питання в українському суспільстві та медіапросторі ..	7
1.1 Розуміння гендерної рівності та гендерної коректності в українському суспільстві	7
1.2 Гендерна некоректність і характерні для неї прояви	12
1.3 Гендерна некоректність в медіа та різновиди її проявів в українському медіапросторі	15
Розділ II. Політичне ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» в гендерному аспекті	22
2.1 Політичне ток-шоу: визначення, типи, функціонально-творчі особливості	22
2.2 Історія існування та загальна характеристика політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера»	27
2.3 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до жінок у випусках політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за 2021 р.	29
2.4 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до чоловіків у випусках політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за 2021 р.	35
2.5 Типи проявів гендерної некоректності в політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» та їх роль у підтримці гендерних стереотипів	38
Розділ III. Соціальне ток-шоу «Один за всіх» у гендерному аспекті	41
3.1 Соціальне ток-шоу: визначення, типи, функціонально-творчі особливості	41
3.2 Історія існування та загальна характеристика соціального ток-шоу «Один за всіх»	46
3.3 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до жінок у випусках соціального ток-шоу «Один за всіх» за 2021 р.	49
3.4 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до чоловіків у випусках соціального ток-шоу «Один за всіх» за 2021 р.	56
3.5 Типи проявів гендерної некоректності в соціальному ток-шоу «Один за всіх» та їх роль у підтримці гендерних стереотипів	58
Висновки	63
Список використаних джерел	68
Додатки	73

ВСТУП

Актуальність роботи. Ток-шоу – це телевізійна розмовна програма, формат якої передбачає обговорення конкретної теми певною кількістю запрошених до студії гостей разом із ведучим. Зазвичай вона наділена рисами видовищності. У наш час ток-шоу є одним із найпоширеніших жанрів на телебаченні, зокрема українському. Така популярність зумовлюється основною сутністю жанру, яка полягає в тому, щоб створювати «шоу», за яким хочеться уважно спостерігати. Подібний формат здатний викликати у глядача зацікавленість через те, що засновується на психологічній людській потребі – брати участь у житті соціуму, вирішенні актуальних для нього проблем. Тож поширеність і популярність цього жанру вмотивована відчуттям причетності глядацької аудиторії до подій не тільки у студії, а ще й у країні. До того ж, він «сполучає в собі як журналістські, так і сценічні прийоми – інтерв'ю, дискусії та гру» [1], що здатні зацікавити широку аудиторію.

Серед усієї існуючої різноманітності видів найпопулярнішими у глядачів є політичні та соціальні ток-шоу, якщо судити за частотою появи нових програм подібної тематики. Ці види своїм існуванням впливають на формування суспільних позицій. Політичне ток-шоу необхідне телебаченню, оскільки виконує функцію політичної освіти громадян. Публічне обговорення політиками та громадськими діячами політичних проблем допомагає глядачам знати про те, що відбувається в країні, а наявність різних позицій та жвавих суперечок формують особисті політичні погляди, критичне мислення, схильність до аналізування різних кутів зору у сприйнятті певного явища чи події. В українських ток-шоу владу як хвалять, так і критикують, що дає громадянам змогу обирати: бути прихильниками чинної влади чи опозицією. Також через транслявання політично значущої інформації ток-шоу такого плану пробуджують у глядачів зацікавленість у долученні до прийняття рішень, які впливають на політичне життя країни.

Проте політичні ток-шоу не завжди позитивно впливають на глядача.

Незважаючи на початкову місію жанру показувати людям різні кути зору у сприйнятті явищ і подій, за певних обставин таке ток-шоу може стати суцільною маніпуляцією. Це трапляється, як правило, тоді, коли канал має фінансування від певної людини, або коли власник каналу хоче транслювати свої особисті політичні погляди. У такому разі на ток-шоу показується лише одна політична сила, або лише одна з усіх презентується як «правильна», йде активне засудження або піднесення окремих політиків і політичних сил, запрошуються одні й ті самі гості. Глядач не може отримати об'єктивну інформацію та почути різноманітні позиції експертів, що змушує його прийняти певну сторону та не мати можливості її критично переосмислити.

Соціальні ток-шоу, у свою чергу, «орієнтовані не тільки на комунікацію, але й на терапію» [2, с. 139]. Висвітлення важливих соціальних тем робиться не лише для виховання в глядачах «людяності» та співчуття до інших, але і для формування переконаності, що будь-яка проблема має вирішення. Цей різновид ток-шоу використовується для позбавлення глядачів «від поширених культурних страхів і упереджень» [2, с. 139]. Нарешті, він допомагає безлічі людей отримати кваліфіковану допомогу від психологів, що в подальшому здатне сприяти створенню суспільства психологічно здорових людей.

Але соціальні ток-шоу, всупереч своїм благородним цілям, є досить проблематичними з огляду на вплив на суспільну свідомість. Вони розмивають загальне поняття норми, часто виправдовуючи речі, вчинки та ситуації, які не завжди мають бути виправданими. Показуючи у своїх випусках різні історії, пов'язані з важкими темами, і недостатньо засуджуючи їх, соціальні ток-шоу створюють для глядача думку, що це все є допустимим. Розуміння норми знижується, оскільки, на думку сценаристів шоу, нормою є і прощення для вбивці, і співчуття до гвалтівника, якщо їхні історії життя є жалібними та сумними. Також соціальні ток-шоу знижують у глядачів рівень самокритики до себе та свого життя, найчастіше використовуючи для сюжетів людей із явними матеріальними та психологічними проблемами, які, попри все, своїм життєвим становищем задоволені. Тому ток-шоу такого жанру можуть впливати на людей

як позитивно, так і негативно.

Це не єдині аспекти життя, в яких жанр ток-шоу формує в людей певні погляди та позиції. Останні кілька років став існувати ще й гендерний аспект, що активно розглядається дослідниками. В будь-якому сучасному суспільстві рівність між статями і гендерами є невід'ємною умовою дотримання прав людини, ознакою демократичної цивілізованої держави, а також важливим кроком до встановлення повноцінної соціальної справедливості. В останні роки увага до питання гендерної нерівності суттєво зросла, проте чимало досліджень, що проводилися на цю тему, застаріли й не підходять для відображення та розуміння сучасних реалій цього питання.

В умовах активної боротьби жінок за свої права та великої популярності феміністичних рухів матеріали щодо гендерної некоректності в ЗМІ необхідні насамперед для розуміння того, наскільки дієво гендерна дискримінація викорінюється з українського суспільства. До того ж, висвітлення цієї проблеми в попередніх дослідженнях здебільшого відбувалося з урахуванням аналізу друкованих або електронних ЗМІ, а не телебачення. Контент, вироблений телекомпаніями, досі є активно споживаним у суспільстві, тому важливо розглядати його з боку наявності гендерних проблем.

Гендерною проблемою на сучасному етапі вважається і можлива наявність у ток-шоу гендерно некоректних проявів. Найчастіше вони спрямовані на жінок, проте ймовірність некоректного висвітлення чоловіків у випусках також досить велика. Прояви гендерної некоректності по відношенню до чоловіків менш помітні для суспільства, тому їхня присутність у медіапросторі не вважається проблематичною. Проте такі прояви однаково шкодять як жінкам, так і чоловікам, а також суспільству в цілому, тому розглядати їх потрібно комплексно.

Актуальність дослідження полягає в тому, що прояви гендерної некоректності, які можуть бути знайдені в ток-шоу, здатні впливати на підтримання гендерних стереотипів та дискримінації у суспільстві. Це, у свою чергу, перешкоджатиме розвитку толерантного суспільства з рівними для всіх

правами. Ця проблема недостатньо висвітлена дослідниками з питань гендерної нерівності, а тому потребує подальшого вивчення.

Мета дипломної роботи – з'ясувати параметри поняття гендерної некоректності в медіа та виявити типи такої некоректності на адресу обох гендерів у політичних і соціальних ток-шоу в сучасному українському медіапросторі.

Мета визначає наступні **завдання**:

- встановити, що вважається гендерною рівністю та гендерною коректністю в українському суспільстві на сучасному етапі;
- визначити поняття гендерної некоректності і з'ясувати характерні для неї прояви в різних сферах життя;
- з'ясувати, що є гендерною некоректністю в медіа та які з її проявів існують у сучасному українському медіапросторі;
- виявити в українських політичному й соціальному ток-шоу прояви гендерної некоректності по відношенню до жінок і чоловіків;
- з'ясувати, як знайдені прояви гендерної некоректності впливають на підтримання гендерних стереотипів та дискримінаційних явищ у суспільстві.

Об'єкт дослідження – представлені в українському медіапросторі політичне ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» і соціальне ток-шоу «Один за всіх» (за 2021 р. та початок 2022 р.), а також матеріали, присвячені темі гендерної некоректності.

Предмет дослідження – наявні в українських ток-шоу прояви гендерної некоректності на адресу обох гендерів, які впливають на формування і підтримання гендерних стереотипів щодо жінок та чоловіків.

Хронологічні межі дослідження: 2021 р. – лютий 2022 р.

Методи дослідження: метод аналізу; метод порівняння; метод моніторингу; метод типологізації; історичний метод.

Структура роботи: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ І

ГЕНДЕРНЕ ПИТАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ТА МЕДІАПРОСТОРИ

1.1 Розуміння гендерної рівності та гендерної коректності в українському суспільстві

Розвиток України та українського суспільства, починаючи з 1991 року, після здобуття незалежності, відбувається в напрямі загальноцивілізаційних цінностей – принципів та норм, що символізують розвинуту цивілізовану державу, у якій людина та дотримання її прав є пріоритетом. Загальноцивілізаційні цінності невідривно пов'язані не лише з демократією, толерантністю та чесним правосуддям, а й із відсутністю дискримінації будь-яких соціальних груп, зокрема із гендерною рівністю, оскільки без неї неможлива ні соціальна справедливість, ні повноцінна свобода особистості. Підтвердженням курсу на досягнення гендерної рівності є міжнародні документи ООН, які стверджують рівні права людей незалежно від їхньої статі та інших ознак: «Загальна декларація прав людини» (1948 р.) та «Міжнародний пакт про громадянські й політичні права» (1966 р.). А також документи, спрямовані на боротьбу з дискримінацією жінок, оскільки її існування в суспільстві сприяє виникненню, розвитку та посиленню нерівності: «Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (1979 р.), «Декларація про викорінення насильства щодо жінок» (1993 р.), «Пекінська декларація та Платформа дій» (1995 р.) і «Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська Конвенція)» (2011 р.). До того ж, гендерна рівність є однією з 17 цілей сталого розвитку, які у 2015 році були прийняті на саміті ООН із програмою «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року» [3].

Україна, розділяючи цілі та принципи світової спільноти, також проводить активну гендерну політику, яка передбачає викорінення всіх форм нерівності та

дискримінації між статями, зокрема на законодавчому рівні. Особлива увага до розвитку цього напрямку політики стала приділятися після підписання в 2014 році угоди про асоціацію з ЄС, яка містить пункт про те, що співробітництво передбачає досягнення певних цілей, серед яких і «забезпечення гендерної рівності та рівних можливостей для чоловіків та жінок у сфері зайнятості, освіти та навчання, економічної та суспільної діяльності, а також у процесі ухвалення рішень» [4, с. 253].

Тому тепер в українській державі, навіть в умовах повномасштабної війни, постійно вживаються заходи, які сприяють наближенню до гендерної рівності, – це ратифікація Стамбульської конвенції 20 червня 2022 року, ухвалення урядом України «Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року» 20 грудня 2022 року й розпорядження Кабінету Міністрів України № 79-р «Про затвердження плану заходів із реалізації Концепції комунікації у сфері гендерної рівності» 27 січня 2023 року. Це дає змогу зробити висновок, що досягнення рівності є одним із першочергових завдань для держави, яка розвивається. Проте, треба розуміти специфіку визначення «гендерна рівність», що функціонує в українському суспільстві та законодавстві, щоб мати уявлення про те, до чого необхідно прагнути.

У сучасному суспільстві поняття «гендер» функціонує окремо від поняття «біологічна стать», маючи на увазі соціальне та психологічне самовідчуття людиною своєї приналежності до будь-якої з існуючих статей або, навпаки, особистістю без неї. На гендер впливають не лише фізіологічні відмінності між жіночим та чоловічим організмами, він багатоаспектно формується у процесі соціалізації кожної окремої людини. Тому, говорячи про гендерну рівність, яка стосується не тільки біологічної статі, а й соціальної, найточнішим буде формулювання, яке дала Європейська Комісія: «Гендерна рівність означає, що всі людські істоти мають свободу для розвитку своїх особистих здібностей та свободу вибору без обмежень, пов'язаних із жорстко закріпленими гендерними ролями» [5]. Це визначення підкреслює установку, що людина може вважати себе будь-ким і, незалежно від цього, мати свободу в усіх сферах життя та права

на неї.

Однак, оскільки тема роботи, пов'язана з гендерною некоректністю в політичному та соціальному ток-шоу, не передбачає дослідження форм дискримінації, спрямованої на соціальну стать, розглядати питання рівності можна лише з боку біологічної статі. У такому випадку трактування поняття «гендерна рівність» орієнтується лише на фізіологічні відмінності статей і досягнення рівних прав саме з огляду на них.

Зважаючи на це, «суспільство гендерної рівності – це такий стан суспільства, у якому чоловікам і жінкам як рівноправним партнерам надаються рівні можливості для добровільної участі в усіх видах діяльності, де вони користуються однаковими політичними й економічними, соціальними та культурними правами й свободами, а також виконують однакові обов'язки та несуть однакову відповідальність» [6, с. 114]. Тобто гендерна рівність для українських дослідників гендерних питань – це забезпечення чоловіків і жінок рівними правами та можливостями в усіх сферах життя, однакова представленість на політичних та державних посадах, а також керівних посадах, одні й ті самі обов'язки на роботі та в побуті. Крім іншого, гендерна рівність передбачає також однакове ставлення до чоловіка і жінки в більш «дрібних» деталях – відсутність у суспільстві стереотипів, сексистської лексики, поділу професій і занять на «чоловічі» та «жіночі», однакова представленість у ЗМІ, рівні вимоги до поведінки та зовнішнього вигляду. Простіше кажучи, гендерна рівність – це коли стать людини абсолютно ні на що не впливає й абсолютно ні про що не говорить.

Думку українського суспільства щодо того, що являє собою гендерна рівність, можна дізнатися, спираючись на результати проведених опитувань на цю тему. Відповіді людей на питання про те, які ознаки нерівності вони помічають у своєму повсякденному житті, дозволяють зрозуміти, яке значення вони вкладають у поняття «гендерної рівності» і які початкові цілі бачать для її реалізації. Так, наприклад, розглядаючи результати опитування соціологічної компанії Gradus Research [7], проведеного 11 серпня 2021 року для того, щоб

дiзнатися, з якими проявами дискримiнацiї за ознакою статi стикалися українцi, видiляються конкретнi проблемнi зони: 1) гендерний розрив в оплатi працi (26 % опитаних зустрiчалися з фактом нерiвностi в цьому аспектi), причому як у мiнiмальнiй заробiтнiй платi для будь-якої сфери дiяльностi, так i в заробiтнiй платi на однiй i тiй самiй посадi; 2) нерiвна кiлькiсть можливостей для того, щоб обiймати керiвнi посади (59 % опитаних погодилися iз твердженням, що в Україні на керiвнi посади приймають скорiше чоловiкiв, нiж жiнок).

Опитування вiд соцiологiчної групи «Рейтинг» щодо думки українцiв про гендерну нерiвнiсть у країнi, проведене 27–28 лютого 2021 року, мiстить таку iнформацiю: «34% респондентiв вважають, що у питаннi кар'єрного росту чоловiки мають бiльше можливостей, на думку 45% опитаних, чоловiки мають бiльше можливостей, аниж жiнки, у питаннi щодо оплати працi, а 54% респондентiв вважають, що чоловiки мають бiльше можливостей у полiтичнiй дiяльностi» [8].

Зважаючи на результати цих двох опитувань, можна сказати, що гендерна рiвнiсть для українського суспiльства – це забезпечення рiвних прав та можливостей для жiнок i чоловiкiв, насамперед, в економiчнiй, робочiй та полiтичнiй сферах. В економiчнiй сферi рiвнiсть має виражатися однаковою оплатою працi незалежно вiд статi, у робочiй сферi – вiдкритiстю керiвних посад i доступнiстю кар'єрного зростання як жiнок, так i для чоловiкiв, а в полiтичнiй – рiвною представленiстю обох статей в урядi, мiнiстерствах, партiях тощо.

Однак, гендерна рiвнiсть є не просто загальноприйнятою категорiєю, яка iснує в суспiльствi, а офiцiйним термiном, закрiпленим на законодавчому рiвнi. У Конституцiї України гендерна рiвнiсть подається i трактується як рiвнiсть усiх людей, а вiдтак – усiх статей, якi проживають на територiї країнi. Вона вважається одночасно i метою, до якої треба прийти, i критерiєм, що є обов'язковим для iснування соцiально справедливого українського суспiльства.

У Конституцiї України iнформацiя про рiвнiсть статей подається у статтi 21: «Усi люди є вiльнi i рiвнi у своїй гiдностi та правах» [9]. Бiльш широке та докладне трактування мiститься у статтi 24, акцент у якiй чiтко робиться на

умовах, які дають змогу жінкам бути рівними з чоловіками:

«Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям» [9].

Таким чином, українське законодавство дозволяє кожному громадянину зрозуміти, що в державі вважається рівністю статей у всій повноті цього поняття.

Крім основного законодавства у вигляді Конституції України, важливим документом, спрямованим на досягнення гендерної рівності, а також викорінення гендерних стереотипів, є ухвалений Верховною Радою України Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків» від 8 вересня 2005 р. № 2866-IV. Саме в цьому законі йдеться про всі необхідні перетворення в країні та суспільстві, що мають допомогти досягти рівних прав для чоловіків та жінок, про які згадується у Конституції та інших міжнародних законах. Тут же дається визначення саме гендерної рівності: «гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства» [10].

Основні напрями державної політики, затверджені цим документом:

1) заборона дискримінації за статевою ознакою; 2) протидія насильству за

статевою ознакою; 3) рівна участь чоловіків та жінок у прийнятті рішень, особливо соціально значущих; 4) забезпечення рівних можливостей у чоловіків та жінок в поєднанні професійних та сімейних обов'язків; 5) пропаганда культури гендерної рівності; 6) захист суспільства від інформації, що дискредитує за ознакою статі або містить прояви дискримінації як такої [10].

Визначення «гендерної рівності», що функціонують в українському суспільстві та законодавстві, дають змогу вивести поняття «гендерної коректності» та описати його. Гендерна коректність – це прояви, твердження й установки, націлені на уникнення дискримінації і стереотипізації людей будь-якого гендеру, а також на закріплення за ними рівних прав у всіх сферах життя, включаючи мову, висвітлення в медіа та інші соціальні контексти. Вона означає, що кожна людина заслуговує на те, щоб одержувати однакову увагу в будь-якій сфері, а також належне висвітлення своїх поглядів та образів без додавання до них стереотипних переконань (наприклад, що жінка обов'язково емоційна, а чоловік, навпаки, спокійний). Так, у ЗМІ гендерно коректними проявами будуть вважатися відсутність гендерного дисбалансу в матеріалах, використання фемінітивів, коли мова в тексті йде про жінку, а також відмова від поділу рубрик на «чоловічі» (зазвичай політика, економіка, суспільство) та «жіночі» (шоу-бізнес, здоров'я, культура). Гендерна коректність, будучи невід'ємною частиною гендерної рівності, передбачає, що всі люди, незалежно від своєї соціальної і біологічної статі, повинні отримували однакове толерантне ставлення до себе в будь-якому виді соціальних стосунків.

1.2 Гендерна некоректність і характерні для неї прояви

Гендерна некоректність – це прояви та закріплені суспільством установки в поведінці, мовленні, ставленні та в інших аспектах соціальних відносин, які призводять до дискримінації людей на основі їхньої статі чи гендерної ідентичності, порушуючи тим самим принцип гендерної рівності. У більшості випадків гендерна некоректність будується на стереотипах, які функціонують у соціумі, а також на гендерних ролях, що з ними тісно пов'язані: «Гендерні ролі

зумовлені диференціацією всіх членів суспільства на дві категорії – чоловіків і жінок – та передбачають очікувану від них ціннісно й нормативно визначену поведінку. Від народження кожна людина одержує приписаний статус відповідно до статі, тобто статус дівчинки/жінки та хлопчика/чоловіка з відповідними очікуваннями щодо їхньої поведінки» [11, с. 156].

Гендерна некоректність включає різні форми порушення принципу рівності на основі соціальної та біологічної статі, що перешкоджають праву людей бути толерантно представленими у всіх сферах життя та висвітленими в медіа. Вона може мати явний чи прихований характер, залежно від того, наскільки очевидні для людей прояви дискримінації чи стереотипізації, які закладаються в некоректність і які вони сприймають у певний момент від оточення чи засобів масової комунікації. Явна гендерна некоректність може виявлятися в публічному приписуванні людям гендерно-стереотипних обов'язків, таких як «жінка повинна народжувати дітей» та «чоловік повинен забезпечувати сім'ю», використанні дискримінаційних мовних формулювань, наприклад «жіноча логіка» або «поступати по-чоловічому», поділі певних сфер життя на «жіночі» та «чоловічі». Прихована гендерна некоректність зазвичай непомітна для людей, оскільки вона може з'являтися лише в деяких контекстах або бути повністю незрозумілою для тих, хто ігнорує гендерну проблематику. Завдяки цьому вона вільно сприймається свідомістю людей та закріплюється як соціальна норма. Прихована гендерна некоректність – це, наприклад, менша представленість жінок чи чоловіків у телевізійних програмах, підтримання стереотипних образів жінки та чоловіка в аспектах зовнішності чи характеру, надання різних ролей у сім'ї на підставі статевих відмінностей. Отже, явна та прихована гендерна некоректність, хоч і мають різні форми прояву, однаково впливають на порушення принципу рівності та сприяють посиленню дискримінації в соціумі.

Важливо уточнити, що гендерна некоректність та гендерна дискримінація взаємопов'язані, але не однакові. Деякі їхні прояви можуть бути схожі, але способи та цілі вираження відрізняються. Гендерна некоректність орієнтується

передусім на те, щоб виділити типові «жіночі» і «чоловічі» сторони поведінки, мовлення, зовнішнього вигляду, соціальних ролей. Усі її прояви спрямовані на те, щоби позбавити людину можливості індивідуально, без дотримання традиційних гендерних ролей, проявлятися в соціумі. Гендерна дискримінація – це система соціальних, економічних та політичних умов, що обмежують усі права та можливості особистості на підставі її статі чи гендерної ідентичності. Тобто гендерна дискримінація націлена на конкретне приниження людини через її соціальну чи біологічну стать, а гендерна некоректність – на стереотипне зображення її образу відповідно до біологічної статі.

Характерними для гендерної некоректності є такі прояви:

1) поширення стереотипів на основі гендерних ролей: висловлювання переконань про те, як повинні поводитися чоловіки й жінки на підставі їхньої статевої приналежності – ким бути у житті, як виражати емоції, яких принципів дотримуватися тощо;

2) невикористання відповідної мови, а саме – ігнорування фемінітивів: найпоширеніша форма цього прояву – вживання назви професії/посади в чоловічому роді навіть тоді, коли мова йде про жінку. «Мова є дзеркалом суспільства, тож вона відображає і суспільні зміни, – каже Анастасія Левкова, редакторка, журналістка й авторка книги «Спільна мова. Як народжуються і живуть слова». – Фемінітиви потрібні, бо дають зрозуміти: жінці так само законне місце у світі професій, як і чоловікові» [12];

3) нав'язування стереотипів із приводу зовнішності: висловлювання публічних припущень про те, як жінки та чоловіки мають виглядати, а також створення «типово жіночого» та «типово чоловічого» образів на екрані – наприклад, жінка-експертка в кольоровій сукні та з яскравим макіяжем, а чоловік-експерт у костюмі темних кольорів з акцентом на підтягнутому вигляді його тіла;

4) некоректне вживання мовленнєвих форм, пов'язаних із гендерною ідентичністю: використання неправильних займенників, відмінювання слів, що не відповідає гендерній ідентичності людини тощо;

5) озвучування неприйнятних коментарів щодо вигляду чи зовнішності людини на підставі її статі чи гендерної ідентичності: наприклад, згадка про те, що жінкам можна носити макіяж, а чоловікам – ні;

б) поділ певних сфер життя на «жіночі» та «чоловічі»: встановлення умовної заборони на деякі професії для чоловіків і жінок, закріплення в ЗМІ рубрик, пов'язаних із красою чи здоров'ям, за жінками, а з політикою чи економікою – за чоловіками.

Гендерна некоректність, крім перелічених проявів, здатна виражатися й іншими – можуть додаватися нові види або трансформуватися старі. Своїм існуванням гендерна некоректність не лише обмежує можливості та права окремих осіб, а й негативно впливає на всю суспільну динаміку. Вона сприяє зміцненню гендерних стереотипів та підтримує існуючу нерівність у суспільстві, що перешкоджає його подальшому розвитку в бік загальноцивілізаційних цінностей.

1.3 Гендерна некоректність в медіа та різновиди її проявів в українському медіапросторі

Медіа, представлене радіо, телебаченням, друкованими та електронними ЗМІ, а також виробленим ними контентом, як і всі інші сфери життя, підпорядковується положенням міжнародних документів про права людини та Конституції України. Це означає, що медіапростір теж стверджує принцип гендерної рівності та прагне до його досягнення. У Кодексі етики українського журналіста в пункті 15 зазначено: «Ніхто не може бути дискримінований через свою стать, мову, расу, релігію, національне, регіональне чи соціальне походження або політичні уподобання» [13], що забороняє без необхідності вказувати на статеві ознаки окремої людини чи групи людей, а тим більше дискримінувати їх через це. У сучасних реаліях ця заборона поширюється і на згадку гендерної ідентичності та дискримінацію через неї, оскільки поняття гендерної рівності зараз зачіпає і біологічну, і соціальну стать.

Однак у Кодексі етики українського журналіста йдеться саме про

дискримінацію, а не про гендерну некоректність. Оскільки гендерна некоректність є менш серйозним явищем, ніж дискримінація, а також може бути прихованою й тим самим залишатися непомітною для споживачів контенту, вона, як і раніше, вільно функціонує в українському медіапросторі.

Гендерна некоректність у ЗМІ – це прояви, які включають використання мовних, поведінкових та інших прийомів, що спрямовані на необ'єктивне та стереотипне освітлення людей на підставі їхньої статі або гендерної ідентичності в інформаційному просторі. Оскільки медіа виступають для суспільства головним джерелом інформації, впливають на поведінку та мислення його окремих членів, присутність гендерної некоректності в них сприяє посиленню нерівності на підсвідомому рівні.

Гендерна некоректність у ЗМІ включає всі ті ж самі прояви, що й гендерна некоректність в інших сферах життя – в основному вона орієнтується на неправильне використання мови та мовних конструкцій, приписування людям стереотипних гендерних ролей. Проте прояви гендерної некоректності у ЗМІ мають більше форм та видів вираження:

1) гендерний дисбаланс. В українському медіапросторі проблема гендерного дисбалансу виражається нерівною кількісною представленістю жінок та чоловіків у матеріалах – як на позиціях експертів, так і на позиціях головних героїв. За даними Інституту Масової Інформації про онлайн-медіа станом на лютий 2023 року, «на жінок припало лише 18% від експертних коментарів у медіа, а 82% коментарів надали експерти-чоловіки» [14] і «кількість жінок як героїнь журналістських матеріалів становила 23%, водночас у 77% героями матеріалів були чоловіки» [14]. Дані щодо ситуації з гендерним дисбалансом на телебаченні також можна знайти в дослідженні Інституту Масової Інформації за 2021 рік: «Жінок-експерток у новинах телеканалів було 35,4% проти 64,6% чоловіків» [15], «У новинах загальнонаціональних телеканалів ... було 37,1% героїнь і 62,9% героїв» [15] та «Жінок-спікерок у ток-шоу телевізійних каналів було всього 21,8% на противагу 78,2% спікерів-чоловіків» [15]. Цей прояв гендерної некоректності, хоч у більшості випадків і є

непомітним для глядачів та читачів ЗМІ, згодом призводить до різного роду дискримінації – кількість жінок у редакціях медіа та самій медіасфері зменшується, проблеми та питання починають висвітлюватися лише із чоловічої точки зору тощо.

2) Закріплення рубрик у медіа за певною статтю. Хоча ЗМІ і прагнуть забезпечити всіх людей правом на голос однаковою мірою, усе ж таки певні рубрики іноді можуть бути закріплені в основному за жінками або чоловіками, що призводить до формування в людей упереджень і стереотипів. Наприклад, за даними Інституту Масової Інформації про онлайн-медіа, «жінки найчастіше стають героїнями матеріалів про шоу-біз (34,9)» [16]. Такі показники формують у читачів думку про те, що шоу-бізнес і загалом зіркове життя – це основна спрямованість жінок, а також, що це все, на що в них вистачає навичок та знань. Помітно закріплені за певною статтю рубрики в сюжетах телемарафону «Єдині новини» у 2023 році. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення надає такі дані: «Традиційно експертна думка в ефірі представлена переважно чоловіками. У сюжетах на тему політики і міжнародних відносин експертами запрошено тільки чоловіків (100%). Висока представленість експертів-чоловіків зберігається і в темі «Економіка, сільське господарство, ринок праці» – 92,3%. Воєнну тематику цього дня коментували 88% експертів-чоловіків. Зокрема, це може свідчити про все ще традиційне уявлення про оборонно-воєнну сферу як про галузь тільки чоловічу» [17]. Подібні дані зміцнюють існуючі стереотипи про те, що політична, економічна та військова сфери є «виключно чоловічими». В той же час «у соціальній тематиці, питаннях сім'ї, дітей та приватній сфері можна відзначити абсолютне переважання жінок як експерток – 75% проти 25% експертів-чоловіків» [17], що, у свою чергу, сприяє посиленню не тільки стереотипів про те, що жінкам немає місця в політиці, а й гендерних ролей, які стверджують, що жінка обов'язково має бути дружиною та матір'ю. Цей прояв гендерної некоректності насамперед призводить до утворення перешкод на кар'єрному шляху жінок, які хочуть реалізуватися у сферах, що вважаються стереотипно «чоловічими». Крім цього,

воно нормалізує засудження способу життя чоловіків, які віддають перевагу соціальній рубриці замість політичної, адже це не вписується в «норму», яка формується в глядачів та читачів за допомогою ЗМІ.

3) Стереотипне зображення ролей чоловіків та жінок. У більшості випадків жінок зображують у ролях матерів, домогосподарок або постраждалих від насильства, а чоловіків – як ділових людей, лідерів, військових тощо. Це підтверджується у моніторингу «Детектор медіа» та Інституту Масової Інформації: «Жінки майже не фігурують у матеріалах на політичні та економічні теми, у сюжетах про бойові дії в Донецькій і Луганській областях. Найчастіше жінки є героїнями сюжетів та матеріалів соціального спрямування, потрапляють до теленовин як жертви нещасних випадків і насильства, зображуються в традиційних ролях – як волонтерки, вчительки, матері школярів, продавчині, пенсіонерки, медичні працівниці та працівниці культурної сфери, а також як сексуальні об'єкти або представниці шоу-бізнесу» [18]. Таке зображення підтримує нерівноправний розподіл ролей у суспільстві та негативні уявлення про будь-яку стать.

4) Ігнорування фемінітивів. Хоча фемінітиви офіційно затверджені новим українським правописом із 2019 року, іноді в журналістських матеріалах усе ще використовуються лише чоловічі форми слів, пов'язаних із професійною діяльністю, що посилює уявлення про чоловіків як про норму, а жінок як про менш значущу частину суспільства. У 2021 році Інститут Масової Інформації подавав такі дані щодо використання фемінітивів в онлайн-медіа: «У свіжому опитуванні ІМІ 63% працівників і працівниць медіа зазначили, що завжди вживають фемінітиви. Однак результати моніторингу онлайн-медіа показують, що насправді фемінітиви використовуються в медіа дуже несистематично. Наприклад, редактори "Інтерфакс-Україна" взагалі ігнорують використання фемінітивів і позначають рід діяльності жінки чоловічими відповідниками. У моніторинговий період мізерний індекс фемінітивів був у матеріалах "РБК-Україна" – лише 8% загальної кількості згадок про жінок. На противагу цим прикладам є медіа, які активно вживають фемінітиви: це "Кореспондент" (83%

загальної кількості згадок про жінок), Суспільне (78%) і "Букви" (70%)» [15]. Станом на 2023 рік Кампанія проти сексизму в медіа й політиці «Повага» зазначає, що кількість фемінітивів «у публікаціях обласних видань дуже висока – більше 90% (а в окремих виданнях зафіксували по 100%). При цьому найнижчий показник – теж більше 50%» [19]. Хоча вживання фемінітивів у матеріалах стає дедалі частішим явищем, їхнє несистематичне використання все ще вважається проявом гендерної некоректності, що шкодить суспільній свідомості. Воно може викликати різні наслідки: закріпити в широких мас переконання, що люди лише певної статі мають бути представниками тієї чи іншої професії; викликати у жінок почуття дискримінації та несправедливості, оскільки створюється враження, ніби через стать їхні можливості обмежуються в багатьох сферах діяльності; спотворити уявлення суспільства про рівноправність статей, адже без фемінітивів здається, що жінки не можуть бути професіоналами за професією тією ж мірою, що й чоловіки.

5) Створення «стереотипних» жіночих та чоловічих образів за зовнішністю чи поведінкою. Цей прояв гендерної некоректності найбільш помітний у ток-шоу на українському телебаченні. До нього належать такі явища, як стереотипне зображення «красивої жінки», яка завжди виглядає урочисто, яскраво, привертає до себе увагу завдяки зачіскам і макіяжу, а в ефірі тільки мовчить і посміхається. Або стереотипне зображення «сильного чоловіка», який більшу частину ефірного часу кричить, лається, вступає в суперечки з іншими й загалом поводить вороже. Подібне зображення може призвести до того, що глядачі сприйматимуть таку поведінку та зовнішній вигляд як норму, а жінки із чоловіками, які не відповідають цим стереотипам, відчуватимуть дискомфорт від свого способу життя.

б) Використання образів жінок як декорації чи елемента приваблення для аудиторії. Подібний прояв гендерної некоректності нерозривно пов'язаний із попереднім, оскільки «стереотипний» образ «красивої жінки» має на увазі її використання як об'єкта, здатного привернути увагу та затримати на собі погляд глядача. Найчастіше зустрічається в ток-шоу, особливо політичних, де жінки

запрошуються на роль експерток та спікерок, але натомість весь ефір мовчки посміхаються, сидячи в гарному вбранні та стаючи головною метою камер. Це приводить до зниження ролі та значущості жінок в медіапросторі та в суспільстві загалом.

7) Надмірне фокусування на зовнішності жінок. Часто гендерну некоректність цього плану можна зустріти в матеріалах ТСН про політичних діячок: «У класичному пальті і блузці кольору хакі: красива Олена Зеленська зустрілася з Еммануелем Макроном», «У червоній сукні з перфорацією: ефектна Джилл Байден на заході у Білому домі», «Перші леді на зустрічі з медиками: Олена Зеленська у бордовій сукні, Агата Корнгаузер-Дуда – у блакитній», «В обтислій сукні і білих туфлях: Олена Зеленська у вишуканому образі зустрілася з президентом Португалії». Ці журналістські матеріали не потребують заголовків з акцентом на жіночу зовнішність та стиль їхнього одягу, оскільки вони стосуються важливих ділових зустрічей, прийняття політичних рішень, благодійності тощо. Проте журналісти ніколи не втрачають можливості повернути фокус читача до образу «красивої жінки». Це може призвести до зведення жінок до ролі приваблюючих об'єктів, зниження їхньої значущості та втрати поваги до них як до особистостей.

8) Сексуалізація. При цьому прояві гендерної некоректності використовуються образи, які сприймаються аудиторією як сексуальні або такі, що спрямовані на об'єктивацію. Робиться це, як правило, з метою привернути увагу до матеріалу, програми, медіа загалом. Сексуалізація в ЗМІ як гендерна некоректність може включати в себе використання провокаційних зображень, образів, термінів та інших елементів, які намагаються стимулювати сексуальні фантазії або зацікавленість аудиторії на основі статевих ознак людей. В онлайн-медіа сексуалізація виражається через провокаційні заголовки, орієнтовані на опис частин тіла людей, про яких йдеться в матеріалі: «48-річна Гайді Клум повністю оголила груди, позуючи для чоловіка на яхті», «Внучка Григорія Чапкіса в прозорому міні засліпила розкішними формами біля басейну: Чудова і спокуслива», «Кім Кардаш'ян знялася з оголеною дупою на тлі прапора США»,

«Сергій Бабкін після скандалу зі зрадами вразив знімком без одягу: "Аполлон"». І хоча сексуалізація як прояв гендерної некоректності шкодить і жінкам, і чоловікам, за даними Інституту Масової Інформації на 2021 рік «98,8% сексистських матеріалів мають дискримінаційні наративи стосовно жінок. Щодо чоловіків таких матеріалів трапляється лише 1,2%» [20]. Сексуалізація у медіа сприяє утриманню стереотипів про ролі жінок та чоловіків в суспільстві, а також збереженню культури гендерної нерівності та об'єктивації жінок.

Отже, наразі український медіапростір представлений різними проявами гендерної некоректності, які сприяють посиленню проблем із гендерною рівністю у всіх сферах життя. Це призводить до низки негативних наслідків, які можуть виявлятися в багатьох формах, включаючи: зміцнення гендерних стереотипів та рольових очікувань, ігнорування гендерних проблем, порушення прав жінок та знецінення їхнього досвіду, нормалізація дискримінації та сексуалізації. Можна дійти висновку, що гендерна некоректність в українському медіапросторі все ще є проблемою, яка потребує активних дій та змін.

РОЗДІЛ II

ПОЛІТИЧНЕ ТОК-ШОУ «СВОБОДА СЛОВА САВІКА ШУСТЕРА» В ГЕНДЕРНОМУ АСПЕКТІ

2.1 Політичне ток-шоу: визначення, типи, функціонально-творчі особливості

В українському медіапросторі ток-шоу з'явилися лише на початку 90-х років ХХ століття, при цьому виступаючи спочатку не як самостійно сформований жанр, а як «наслідування» західних форматів, яким вдалося досягти великих рейтингів та авторитету на телебаченні. Поява саме в цей час виявилася вдалою: загострення політичної ситуації у 1990–1991 роках дало змогу зародитися програмам, схожим на політичні ток-шоу, де різні політики та партії пропагували свої ідеї і програми. Глядачі, відчувши себе невід'ємними учасниками ток-шоу навіть через екран і отримавши ілюзію участі в прийнятті важливих для країни рішень, забезпечили жанру, що зароджувався, швидко зростаючу популярність. Після цього політична спрямованість у ньому почала відходити на задній план, на передній вийшли розважальний формат, легкість викладу історій, сенсаційні новини. За словами Хоменко Ю., «Першими справді вартісними ток-шоу на українських телеканалах можна вважати «Територію А» з Анжелікою Рудницькою, «Табу» з Миколою Вереснем, «Епіцентр» з В'ячеславом Піховшеком, «Бар Чорний кіт» з Костем Гнатенком» [21, с. 10].

Незважаючи на велику кількість досліджень, пов'язаних із жанром ток-шоу та його феноменом на телебаченні, єдиного для всіх визначення поняття «ток-шоу» досі не існує. У «Словнику журналіста» за редакцією Ю. Бідзілі ток-шоу описується як «розмовна або розважальна телепередача, побудована як бесіда ведучого з одним або кількома учасниками (часто в присутності аудиторії в студії, яка зазвичай жваво реагує на перипетії мови)» [22, с. 85].

Пуцята І. у своїй роботі «Синергетична взаємодія ведучого і гостя в студії на прикладі політичних ток-шоу» подає таке визначення: «Ток-шоу (від англ. «talkshow» – розмовне шоу) – вид телепередачі, в якому один або кілька

запрошених учасників ведуть обговорення запропонованих ведучим тем, із залученням глядачів у студії і біля телеекранів за допомогою запитань із залу, телефонних дзвінків» [23, с. 47].

Цімох І. класифікує жанр ток-шоу як «особливий вид журналістики, що супроводжується дискусією, обговоренням якого-небудь питання, з метою переконати глядача в тому, що його думка є вагомою і він зможе допомогти у вирішенні важливих державних питань» [24, с. 141].

Якщо об'єднати ці три визначення в одне, можна отримати таке: ток-шоу – це телевізійна програма суспільно-політичної чи розважальної спрямованості, яка часто виступає як окремий вид журналістики й будується на обговоренні кількох гостями студії разом із ведучим актуальних для суспільства питань.

Наразі ток-шоу є одним із найпоширеніших жанрів на телебаченні, зокрема українському. Його популярність мотивована ілюзією причетності глядачів до подій у студії. Наявність різних думок та їхнє зіткнення в активній дискусії, а іноді навіть у суперечках, дає глядачам поле та теми для обговорень, дозволяє подолати пасивність інтелектуальної діяльності і бути залученими до суспільного обговорення. «Вони дають змогу засуджувати чи виправдовувати, не погоджуватися, заперечувати, відчувати симпатію, навіть ненавидіти. Одним словом, виявляти свої емоції, тобто реалізовуватися – цього-то більшості любителів цього жанру і не вистачає» [1].

Серед усієї різноманітності видів найбільш популярні у глядачів політичні та соціальні ток-шоу, з огляду на частоту появи нових програм подібної тематики. Політичне ток-шоу не є «шоу» у класичному значенні, оскільки його формат поєднує розважальну складову з актуальними гостросоціальними темами, інформаційною та просвітницькою функціями. Визначення жанру політичного ток-шоу дає Островська Н.: «На сьогодні політичними ток-шоу найчастіше називають усі можливі жанрові різновиди ток-шоу, у яких беруть участь політики і обговорюють здебільшого політичні теми. Політичні ток-шоу мають допомагати аудиторії розібратися у вирі подій, вони є важливим каналом політичної інформації» [25, с. 282]. Отже, політичне ток-шоу – це вид

телевізійної програми, яка зазвичай має дискусійний формат та присвячена обговоренню актуальних для держави і соціуму політичних, суспільних, економічних питань. Гостями такого виду ток-шоу найчастіше є представники влади, політичні діячі, журналісти, активісти, правоохоронці тощо. Основним завданням виступає передача політичної інформації, формування політичних поглядів та позицій у суспільства, залучення глядачів до активності у вирішенні державних проблем.

Телевізійні політичні ток-шоу діляться на типи відповідно до часу виходу та тематичної спрямованості, яка їм притаманна. Майорова М. та Чекмішев О. виділяють такі типи:

«1. Щоденні (найчастіше – вечірні, у праймтаймі: «Час: підсумки дня» на 5 каналі).

2. Щотижневі (підсумкові) («Свобода слова» з Андрієм Куликовим на ICTV щопонеділка, «Велика політика» на телеканалі «Інтер» і «Шустер LIVE» супутниковий телеканал 3S.TV щоп'ятниці, інколи – щоп'ятниці та щосуботи).

3. До певної дати чи події (річниця Голодомору, Помаранчевої революції, політичний телемарафон із приводу ув'язнення экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко чи телевізійні марафони за участю політичних лідерів під час виборів)» [26, с. 335].

Крім того, телевізійні політичні ток-шоу класифікуються відповідно до різноманітності своїх форматів. У «Сучасному словнику літератури і журналістики» [27] Гетьманець М. наголошує на таких:

1. Дебатні шоу – у цьому форматі політичного ток-шоу політики, громадські діячі та інші представники органів влади обговорюють важливі питання, дебатуючи між собою. «У дебатах переважає бажання довести хибність ідей партнера, показати небезпечність їхніх наслідків; це змагання ідей, і єдина тут зброя – це переконливий аргумент» [21, с. 21]. Дебати можуть бути проходити у форматі командних або "один на один" («Свобода слова з Олександром Сотником», «Гроші», «Шустер LIVE»).

2. Шоу-бесіда – у цих програмах політичні експерти, громадські діячі, журналісти та інші представники органів влади обговорюють актуальні політичні події та проблеми, аналізують політичну ситуацію в країні та світі, розкривають свої власні погляди та прогнозують можливі наслідки. Робиться це, зазвичай, у форматі звичайної бесіди, яку направляє ведучий («Право на владу», «Ранкова Свобода», «Схеми: корупція в деталях»).
3. Інтерв'ю-шоу – у цих програмах відомі журналісти запрошують на інтерв'ю провідних політиків, громадських діячів та експертів, щоб обговорити найактуальніші політичні, соціальні, економічні та інші важливі питання («Право на владу. Інтерв'ю»).
4. Ток-шоу з участю глядачів – у таких політичних ток-шоу глядачі "оживають", тому що вони можуть ставити політикам та експертам запитання, брати активну участь у голосуваннях та обговореннях («Радіо Свобода», «Право на владу. Громадський контроль»).

Формати телевізійних політичних ток-шоу можуть поєднуватися між собою, створюючи у такий спосіб нові. Наприклад, «Свобода слова Савіка Шустера» – це «гібрид» дебатного шоу та шоу-бесіди.

Політичні ток-шоу мають низку функціонально-творчих особливостей, що відрізняють їх від інших жанрів телебачення. Основне завдання таких програм полягає в тому, щоб дати можливість громадськості дізнаватися та обговорювати актуальні політичні події, проводити аналіз різних точок зору та формувати за їхньою допомогою свої думки, позиції і переконання. Це завдання підпорядковує собі всі творчі засоби вираження, які можуть бути залучені до ефіру, оскільки від них залежить її успішне здійснення.

Одна з головних функцій політичного ток-шоу – інформаційна. Вона дає можливість глядачам ознайомитися з актуальною політичною ситуацією, з головними політичними, соціальними, економічними новинами тижня. Здійснення цієї функції багато в чому залежить від правильного підходу – повинні бути цікава тема випуску, широка різноманітність питань, що

піднімаються на обговорення, відповідний формат випуску, постійна підтримка інтересу в глядачів за допомогою слів ведучого, відсутність пропаганди або її непомітність тощо.

Ще одна важлива функція політичних ток-шоу – просвітницька. Вони дозволяють глядачам зрозуміти складні політичні процеси і події, що відбуваються в країні та за її межами. Творчою особливістю ток-шоу в цьому плані є вибір експертів для випуску. Одні програми можуть мати постійного ведучого та регулярних гостей, у той час як інші – ведучого, який змінюється, та абсолютно різних гостей кожного разу.

Окрім цього, політичні ток-шоу містять ще й розважальну складову. Наприклад, вони можуть приваблювати глядачів своєю драматичністю, спекулятивними заголовками та сміливими висловлюваннями експертів. Це теж є творчою особливістю, яка є ефективним засобом для залучення глядачів та отримання високих рейтингів.

На додаток до всього, політичні ток-шоу виконують функцію надання майданчика для публічних людей, щоб ті могли сформувати свій імідж завдяки показу своєї поведінки в ситуації, яку вони не можуть контролювати. Під час активної дискусії з іншими запрошеними учасниками вони не мають змоги стежити за своїми діями та коригувати їх. Глядачі в цей момент бачать публічних людей такими, якими вони є насправді.

Творчість також проявляється у підборі візуальних та звукових ефектів, у стилі зйомки та ракурсах, у створенні належної атмосфери для дискусії, у використанні під час випуску презентацій, фото- та відеоматеріалів. Немаловажним є і процес розвитку сюжету політичного ток-шоу, який дозволяє йому відрізнитися від інших ток-шоу на тому ж телеканалі або інших телеканалах.

2.2 Історія існування та загальна характеристика політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера»

Одним із найпопулярніших політичних ток-шоу в Україні є ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера». «Середній рейтинг відповідно до аудиторії 18+ (уся Україна) "Свободи слова Савіка Шустера" у 2021 році склав 3,16%, що більше за суму середніх рейтингів програм "Право на владу" (1,83%) і "Свободи слова" на ICTV (1,24%)» [28]. Це ток-шоу з тривалою історією – існує воно в українському медіапросторі з 2005 року й до сьогодні. Поява програми, на жаль, сталася за межами України – у росії. Там вона виходила на каналі НТВ під назвою «Свобода слова» у період з 14 вересня 2001 до 9 липня 2004 року (по п'ятницях о 19:35 без повторів у інші дні тижня). Переїзд ток-шоу в Україну був спричинений скороченням інформаційного мовлення на НТВ. Трансляція на українському телебаченні розпочалася на каналі ICTV, де дуже скоро здобула лідируючі позиції у різних рейтингах. Уперше програма вийшла в ефір 9 вересня 2005 року (виходила кожної п'ятниці приблизно в 19:20, 02:30. Були повтори у суботу в 6:30).

У перші роки свого існування це політичне ток-шоу стало знаковим для українського телебачення та зіграло важливу роль у формуванні демократичних цінностей в Україні, особливо у контексті свободи слова та вільного обміну ідеями між представниками різних політичних поглядів.

Незважаючи на те, що показ ток-шоу на ICTV приніс телеканалу величезну популярність, несподівано у 2007 році Савік Шустер заявив, що працюватиме тепер уже на телеканалі «Інтер». 26 серпня 2007 року в ефір було запущено проект «Свобода Савіка Шустера». Виходив він щоп'ятниці о 20:30 або 21:30 і повторювався щосуботи о 4:30 або 6:30.

Влітку 2008 року Савік Шустер та шеф-редактор проекту Володимир Долін написали заяви про звільнення з каналу «Інтер» за власним бажанням. Програма переїхала на канал «Україна» та вкотре змінила назву на «Шустер Live». 5 вересня 2008 року відбувся перший ефір телепрограми. Виходила вона щодня о 19:30 (щоденний випуск був присвячений огляду дня, який минув), а в п'ятницю о 21:30 (довгий випуск, присвячений одній/декільком проблемам). Повторювалася щосуботи о 6:00. Останній випуск був показаний 24 грудня 2010

року.

Далі програма «Шустер Live» виходила на «Першому національному» з 21 січня 2011 по 15 лютого 2013 року щоп'ятниці в 21:00/21:30. А також на телеканалі «Інтер» з 22 лютого по 20 грудня 2013 року щоп'ятниці в 20:30 із повтором у суботу в 5:50. З 20 грудня 2013 по 21 лютого 2014 мала перерву – програму було позбавлено ефіру, Шустеру заборонено в'їзд в Україну через порушення податкового законодавства на суму понад 13 мільйонів доларів.

З 7 березня по 26 грудня 2014 року програма «Шустер Live» знову виходила на «Першому національному» за тим самим розкладом. Потім шоу закрили за рішенням генерального директора Національної телекомпанії України Зарубі Аласанії через наявність в ньому великої кількості маніпуляцій. Савік Шустер виїхав із України до Ізраїлю, де знаходився довгий час. В цей період він багато подорожував до інших країн, де брав участь у різноманітних проектах, пов'язаних із журналістикою та телебаченням.

У вересні 2019 року телеканал «Україна» анонсував повернення шоу «Свобода слова Савіка Шустера». З того часу і до лютого 2022 року воно стабільно виходило у прямий ефір, також транслюючись і на ютуб-каналі Shuster online.

Політичне ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» незмінно виходило на телеканалі щоп'ятниці о 21:00. Хронометраж програми становив 2 години 40 хвилин – 2 години 50 хвилин, залежно від того, наскільки експерти встигли обговорити підняте у випуску питання.

«Свобода слова Савіка Шустера» завжди виділялася на тлі решти політичних ток-шоу підбором запрошених у випуски експертів та експерток. До обговорення завжди підключалися представники максимально різних політичних переконань – були і ті, хто підтримував чинну владу, і ті, хто виступав опозицією (наприклад, Юрій Бойко чи Євген Мураєв). До випусків запрошувалися колишні президенти, прем'єр-міністри, журналісти, народні артисти, економісти, лікарі, енергетики, активісти тощо. Окрім представників українського суспільства, запрошувалися також російські, грузинські,

американські, білоруські, польські експерти. Савік Шустер та режисери шоу робили все можливе для того, щоб питання, які обговорювали в студії, були висвітлені з усіх боків.

Слід зазначити також і те, що тематика випусків у політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» є досить різноманітною і завжди піднімає на обговорення всі найактуальніші для України питання та проблеми. Проаналізувавши випуски програми, що вийшли у 2021 році, можна відзначити, що вони мають широкий спектр тем, таких як: 1) різке подорожчання тарифів на газ і його нехватка; 2) низькі темпи вакцинації населення від COVID-19 та відсутність власної вакцини; 3) закриття каналів «12 Україна», ZIK та NewsOne; 4) інформаційна війна з росією; 5) спонсорування державою іноземних компаній замість українських; 6) легалізація вогнепальної зброї; 7) корупція; 8) сім років окупації та тактики уряду щодо врегулювання ситуації на Донбасі; 9) збільшення кількості вдалих операцій із пересадки внутрішніх органів; 10) підписання закону про деолігархізацію; 11) ймовірність початку повномасштабної війни з боку росії; 12) політичні рішення Володимира Зеленського тощо.

Таким чином, тематичне розмаїття програми «Свобода слова Савіка Шустера» дуже широке і завжди пов'язане з актуальною соціальною, політичною та економічною ситуацією в країні. Кожен випуск цього ток-шоу зазвичай висвітлює події, які сталися за тиждень, але іноді приводи, підняті на обговорення, можуть охоплювати і більший проміжок часу – наприклад, тема окупації, російської пропаганди в медіа, корупції.

2.3 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до жінок у випусках політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за 2021 р.

Гендерна некоректність, яка проявляється у політичних ток-шоу, зазвичай є наслідком гендерних проблем, що існують у політичному житті країни. Так, найголовніший прояв гендерної некоректності в ефірі – це менша кількісна представленість жінок у порівнянні з чоловіками. Проте вона досить швидко пояснюється статистичними даними – насамперед відсотковим співвідношенням

представленості жінок та чоловіків у політичному житті держави. За даними дослідження аналітичного порталу «Слово і діло», «у скликанні Верховної ради на 2021 рік 440 депутатів: 348 чоловіків (79,1%) і 92 жінки (20,9%)» [29]. І, незважаючи на те, що ситуація помітно покращується, оскільки цей показник є найкращим за весь час незалежності України, представленість жінок як політикинь усе ще мінімальна. Гендерний розрив у політиці підтверджує і дослідження The Global Gender Gap Report 2021 [30], в якому Україна займає 103 місце з 155 за рівними політичними можливостями для обох статей.

Гендерний дисбаланс, побудований на меншій представленості у випусках жінок, простежується практично через весь сезон політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера», який виходив у період із 22 січня 2021 року до 17 грудня 2021 року (Додаток 1). Він помітний у програмі з початкового випуску «Повний газ» – у його першій частині на 4 чоловіків припадала лише 1 жінка, а в другій частині на 7 чоловіків жодної жінки взагалі не знайшлося. В цілому, гендерний дисбаланс трапляється у 94% всіх випусків ток-шоу за 2021 рік (у 32 випусках із 34). У 32,3% випадках (у 11 випусках із 34) або протягом усього випуску, або протягом однієї з його частин представленість жінок нульова. Показовими є також випуски «Як обкрадають Україну» (05.03.21), «Хто кому олігарх?» (04.06.21), в яких на 13 чоловіків припадає лише 1 жінка, а також «Дві війни» (16.04.21), «Куди піде Путін?» (23.04.21), «Гра без правил» (30.04.21), «"Ми все можемо"» (14.05.21), в яких 9 чоловіків та 1 жінка. Також поширений кількісний розподіл 1 жінка на 8 чоловіків (зустрічається у 4 випусках із 34) та 1 жінка на 7 чоловіків (у 5 випусках із 34). Всього в 6% випадків (2 випуски в загальній сумі) кількість жінок та чоловіків вирівняна і є однаковою: у першій частині «Ін'єкція народної волі» від 29 січня присутні 4 експертки та 4 експерти й у другій частині «Газовий терор: як вижити цієї зими?» від 15 жовтня так само. Лише в одному випуску представленість жінок наближується до чоловічої, але все одно залишається меншою: у другій частині «Гра у вакцинацію» від 22 жовтня на 4 чоловіка приходиться 3 жінки.

Можна помітити, що різниця між кількістю жінок та чоловіків у випусках

– разюча. Окрім цього, виявлена гендерна некоректність посилюється додатковим фактором у вигляді того, що найчастіше запрошеними експертками є одні й ті самі жінки. Незважаючи на існування вагомого гендерного дисбалансу в політичному середовищі, ток-шоу все одно могло забезпечити різноманітність експертток у студії через запрошення жінок з інших сфер діяльності, як, наприклад, робилося з чоловіками.

Крім гендерного дисбалансу існує ще один помітний прояв гендерної некоректності, що явно простежується через всі випуски сезону за 2021 рік – це стереотипний образ жінки. Він включає в себе «істинно жіночий» одяг, обов'язкову присутність макіяжу, відкриту зону декольте, прикраси, що привертають увагу до певної частини тіла тощо. Над образами експертток та експертів «Свободи слова Савіка Шустера» працює головна стилістка шоу А. Батигіна разом із групою стилю в особі Д. Усенко та М. Шинкаренко, тому зовнішній вигляд кожної людини у студії залежить саме від сценаристів, а не від їхньої власної волі. Звичайно, дуже явного прояву гендерної некоректності як такої в цьому аспекті немає – на відміну від попередніх років трансляції ток-шоу, образ гостей став більш стриманим: відсутні явні святкові укладання волосся, акцентні яскраві макіяжі, недоречний одяг та прикраси. Проте тенденція до «правильного жіночого» образу все ще зберігається. Так, у 64.7% випусків (22 з 34) всі або більшість експертток одягнені в сукні/костюми зі спідницями, які стереотипно вважаються обов'язковим одягом для жінки. Лише у деяких випусках такий вид одягу замінюється на штани: «Повний газ» (22.01.21), у 1 експертки із 6 в «Ін'єкція народної волі» (29.01.21), у 1 експертки із 4 в «Зе! Санкції» (05.02.21), «Не зроблено в Україні» (12.02.21), у 1 експертки із 2 в «Вуличне правосуддя?» (26.02.21), у 1 експертки із 2 в «Рік карантину. Сім років окупації» (12.03.21), «Одна смерть. Чотири життя» (19.03.21), у 1 експертки із 3 в «Україну штурмує» (26.03.21), «"Ми все можемо"» (14.05.21), «Удар Президента» (21.05.21), «А тебе записали в олігархи?» (17.09.21), «Скринька пандори Зеленського» (08.10.21), у 1 експертки із 4 в «Гра у вакцинацію» (22.10.21), «Лукашенко шантажує Європу, Україна наступна?» (12.11.21),

«Шпiон, вийди вон!» (19.11.21), «Половина строку Зеленського. Вагнергейт, Єрмак, загроза вiйни з Росiєю» (26.11.21), «Якщо завтра вiйна?» (10.12.21).

У доповнення до цього, в 67.6% випускiв експертки мають помiтний або яскравий макiяж. Вiн також є стереотипною обов'язковою деталлю в образi жiнки, адже саме за стереотипним мисленням жiнки мають завжди залишатися нафарбованими i, вiдповiдно, «красивими», хоч краса та полiтика це не взаємопов'язанi речi. У 88.2% випускiв у експерток взуття на пiдборах, що теж пiдтримує стереотипи про жiночий образ. Помiтнi були й елементи сексуалiзацiї: у 61.8% випадкiв у експерток за рахунок суконь та спiдниць оголенi ноги (бiльше нiж до колiна), у 35.3% випадкiв вiдкрито зону декольте. Такi образи не можуть i не повиннi iснувати у полiтичному ток-шоу.

Гендерна некоректнiсть проявляється i в подiлi мiж запрошеними експертами та експертками екранного часу. У кожному випуску екранний час жiнок у кiлька разiв менший, нiж у чоловiкiв. Iнтерв'ю у експерток iз 34 випускiв взяли всього в 10 випусках i то не у всiх, тодi як у iнших випадках воно бралось практично у бiльшостi присутнiх експертiв-чоловiкiв. Найчастiше час на промову видiляється кожнiй експертцi, яка перебуває у студiї, проте крiм цих 3-5 хвилин додаткового часу в них немає. Не всiм експерткам надається право виступати у ролi спiкерки, здебiльшого вони залишаються на своїх мiсцях i просто чекають, коли зможуть щось прокоментувати. Навiть якщо жiнцi все ж таки дається час, вiн, як правило, мiнимум у 2 рази менше нiж у чоловiкiв – середнiй час на коментарi у жiнок не перевищує 2-3 хвилини, пiд час виступiв – 5-7 хвилин. У 4 випусках iз 34 переглянутих запрошена до студiї експертка взагалi нiчого не говорить за весь час випуску – це вiдбувається у «Зе! Санкцiї» (05.02.21), «Як обкрадають Україну» (05.03.21), «Одна смерть. Чотири життя» (19.03.21) i «Лукашенко шантажує Європу, Україна наступна?» (12.11.21). Дуже помiтним є прояв гендерної некоректностi, який нацiлений на те, щоб використовувати образ "красивої жiнки" як об'єкт для привернення уваги глядацької аудиторiї, особливо чоловiчої. Маючи мiнимум часу на свої виступи та коментарi, жiнки майже завжди знаходяться в кадрi для створення красивої

картинки – близькими ракурсами знімається їхнє обличчя навіть тоді, коли говорить інший експерт, у далеких ракурсах акцент робиться на їхню фігуру і окремо на оголені завдяки одягу ноги, ніколи не залишаються поза увагою камер їхні посмішки та погляди. Підтверджується цей прояв гендерної некоректності тим, що у випусках «"Ми все можемо"» (14.05.21), «Шпiон, вийди вон!» (19.11.21) та «Якщо завтра війна?» (10.12.21), де жінки не виглядають стереотипно «красиво», вони майже не бувають у кадрі, крім моментів коли щось говорять. Ці жінки одягнені у повсякденний одяг, у них на обличчі майже немає макіяжу, вони мало посміхаються – все це не приваблює камери, їх активно ігнорують.

Акцент на стереотипно «красиву жінку» у поєднанні з сексуалізацією яскраво помітний у випуску «Як Україні прийти до миру» (05.11.21) – на 2:38:28 камера фокусується на грудях Ірини Верещук.

Чоловіки, які перебувають у студії як експерти, практично в кожному випуску ставляться до жінок-експерток не поважно: перебивають, не дають закінчити думку, розмовляють одночасно з ними, починають підвищувати голос і злитися. Їхня поведінка дуже часто не дає жінкам висловити свою думку зовсім. При цьому чоловіків перебивають тільки під час активних суперечок, а жінок – навіть у моменти спокійного обміну думками. Жінок не перебивають тільки в декількох випусках, серед яких «Не зроблено в Україні» (12.02.21), «Дві війни» (16.04.21), «Шпiон, вийди вон!» (19.11.21), «Зима президента» (17.12.21).

За останні роки проведення в країні гендерної політики наявність сексизму у мові значно зменшилася – це проявляється й у політичному ток-шоу. Якщо раніше чоловіки-експерти могли під час суперечки висловитися мізогінно або зробити зневажливий акцент на тому, що каже саме жінка, то у випусках 2021 року цього не спостерігається. Усі експерти стримані у своїх висловлюваннях і не показують неповаги до жінок у студії. Проте, деякі висловлювання таки можна назвати проявом гендерної некоректності. У випуску «Мир, дружба, труба» (03.09.21), коли Юрій Бойко був не згоден з Анною Маляр, у суперечці з нею він іронічно звернувся до людей у студії: «Ну ви бачите, сюди ж приходять

жінка... ось нехай вона відповість, тоді і я відповім». У випуску «Гра у вакцинацію» (22.10.21) Давид Арахамія не давав висловитися Світлані Крюковій і вирішив, що прохання ведучого про те, щоби він заговір, спрямовані на нього лише тому, що він чоловік: «Коли я говорю – це погано, а коли вона – нормально, давайте їй тут факти».

У 100% випусків ігнорується використання фемінітивів, хоча з моменту внесення правок до українського правопису минуло 2 роки. Усі посади, які займають жінки, всі спрямованості їхньої діяльності озвучуються і пишуться виключно в чоловічому роді. Не використовують фемінітиви навіть самі жінки. Так, наприклад, у випуску «Путін + Лукашенко = 2295 + 1084» Ірина Венедиктова каже Ірині Геращенко: «Ви – політик, я – прокурор», «Це ваша суб'єктивна думка народного депутата, ви не є ні слідчим, ні прокурором...». Ірина Верещук описує себе: «Я є членом...», «Я не можу прийти до вас як політик...». Ірина Геращенко каже Ірині Верещук: «Ви працювали військовим журналістом...».

Помітна також тенденція поділу сфер діяльності на «жіночі» та «чоловічі». У випуску «Розумків. COVID-19. Газ» (01.10.21) експерткам дають слово лише у темі про здоров'я, а не про політику та економіку. У «Рік карантину. Сім років окупації» (12.03.21) експертки також коментують тільки тему здоров'я, хоча сферою їхньої діяльності є політика. У випуску «Україну штормить» (26.03.21) у третій частині випуску обговорюється політика, але жодної жінки для виступу в якості експертки для цієї теми не залишено, хоча до цього вони у студії були. У «Дві війни» (16.04.21) відбувається те саме – Кіру Рудик прибирають на другій темі, яка стосується воєнних дій, коли ж на першій, що стосувалася здоров'я, вона була.

На цьому прояви гендерної некоректності до жінок у ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за період із 22 січня 2021 року до 17 грудня 2021 року закінчуються.

2.4 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до чоловіків у

випусках політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за 2021 р.

Прояви гендерної некоректності, спрямовані на представників чоловічої статі, у політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» трапляються досить рідко й у кількісному співвідношенні представлені набагато менше, ніж прояви, спрямовані на жінок. Насамперед, у жодному випуску за 2021 рік не спостерігається гендерного дисбалансу, який був би спричинений меншою або нульовою представленістю експертів. Чоловіків завжди більшість – в 100 % випадків вони є основою всієї запрошеної до студії експертної спільноти. Протягом усіх випусків не помічається також і проявів некоректності, пов'язаних із сексизмом у мові – ніхто з експертів та експерток не наголошує на статевій приналежності чоловіків, щоб вказати на неправоту в думці або на недостатню поінформованість у питанні, навмисні образи на основі статі теж не озвучуються. Немає і закріплення стереотипної чоловічої гендерної ролі, оскільки ніхто в студії жодного разу не згадує, що чоловік щось і комусь повинен просто за фактом свого народження з такою біологічною статтю.

Відсутність подібних проявів гендерної некоректності до чоловіків пов'язана з тим, що сучасне суспільство живе за законами патріархальної системи. Ірина Тишко, координаторка проекту «Вибори без сексизму», а також голова громадського альянсу «Політична дія жінок» зазначає: «В умовах патріархальної системи роль чоловіка визначена головною та універсальною, така собі "одиниця виміру". В цих умовах людство живе з часів енеоліту, відтоді роль чоловіка владна, а жінки – підлегла» [31]. Тобто, дискримінація та стереотипізація осіб, які належать до владної ролі, неможлива настільки ж сильно, як у випадку з тими, хто належить до підлеглої ролі, допоки світ підпорядкується патріархальному ладу.

Але все-таки не можна говорити про повну відсутність гендерної некоректності по відношенню до чоловіків. Найчастіше представники чоловічої статі у випусках ток-шоу стикаються із прикритими проявами гендерної некоректності, які глядачі не здатні ідентифікувати як щось неправильне. Через це відбувається нормалізація даних проявів, що сприяє активному закріпленню

стереотипів про чоловіків у соціумі.

Найбільш яскравим і масштабним гендерно некоректним проявом щодо експертів є закріплення стереотипної «чоловічої поведінки» за допомогою показування чоловіків злими, агресивними та завжди налаштованими на сварки. У 70,6 % випусків (у 24 із 34) запрошені до студії експерти кричать, ставляться один до одного вороже, перебивають, проявляють агресію на чужу думку, починають суперечки без причин. Навіть коли в студії зберігається атмосфера спокою, більшість чоловіків розмовляє на підвищених тонах. Усього у 29,4 % випусків (у 10 із 34) тенденція до зображення стереотипно «чоловічої поведінки» не спостерігається: у другій частині випуску «Як обкрадають Україну» (05.03.21), другій частині «Рік карантину. Сім років окупації» (12.03.21), «Одна смерть. Чотири життя» (19.03.21), «Україну штормить» (26.03.21), «Разумков. COVID-19. Газ» (01.10.21), першій частині «Гра у вакцинацію» (22.10.21), «Шпiон, вийди вон!» (19.11.21), «Половина строку Зеленського. Вагнергейт, Єрмак, загроза війни з Росією» (26.11.21), «Офіс із химерами» (03.12.21), «Зима президента» (17.12.21). Можна було б припустити, що це не є проявом гендерної некоректності, проте поведінка ведучого говорить про інше – щоразу, коли під час ефіру починається сварка, Савік Шустер не поспішає припинити її, а навпаки, всiяко підтримує та спостерігає за її розвитком. Ця позиція ведучого, який контролює кожен момент у ток-шоу, вказує на те, що сценаристи прагнуть закріпити стереотипну агресивну поведінку чоловіків у свідомості глядачів.

Найбільш агресивними експертами впродовж багатьох випусків виступають Олексій Гончаренко, Давид Арахамія, Нестор Шуфрич, Юрій Бойко, Артур Герасимов, Олексій Данилов, Олег Ляшко та Євген Мураєв. Ці чоловіки систематично поводяться вороже та провокаційно по відношенню до всіх присутніх у студії. Деякі з них є представниками опозиції, наприклад, Нестор Шуфрич, Юрій Бойко та Євген Мураєв. Постійне транслювання такого типу поведінки формує для глядача негативний образ опозиції, яка завжди кричить та лається. Це також може спрацьовувати як маніпуляція з метою змусити глядачів довіряти лише чинній владі.

Ще одним проявом гендерної некоректності є зміцнення стереотипу про правильний «чоловічий образ». Якщо в жінок складовими такого образу виступають сукні та взуття на підборах, то в чоловіків – костюми, що підкреслюють їхню серйозність і солідність. У 82,4 % випусків (у 28 із 34) усі експерти, які перебувають у студії, одягнені в костюми. Відомо, що для політиків, громадських діячів, бізнесменів, правоохоронців та інших представників органів влади головним в одязі вважається офіційно-діловий стиль. Однак у випадку зі «Свободою слова Савіка Шустера» – це саме гендерна некоректність, а не вибір одягу, що відповідає статусу в суспільстві. У тих 17,6 % випусків (у 6 із 34), у яких замість костюмів присутній повсякденний одяг, не всі чоловіки одягнені в нього. У випуску «Вуличне правосуддя?» (26.02.21) всі політичні діячі сидять у костюмах, тоді як активіст Роман Сініцин, що не є представником «серйозної діяльності», в одязі повсякденного стилю. У «Одна смерть. Чотири життя» (19.03.21) повсякденний одяг носить лише Сергій Ганзя, який є пацієнтом клініки. В інших випадках повсякденний одяг також одягається лише тими експертами випусків, які не відносяться до політичної сфери: в «Україну штурмить» (26.03.21) в повсякденному одязі активіст Роман Сініцин, у «Ніхто не хоче воювати» (02.04.21) – головний редактор видання «Цензор.нет» Юрій Бутусов, у «Дві війни» (16.04.21) – волонтер Сергій Притула, у «Газовий терор: як вижити цієї зими?» (15.10.21) – міністр палива та енергетики Іван Плачков. Таким чином, команда стилістів навмисне одягає політичних діячів, а також інших представників органів влади у костюми, щоб закріпити за ними стереотипний образ «серйозних чоловіків».

Кілька разів за весь сезон закріплюється ще і стереотип про те, що чоловік, обіймаючи високу посаду та/або будучи представником серйозної сфери діяльності, обов'язково має розбиратися не лише в цьому, а й у всьому в принципі. Так, наприклад, у випуску «Гра без правил» (30.04.21) тема здоров'я обговорюється без присутності в студії експертів із галузі охорони здоров'я. Її коментують чоловіки з політичної та енергетичної сфер, які, навіть будучи розумними, не можуть виступати як компетентні експерти в цій галузі. Крім

цього, у більшості випусків із головним редактором видання «Цензор.нет» Юрієм Бутусовим в якості експерта, саме йому надається право висловити компетентну думку про політику чи економіку, хоча це й не є основною сферою його діяльності.

На цьому прояви гендерної некоректності до чоловіків у ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» за період із 22 січня 2021 року до 17 грудня 2021 року закінчуються.

2.5 Типи проявів гендерної некоректності в політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» та їх роль у підтримці гендерних стереотипів

Прояви гендерної некоректності, що зустрічаються у випусках політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера», відносяться до різних типів і впливають на різні засади стереотипного мислення, підкріплюючи тим самим усі існуючі в ньому установки.

Гендерний дисбаланс. Менша представленість жінок у випусках політичного ток-шоу формує в глядачів переконання та закріплює стереотип про те, що політика, економіка та інші сфери діяльності, пов'язані із серйозними державними питаннями – це виключно «чоловіча» справа. Глядачі звикають до того, що жінки у всіх цих сферах представлені мало, через що в майбутньому в них менше можливостей обіймати керівні посади, бути представленими в політичних колах, мати право голосу в «чоловічих» сферах. Жіночі досвід і знання також знецінюються через гендерний дисбаланс, тому що більша представленість чоловіків, а відповідно більш часта освітленість їхньої думки, дозволяє їхньому голосу бути важливішим і авторитетнішим.

Створення стереотипного образу жінки та чоловіка. Прояви гендерної некоректності, націлені на створення «красивої жінки» та «серйозного чоловіка», сприяють закріпленню в головах людей установок про те, що для зовнішнього вигляду існують певні правила, особливо в політичній сфері. Це негативно впливає на розвиток толерантного ставлення в суспільстві, оскільки люди починають не приймати або зовсім вороже ставитися до тих, хто не відповідає

закріпленому стереотипному образу. В свою чергу, у чоловіків і жінок, що не виглядають «правильно», формуються комплекси, після чого вони або не приймають себе, або всіляко намагаються змінитися заради суспільного схвалення, або зовсім припиняють займатися політикою. Подібна гендерна некоректність, що проявляється до жінок, робить їх заручницями власної краси – вони сприймаються лише як декорація.

Нерівний розподіл екранного часу між експертками та експертами. Як і гендерний дисбаланс, цей тип гендерної некоректності закріплює стереотип про маловажність жінок та їх думки, особливо в «серйозних» темах. Коментарі, які озвучують жінки, знецінюються, оскільки свідомість глядача завдяки ток-шоу вибудовує логічний ланцюжок: «менше часу в ефірі» -> «менше важливості».

Використання жінки в кадрі як «гарної деталі» для привернення уваги, сексуалізація. Прояв гендерної некоректності такого типу сприяє зміцненню думки «жінка – це об'єкт», яка посилює і гендерну нерівність, і дискримінацію, і навіть насильницькі настрої в соціумі. Жінка перестає бути експерткою, фахівчиною в різних сферах діяльності – її значущість обмежується здатністю привертати до себе увагу та приносити глядачам візуальну насолоду навіть тоді, коли вона обіймає важливу посаду.

Озвучування фраз, у яких навмисне робиться акцент на належність до певної статі. Сексизм у мові сприяє підсвідомому формуванню в аудиторії думки, що стать є визначальним чинником у багатьох сферах життя, особливо в політичній. У ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» такі фрази, як правило, використовуються експертами для того, щоби принизити жінок, що, знову ж таки, сприяє їхньому знеціненню і закріпленню за ними статусу «незначних» членів суспільства та представників політичних сил.

Закріплення за експертами стереотипної «чоловічої поведінки». Закріплення за чоловіками агресії, ворожості, постійних криків та провокаційної подачі сприяє тому, що подібна поведінка сприймається не лише як нормальна, а й як правильна. Це призводить до двох наслідків: 1) чоловіки, які так не поведуться, стають закомплексованими й починають жити з переконанням, що

вони «не правильні»; 2) чоловіки, які постійно живуть у стані злості та агресії, починають використовувати як виправдання те, що вони поведуться «як справжні чоловіки».

Підтримання установки про те, що чоловік розуміється на всіх сферах життя. Цей прояв гендерної некоректності, як і попередній, вганяє чоловіків у межі, з яких вони не можуть вибратися. Представники чоловічої статі, які в чомусь не розуміються, зазнають засудження та осуду з боку суспільства, унаслідок чого в них формуються комплекси. Через ці прояви також страждають і жінки – їхня думка стає неважливою, адже за установками людей вони, на відміну від чоловіків, не мають здатності все знати та розуміти.

Ігнорування фемінітивів. Навмисне невикористання фемінітивів у політичному ток-шоу знижує видимість жінок у «серйозних» сферах діяльності, робить їх та їхні думки в соціально-політичних питаннях неважливими, «знищує» їхні досягнення. Це закріплює переконання про те, що жінка меншою мірою, ніж чоловік, може розумітися на політиці, економіці, праві тощо.

Отже, прояви гендерної некоректності, які зустрічаються в політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» впливають на закріплення стереотипів та посилення гендерної нерівності не лише в політичній сфері, а й у всіх інших сферах життєдіяльності також. Аудиторія підсвідомо переносить ці стереотипи на все, із чим стикається, а тому важливо мінімізувати кількість гендерної некоректності в ефірі, щоб суспільство перестало мислити закріпленими установками та створювати різноманітні рамки.

РОЗДІЛ III

СОЦІАЛЬНЕ ТОК-ШОУ «ОДИН ЗА ВСІХ» У ГЕНДЕРНОМУ АСПЕКТІ

3.1 Соціальне ток-шоу: визначення, типи, функціонально-творчі особливості

Активний розвиток усіх видів ток-шоу на телебаченні після проголошення незалежності України, а також досить швидке здобуття ними популярності серед глядачів призвели до того, що соціальні ток-шоу стали невід'ємною частиною ефіру. Зараз на кожному рейтинговому українському телеканалі є ток-шоу із соціальною спрямованістю – «Один за всіх» на «СТБ», «Говорить Україна» на «Україна», «Стосується кожного» на «Інтер», «По-людськи» на «Перший».

Соціальне ток-шоу – це вид телевізійної програми, основною спрямованістю якого є всебічний розгляд суспільних проблем, з якими стикається значна частина жителів країни, таких як: насильство, розбещення, безробіття, алкоголізм, дискримінація, психічні порушення тощо. Головним форматом у цьому випадку зазвичай є обговорення – під час ефіру важливо проговорити і вирішити проблему, а не починати через неї суперечку. Важливим елементом соціального ток-шоу є аудиторія, яка визначена в межах самого жанру і завжди залишається незмінною – це ведучий, експерти, герої та глядачі. Як зазначає Вівдич М.: «Соціальні ток-шоу є своєрідним аналогом телевізійної дискусії на тему, яка хвилює суспільство. В них використовується універсальна комунікаційна практика. Під час шоу такого типу ведучий разом із аудиторією розглядають конкретну морально-етичну ситуацію. Врешті, ведучий і глядацька аудиторія разом знаходять вихід із складної ситуації, вказують на певні помилки та проблеми, які існують у соціумі, для того, щоб вони не повторювалися в майбутньому» [32, с. 70].

Виходячи з цього, мета кожного соціального ток-шоу – це відкритий діалог та обмін ідеями між усіма представниками аудиторії, спонукання глядачів до роздумів та розширення їхнього світогляду на прикладі конкретних ситуацій. Соціальні ток-шоу існують для того, щоб за допомогою діалогу в студії

формувати громадянську соціальну відповідальність, підвищувати обізнаність суспільства про важливі соціальні питання, стимулювати позитивні зміни всередині соціуму та держави загалом.

Точної класифікації типів телевізійних соціальних ток-шоу дослідниками питання все ще не створено, оскільки вони можуть значно розрізнятися між собою навіть в одній і тій самій програмі залежно від її випуску. Однак, орієнтуючись на власні спостереження під час перегляду різноманітних українських та іноземних соціальних ток-шоу, я можу виділити наступні типи:

- 1) Ток-шоу, що будується на особистих історіях. Найпоширенішим типом соціального ток-шоу на телебаченні є тип «особисті історії», що базується на реальних історіях людей, пов'язаних із певною суспільною проблемою. Більшість соціальних ток-шоу в Україні знімаються саме у такому форматі («Один за всіх», «Говорить Україна», «Стосується кожного») – для ефіру відбираються спеціальні герої, які приходять поділитися своїм досвідом із глядачами та спільно з ними й експертами вирішити проблему.
- 2) Ток-шоу, яке виносить на передній план експертну думку. Цей тип соціального ток-шоу найбільше представлений на американському телебаченні. Прикладом ток-шоу такого типу може бути програма «Red Table Talk». Основна суть соціального ток-шоу із залученням експертної думки полягає в тому, що для обговорення суспільних проблем та питань запрошуються виключно експерти та фахівці з певної галузі (без героїв). У «Red Table Talk» експерти, до того ж, розрізняються не лише за сферами своєї діяльності, а й за віковою категорією, що дозволяє розглянути проблему з абсолютно різних точок зору.
- 3) Ток-шоу, яке спирається на спільну роботу експертів та глядачів. У цьому типі ток-шоу акцент робиться переважно на спільному пошуку вирішення проблеми експертами та глядачами у студії або перед екранами телевізорів (за допомогою телефонних

дзвінків, смс). Усі окремі «ланки» аудиторії програми під час ефіру спільно вирішують соціальні проблеми, підняті на обговорення ведучим. Одним із прикладів ток-шоу, випуски якого орієнтувалися на спільну роботу аудиторії, є «The Oprah Winfrey Show». Його ведуча Опра Вінфрі активно взаємодіяла з гостями, щоб залучити їх до вирішення соціальних проблем та активної громадської діяльності. В рамках «The Oprah Winfrey Show» було випущено численні епізоди, присвячені питанням, пов'язаним із насильством у сім'ї, дитячим булінгом, сексуальним насильством, здоров'ям, освітою та іншими соціальними проблемами.

Ці формати не є вичерпним списком – можуть існувати інші варіації типів телевізійних соціальних ток-шоу, але підтвердити це неможливо, поки питання все ще перебуває на стадії вивчення.

Як зазначалося вище, однією з найважливіших складових телевізійного соціального ток-шоу є аудиторія та її активність. І ведучий, і експерти, і герої, і глядачі роблять свій внесок у хід випуску і відіграють певну роль у створенні загального результату програми.

На відміну від політичного ток-шоу, в якому особистість ведучого не така вже й важлива, оскільки в основному він лише слідкує за ситуацією в студії, у соціальних ток-шоу все, навпаки, в основному залежить саме від нього. За словами Гамеляк О.: «Ведучий у шоу здебільшого виконує роль координатора та модератора в студії. Його професійні навички допомагають знайти спільну мову з кожним героєм у студії, адже він може глибше побачити проблему героя, створити "психологічний тиск"» [33, с. 218]. Але цим його роль у ток-шоу не обмежується, бо «ведучий соціального ток-шоу – це не стільки шоумен, скільки психотерапевт і генератор конструктивних ідей для порятунку, адже герої приходять саме по допомогу» [34, с. 179]. Окрім того, що ведучий повинен добре орієнтуватися в соціальних питаннях, мати широкий кругозір і розуміти контекст та важливість порушуваних тем для суспільства, він ще має постійно пам'ятати про психологічну складову. Враховуючи, що соціальні ток-шоу часто

стикаються зі складними й особистими темами, важливо, щоб ведучий міг правильно і доречно висловлювати свої емоції, відчувати та розуміти емоції інших, бути чутливим до переживань героїв. Саме від вміння ведучого демонструвати емпатію залежить, чи буде людям комфортно як «у кабінеті психолога». «Сучасне українське телебачення продукує здебільшого образ співчуваючого ведучого, який із розумінням ставиться до нестандартної ситуації, котра виноситься на загальне. У глядача складається враження, що допомогти людині прагне не весь авторський колектив соціального ток-шоу, а власне сам ведучий, адже саме він намагається ввійти в коло довіри героїв, апелює до емоційного фону глядачів, створює загальну психологічну атмосферу у студії» [34, с. 178].

Експерти на соціальних ток-шоу відіграють важливу роль у наданні допомоги героям програми. Їхнє завдання полягає в застосуванні усіх своїх знань та вмінь, щоб допомогти людям зрозуміти, пережити або вирішити складні ситуації, які трапилися в їхньому житті. Саме на них лягає основна відповідальність за те, щоб усі, хто потребує терапії, її отримали. Супрун М. підтверджує ці твердження: «Експерти зобов'язані застосувати всі свої вміння, задіяти посадові можливості для допомоги людям» [34, с. 177]. Вони повинні вміти без образ та переходу на особистості заспокоювати людей і припиняти сварки, підбирати правильні слова для постраждалих без безпосереднього нагадування про їхні травми, давати глибокі поради зі змістом, співчувати. Запрошені до студії адвокати можуть надавати юридичну допомогу, психологи – психологічну, лікарі – медичну тощо.

Мета та завдання глядачів соціальних ток-шоу – активно співпереживати та емоційно реагувати на те, що відбувається під час випуску. Переживання певних емоцій, таких як страх, хвилювання, злість або радість, допомагають глядачам глибше відчувати проблему, яка обговорюється, а відповідно – зацікавитися в її вирішенні не тільки на локальному рівні, а й на глобальному. Вислуховування чужих історій дозволяє глядачам розпізнавати себе у долі героїв та «переносити» їхні проблеми на своє життя. Це зазвичай має два наслідки: 1)

глядачі поспішають виправити свої проблеми відповідно до тих рішень, про які вони почули у студії; 2) глядачі усвідомлюють, що їхні проблеми порівняно з проблемами героїв випуску не є надто серйозними та страшними, через що починають менше докоряти собі.

«Мотивація героїв ток-шоу – пошук шляхів розв'язання проблемної ситуації та намагання через мас-медіа надати розголосу конфліктній ситуації. Вони впевнені, що правда на їхньому боці, і намагаються таким чином достукатися чи то до владних кабінетів, чи до совісті рідних і близьких, а може, отримати відповідь на свої питання в експертному середовищі, забезпеченому авторським колективом ток-шоу» [34, с. 177]. Завдання ж героїв випусків полягає в тому, щоб якнайповніше розповісти свою історію, зробивши її повчальною для глядачів. Вони мають не лише «вилікувати» свої травми, а й, транслюючи власний досвід, застерегти від них інших.

Соціальне ток-шоу має свої функціональні особливості, які допомагають йому виконувати основні завдання та досягати мети. Головні функції соціального ток-шоу включають:

- 1) Створення платформи для обговорення соціальних питань. Соціальне ток-шоу завжди виступає як медійна платформа, яка надає можливість широко обговорювати різні соціальні проблеми та теми за рахунок наявності різних думок.
- 2) Залучення до дії та створення зацікавленості у суспільних змінах. Соціальне ток-шоу може стимулювати глядачів до дії, змін у власному житті чи суспільстві. Через обговорення проблем та пошук рішень воно надихає, мотивує та надає інструменти для активної участі у соціальному житті.
- 3) Розширення світогляду та культурного розуміння. Соціальне ток-шоу робить акцент на різних культурах, способах життя, соціальних групах, що допомагає розширити світогляд глядачів. Це сприяє розвитку толерантності, культурному розумінню, прийняттю різноманітності.
- 4) Спонування до рефлексії та саморозвитку. Соціальне ток-шоу може

спонукати глядачів до глибокої саморефлексії, аналізу власних переконань, цінностей, вчинків, виборів, що з часом призведе до особистісного розвитку.

Творчі особливості телевізійних соціальних ток-шоу, перш за все, включають використання інтерактивних елементів, графічних ефектів, відео- і аудіозаписів, ілюстрацій, що дозволяють «оживити» випуск. Багато в чому творчість проявляється і завдяки діям ведучого, адже він може створювати атмосферу довіри, емпатії та відкритості за допомогою різних технік, таких як: навідні питання, особисті розповіді та активне слухання, емоційні коментарі, звернення до глядачів із метою почути їхні коментарі щодо ситуації.

Крім цього, соціальні ток-шоу можуть мати певний сценарій чи структуру, що допомагає розвивати історію та освітлювати проблематику випуску. Творчість полягає в умінні планувати послідовність подій, створювати сюжетні лінії та забезпечувати цікавий розвиток дії. Також можуть використовуватися драматичні елементи, інтриги та інші творчі хитрощі для привернення уваги глядачів.

3.2 Історія існування та загальна характеристика соціального ток-шоу «Один за всіх»

«Один за всіх» – соціальне ток-шоу, яке з 2012 року транслюється на каналі СТБ і є оригінальним продуктом медіагрупи StarLight Media. Воно відрізняється від багатьох інших телевізійних ток-шоу тим, що є оригінальною розробкою медіагрупи, а не адаптацією чужого формату. Крім того, кожен епізод шоу присвячений розгляду різних ситуацій, тому не має послідовної сюжетної лінії, як зазвичай прийнято робити у програмах, які виходять на СТБ.

За всі роки свого існування соціальне ток-шоу «Один за всіх» жодного разу не знімалося з ефіру. Перший його випуск вийшов на екрани 4 грудня 2012 року. З цього дня і по 25 грудня того ж року програма виходила в ефір щовівторка о 22:25, повторювалась у четвер о 10:00.

Після невеликої перерви програма знову почала виходити 31 березня

2013 року. Цей день вважається початком другого сезону шоу, і саме з цього моменту воно починає характеризуватися як багатосезонне. До 23 червня 2013 року програма виходила кожної неділі о 20:00, повторювалась у понеділки о 12:00/12:10.

Наступний третій сезон розпочався 18 серпня 2013 року. До 29 грудня того ж року програма виходила щонеділі о 20:00, повторювалась щопонеділка у проміжку від 13:40 до 14:40.

Четвертий сезон почав виходити 2 лютого 2014 року. До 15 червня 2014 виходив щонеділі о 21:05, не повторювався.

З 17 серпня 2014 року виходило продовження – п'ятий сезон. Транслялося щопонеділка о 23:30-23:50 і щонеділі о 21:00, не повторювалося. Сезон закінчився 28 грудня 2014 року.

З 1 лютого 2015 року і до 31 травня 2015 шостий сезон виходив щопонеділка о 23:30-23:50 і щонеділі о 20:30-20:45.

З 30 серпня 2015 року до 27 грудня 2015 виходив за тим самим графіком: щопонеділка о 23:30-23:50 і щонеділі о 20:30-20:45.

З 2016 року глядачам був представлений восьмий сезон, який до 2017 року також виходив два рази на тиждень у понеділок і неділю за попереднім графіком.

Із початком дев'ятого сезону в 2017 році час показу передачі скоротився у зв'язку з виходом на СТБ великої кількості інших розважальних програм і ток-шоу. За новим графіком «Один за всіх» почав виходити щонеділі о 20:00-21:00. Ця тенденція продовжувалася і в 2018, і в 2019, і в 2020, і навіть в 2021 році.

До 2018 року незмінним ведучим та провідним експертом соціального ток-шоу «Один за всіх» був відомий український психолог Дмитро Карпачов. Здебільшого, шоу здобуло таку популярність саме завдяки йому – у всіх своїх попередніх проектах він показав себе як висококваліфікований фахівець з психології, а тому люди підсвідомо цікавилися їм та довіряли його думці. Він був одночасно і ведучим, і експертом-психологом, бо не тільки модерував те, що відбувалося у випусках, а ще й розкривав історії героїв, вказував їм на

неправильність їхніх вчинків, помічав та детально розбирав психологічні травми, проводив консультації щодо подальшого лікування тощо.

З 2018 і до 2021 року ведучим «Один за всіх» був Михайло Присяжнюк. На відміну від попереднього ведучого, Дмитра Карпачова, Михайло Присяжнюк не був психологом. В основному він спрямовував героїв програми питаннями, щоб дізнатися більше про їхні історії. Незважаючи на відсутність психологічної освіти, він проявляв емпатію та розуміння до проблем, з якими зіштовхувалися герої, а також активно намагався знайти шляхи вирішення їхніх проблем. Михайло Присяжнюк проявляв інтерес до правових аспектів історій, які розглядалися у програмі, і надавав юридичні консультації героям, оскільки був юристом. Цим він заслужив звання "народного адвоката" від глядачів ток-шоу.

Починаючи з 2021 і до початку 2022 року ведучим ток-шоу «Один за всіх» був Сергій Костира. Він відомий як фахівець із двох сфер – адвокатури та психології, що дозволяло йому мати ширше розуміння проблем, які розглядалися у програмі.

Сергій Костира проявлявся у шоу однаково у всіх своїх ролях – психолога, адвоката, модератора. Однак в основному він зазвичай зосереджувався на підтримці героїв – він ставив багато питань, глибоко досліджуючи їхні історії та намагаючись розкрити всі деталі ситуації. Сергій Костира кожен випуск створював для героїв атмосферу, що сприяла їхньому відкритому спілкуванню та виразу емоцій. Він демонстрував повагу, чутливість і емпатію до героїв, намагаючись створити довірчі відносини. Часто після випусків він сприяв вирішенню проблем героїв юридичним шляхом.

Хронометраж програми становив від 50 хвилин до 1 години, в залежності від складності ситуації, емоційності героїв, активності експертів та аудиторії.

На сайті телеканалу СТБ зазначено, що основна мета шоу – «привернути увагу громадськості до різних соціальних проблем, підказати рішення, дати конкретні поради».

У соціальному ток-шоу «Один за всіх» завжди була присутня команда

експертів із 6 осіб, яка допомагала героям випусків знаходити рішення для своїх проблем. Ці експерти були представниками різних сфер – психології, юриспруденції, соціальної роботи та/або медицини. У більшості випусків були одні й ті самі експерти, проте іноді їх змінювали.

Спрямованість випусків соціального ток-шоу «Один за всіх» у 2021 році стосувалася переважно таких тем: фізичне та сексуальне насильство, розбещення неповнолітніх, вбивства, зради, проблеми у порозумінні батьків і дітей, знущання над дітьми та погані умови їх утримання тощо.

3.3 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до жінок у випусках соціального ток-шоу «Один за всіх» за 2021 р.

Аналіз кількості проявів гендерної некоректності у телевізійних соціальних ток-шоу відрізняється від аналізу цих же проявів у політичних, оскільки крім експертів та експерток, чоловіки і жінки представлені також героями та героїнями випусків. Гендерна некоректність, відповідно, до кожної з представлених у студії груп виражається різними способами, тому задля ефективності дослідження розглядати кожну з них потрібно окремо.

Гендерна некоректність, що функціонує у соціальних ток-шоу, здебільшого є наслідком гендерних проблем, існуючих у суспільстві. В основному вона виникає внаслідок тенденції ділити певні сфери життя на «чоловічі» та «жіночі», оскільки саме це закріплює у людей певні установки, за якими чоловік, як правило, займається політикою, а жінка скаржиться на свої побутові проблеми, насильство та непорозуміння з дітьми. Установками, якраз, і керуються сценаристи соціальних ток-шоу.

Саме тому, на відміну від політичного ток-шоу, гендерна некоректність по відношенню до експерток в «Один за всіх» не проявляється в їхній кількісній представленості. У проаналізованому мною сезоні «Один за всіх», який виходив із 3 лютого 2021 року до 26 грудня 2021 року (Додаток 1), немає жодного випуску, де експерток було би менше за експертів – у 51.2% випусків (у 22 із 43) кількість жінок перевищує кількість чоловіків, а у 48.8% (у 21 із 43) вона є

однаковою. У випусках, в яких експертки представлені більше ніж експерти, різниця в кількості зазвичай вимірюється однією людиною (на 4 експертки припадає 2 експерти), що не є величезною різницею. Проте, у випадку саме з соціальним ток-шоу, більша кількість жінок вважається проявом гендерної некоректності, а конкретно – приписуванням стереотипу про те, що соціальні проблеми – це сфера жіночих інтересів та професіоналізму.

Найпоширенішим проявом гендерної некоректності, спрямованим на експерток, є підтримка стереотипного образу жінки, яку компанія стилістів «Starlight Production Services» додає у кожен випуск сезону за 2021 рік. Буквально у 100% випусках запрошені до студії експертки виглядають як стереотипно «красиві жінки» – їхній одяг обтягує тіло, підкреслюючи витонченість фігури, ноги оголені за рахунок короткої довжини суконь, спідниць або навіть штанів, у них яскравий помітний макіяж. Хоч жінки, одягнені в штани, і представлені майже в кожному випуску, вони завжди у меншості – на 1 випуск припадає лише 1 жінка з таким вбранням. Але це не покращує ситуацію, оскільки навіть у випадках, коли одяг жінки не включає стереотипно «жіночі» сукні або спідниці (а такі образи трапляються у 90% випадків), її образ все одно підходить під «стандарти» – одяг яскравого кольору і робить акцент на фігурі, помітний макіяж на місці, верхня частина тіла завжди підкреслена. Всього у 39.5% випусків (у 17 із 43) 1 або 2 експертки з усіх присутніх одягнені у взуття без підборів. В інших випадках без підборів ніколи не обходиться. Так само як ніколи не обходиться і без яскравого недоречного макіяжу, більше схожого на святковий – у 0% випусків експертки перебувають у студії без нього. В 41.9% випусків (у 18 із 43) у однієї або декількох жінок оголена зона декольте, увага до якої, зазвичай, додатково привертається масивними прикрасами. У більшості випадків вибір стереотипних образів та їх окремих елементів не відповідає ситуації та контексту обговорюваних тем. Під час обговорення серйозних питань, пов'язаних із вбивствами чи знущаннями над дітьми, експертки виглядають скоріше як люди, які прийшли «на свято», що віддаляє їх від героїнь та героїв і створює враження, що вони насміхаються над почутим.

У 46.5% випусків (у 20 із 43) оператори соціальних ток-шоу презентують жінок не як експерток, а як стереотипно «красивих жінок». Вони, за рахунок відкритості та сексуалізованості своїх образів, використовуються як об'єкт для привернення уваги глядачів. У кадрах часто робиться акцент на обличчя експерток, щоб показати яскравий макіяж та «жіночу красу» – при цьому вони не беруть участь у дискусії і не роблять ніяких дій, але камера все одно спрямована на них майже щохвилини. Не менш часто за допомогою кадрів на повний зріст оператори виділяють у експерток оголені ноги. У двох випусках надмірний наголос на жінці як на «красивому доповненні студії» є дуже помітним і виходить за межі норм. У «Ділить ліжко з матір'ю та дочкою» (14.03.21), а також у «Звір у людській подобі» (25.04.21) Аллу Мартинюк, у якої найвідкритіший і найсексуалізованіший образ із усіх експерток, майже весь час знімають з різних ракурсів, виділяючи частини її тіла – то зону декольте, то ноги, то обличчя. При цьому інші експертки майже не потрапляють до кадру.

Присутня у соціальному ток-шоу також гендерна некоректність, виражена ігноруванням фемінітивів. У 14% випусків (у 6 із 43) фемінітиви при називанні професій та посад жінок-експерток не озвучуються, всі вони промовляються у чоловічому роді. У решті випусків фемінітиви використовуються тільки при називанні таких професій як: актриса, співачка, телеведуча, артистка тощо. Однак, у випусках зазвичай зустрічається лише 1 експертка з такої сфери діяльності, що не сильно впливає на поліпшення ситуації.

У випадку з героїнями випусків, на відміну від експерток, гендерний дисбаланс все ж таки трапляється. У 4.7% випусків (у 2 із 43) їх менше ніж чоловіків – і в «Осоромила чоловіка, бо захотілося екзотики» (17.02.21), і в «Жила у будці із собакою» (21.03.21) на 3 героїв припадає 2 героїні. Проте значно на ситуацію це не впливає, оскільки 95.3% випусків – це стереотипне домінування в соціальному ток-шоу жінок.

Тенденція на закріплення у героїнь стереотипного образу жінки за рахунок підбору командою стилістів не завжди доречного вбрання зберігається та виражена досить масштабно. У 90.7% випусків (у 39 із 43) героїні виглядають

стереотипно – одягнені у сукні чи кофти зі спідницями, які обов'язково обтягують тіло та оголюють ноги, носять взуття на підборах, мають яскравий помітний макіяж. У 30.2% випусків (у 13 із 43) у однієї чи кількох героїнь студії відкрита та підкреслена одягом зона декольте. Всього в 1 випуску із 43 одяг жінки не обтягує її тіло і не робить акцент на фігурі. В 28% випусків (у 12 із 43) у однієї чи кількох героїнь відсутнє взуття на підборах, проте зберігаються всі інші елементи «жіночого образу» – сукня, оголені ноги, макіяж.

Всього у 11.6% випадків (у 5 випусках із 43) більшість героїнь загалом не має елементів образу, які дозволяли б закріпити стереотипний образ жінки. У «Жила в будці із собакою» (21.03.21) 1 героїня з 2 представлених одягнена в повсякденний одяг, не носить взуття на підборах та знаходиться у студії без макіяжу. У «Дружив із тим, хто позбавив життя його доньку» (28.03.21) більша кількість героїнь (4 із 6) не мають загального стереотипного образу, проте все одно залишаються з яскравим макіяжем. Єдиним випуском, у якому стереотипне змальовування всіх жінок-героїнь завдяки одягу відсутнє повністю є «У мене вкрали сенс життя» (04.04.21). У випусках «Молодша сестра наводить страх на всю сім'ю» (19.09.21) і «Не батьки, а звірі» (31.10.21) більшість героїнь (в першому випадку 5 із 7, у другому – 4 із 5) не мають багатьох ознак стереотипного образу, проте залишаються із яскравим макіяжем і у взутті на підборах.

Гендерна некоректність по відношенню до героїнь випусків проявляється у закріпленні не тільки стереотипного жіночого образу, а й стереотипної жіночої поведінки. У 25.6% випусків (в 11 із 43) жіночі персонажі показують себе емоційно нестабільними особистостями, які при кожній нагоді або плачуть, або кричать. Оператори, у свою чергу, активно знімають ці емоційні сплески, наголошують на них. Це дуже помітно, оскільки у стані спокою увага на героїнь звернена мало (в кадрі більше показуються експертки). У 2 випусках цей прояв гендерної некоректності відбувається не через певну «стереотипну» поведінку жінки, а через слова та поведінку ведучого. У «Харчувалася матрацом через труднощі» (14.02.21) ведучий Сергій Костира постійно порівнює проблеми

героїнь зі своїми: «А ось у мене теж було розтягнення зв'язок», «А я теж був дорослим і все одно навчався в університеті». Він знецінює жіночий досвід та закріплює стереотип про типово жіночу поведінку – скаржитися і нічого не робити. У «Три жінки має і не жалкує!» (06.06.21) Сергій Костира говорить головній героїні такі слова: «Ви наплювали на свою жіночу гідність і знову приїхали до нього», що закріплюють уявлення про певну поведінку жінки, в яку обов'язково має бути закладена жіноча гідність.

У 23,3% випусків (у 10 із 43) є гендерна некоректність, яка характеризується закріпленням стереотипної гендерної ролі жінки, в усіх випадках – ролі матері. Так, у «Замурувала в крижаній пастці» (03.02.21) під час випуску експерти та експертки постійно говорять головній героїні про те, якою вона повинна бути мамою за ідеалами суспільства. У «Гроші дорожчі, ніж любов батьків?» (10.02.21) ведучий Сергій Костира говорить одному з героїв: «Та ще будете гуляти на весіллі вашої доньки, вона вам ще трьох онуків принесе», чим закріплює стереотип про те, що жінці обов'язково в майбутньому треба бути матір'ю, якщо вона ще нею не є. У «Дочка замість бійцівської груші» (28.02.21) Сергій Костира коментує головну героїню: «Я хочу запросити до студії жінку, у якої, з того, що я почув, абсолютно відсутній материнський інстинкт», що впливає на закріплення стереотипного образу правильної жінки-матері, у якої повинен бути інстинкт, що у природі навіть не існує. У «Непотрібний плід» (11.04.21) експерти та експертки активно закріплюють за головною героїнею стереотипну гендерну роль, говорячи про те, що вона як мати щось комусь зобов'язана. У «Байдужість матері перекреслила життя Михайла» (05.09.21) Юлія Бортник знову приписує головній героїні стереотипний образ жінки-матері, яка повинна думати тільки про дітей, нести себе в жертву і погоджуватися на усе, що їй пропонують, тільки щоб не постраждали діти. Вона також засуджує героїню за те, що та вела себе не як «справжня матір». У «Коханка vs екс-дружина: боротьба за мільйонні статки та сина» (26.09.21) один із експертів говорить героїні: «Ви, як мама, повинні були залишити свою дитину поруч із собою», що підкреслює думку про те, що матір комусь щось винна. У «Не батьки,

а звірі» (31.10.21) одна із експерток запитує у головної героїні: «Як вона буде сприймати себе як мати у майбутньому, бачачи такий приклад?», чим закріплює за її донькою стереотипну гендерну жіночу роль – обов'язково бути матір'ю.

У 32.6% випусків (14 із 43) соціального ток-шоу «Один за всіх» не обходиться і без проявів сексизму по відношенню до героїнь. У 2 випусках з цих 14 сексизм проявляється через недовіру експертів та експерток до історій головних героїнь про злочини та насильницькі дії, а також через звинувачення у маніпуляціях і вимогу додаткових доказів. У той же час до героїв, які виходять у студію та розповідають свою версію тих самих подій, недовіри в експертної групи не виникає. Це відбувається у випусках «Осоромила чоловіка, бо захотілося екзотики» (17.02.21) і «Молодша сестра наводить страх на всю сім'ю» (19.09.21).

У 6 випусках з 14 сексизм помітний через звинувачення героїнь у злочинних та насильницьких діях, які робилися чоловіками. Жінок звинувачують у тому, що: 1) вони не зупинили насильство, яке вони навіть не бачили; 2) вони не пішли від чоловіка-гвалтівника або від чоловіка-аб'юзера, хоч вони й кажуть, що це було неможливо через його погрози та залякування; 3) вони нічого не зробили, щоб припинити насильство по відношенню до себе. Подібні прояви гендерної некоректності помітні у випусках: «Вкрадене життя» (21.02.21), «Дикі методи виховання» (24.02.21), «Дочка замість бійцівської груші» (28.02.21), «У мене вкрали сенс життя» (04.04.21), «Заборонене батьківське кохання» (12.09.21) і «Боротьба за опіку над Поліною» (10.10.21).

Найбільш серйозні та масштабні прояви сексизму помітні у випуску «Не батьки, а звірі» (31.10.21). В ньому головна героїня розповідає про страшні події, що відбувалися з нею та її дитиною, а також згадує про те, що вона намагалася захистити свою доньку та зробити все, щоб її били менше. Проте, незважаючи на ці слова, експерти та експертки починають кричати на неї, вживати нецензурну лексику, звинувачувати в тому, що вона бреше, аргументуючи тим, що «це видно по вашому вигляду». Хоча героїня і розповідає все так, як пам'ятає, вони жодного разу не вірять їй і продовжують звинувачувати її у всьому, ніби злочин скоїла

вона, а не її чоловік. Один із експертів всіяко тисне на неї, кричить про те, що у неї відсутні материнські інстинкти і кілька разів звертається до неї грубими словами.

Ще в 5 випусках із 14 сексизм присутній у певних озвучених фразах. У «Сліпе кохання» (07.02.21) від ведучого Сергія Костири звучить досить мізогінна фраза у бік головної героїні випуску: «Де ваша жіноча гідність?», яка закріплює стереотипи про те, що жінка повинна якось особливо поводитися і мати особливі якості. У «Гроші дорожчі, ніж любов батьків?» (10.02.21) Альона Кривуляк звертається до однієї з героїнь: «Коли ти бачиш таку реакцію тата, щось у тебе всередині, як у доньки, повинно йокнути», хоча донька нікому нічого не повинна. У «Харчувалася матрацом через труднощі» (14.02.21) одна з героїнь говорить про головну героїню: «Вона нерозчесана стояла, неухожена», що закріплює стереотип про те, що жінка обов'язково повинна виглядати красиво та доглянуто. У «Позбавлена материнського інстинкту» (30.05.21) одна героїня каже іншій героїні: «А може це ти впливаєш на чоловіків так, що вони беруть все на себе і йдуть сідають у тюрму?», «Ти жінка? Ти не жінка, ти я не знаю хто», що дискримінує жінку, знецінює її та робить у всьому винною. У «Заборонений інтерес від вітчима» (03.10.21) експертами використовується мізогінна лексика «Мамаша» в бік головної героїні.

На цьому прояви гендерної некоректності до жінок у ток-шоу «Один за всіх» за період із 3 лютого 2021 року до 26 грудня 2021 року закінчуються.

3.4 Ознаки гендерної некоректності по відношенню до чоловіків у випусках соціального ток-шоу «Один за всіх» за 2021 р.

По відношенню до чоловіків, як до експертів, так і до героїв, найбільш глобальним у соціальному ток-шоу «Один за всіх» є прояв гендерної некоректності, виражений меншою кількісною представленістю. Як уже зазначалося раніше, феномен гендерного дисбалансу до чоловіків у соціальному ток-шоу нерозривно пов'язаний із суспільними стереотипами про те, що це не «чоловіча справа». Оскільки у випусках «Один за всіх» не порушуються теми

політики, економіки, торгівлі та інших «серйозних» сфер діяльності, то чоловіча представленість, слідуючи стереотипному мисленню, нічим не мотивована.

У 51.2% випусків (у 22 із 43) присутній гендерний дисбаланс по відношенню до експертів. Різниця між кількістю жінок і чоловіків зазвичай дорівнює 1 людині (на 4 експертки припадає 2 експерти), проте це все одно гендерно некоректно, оскільки не дозволяє чоловічій думці бути вираженою повною мірою. У жодному випуску за весь сезон 2021 року чоловіки в якості експертів не представлені більше, ніж жінки. У 48.8% випусків (у 21 із 43) кількість експертів та експерток є однаковою.

Ще одним помітним проявом гендерної некоректності щодо експертів є нерівний розподіл екранного часу між ними та експертками. У 28% випусків (12 із 43) чоловіки за весь час ефіру з'являються на екрані лише декілька разів, проте навіть в такі моменти камера не зупиняється на них надовго. У випусках із цим проявом некоректності експерти також не мають достатнього часу висловитися, оскільки більшість екранного часу припадає на експерток.

У всіх випусках програми "Один за всіх" за 2021 рік простежується тенденція до закріплення не тільки стереотипного образу жінки, а й стереотипного образу чоловіка. Так, усі експерти, які представляють у студії "серйозні" професії, такі як юрист, адвокат, кримінолог, лікар тощо, роблять це у ділових костюмах. У той же час представники творчих професій, таких як телеведучий, актор чи артист театру, завжди одягнені групою стилістів у одяг повсякденного типу, без будь-якої офіційності. Ніколи не з'являються в костюмах і герої випусків – їхній одяг завжди повсякденний, розслаблений. Тож, для деяких експертів спеціально вибирається той одяг, який підкреслить притаманний їм стереотипний «мужній» статус.

Гендерний дисбаланс по відношенню до чоловіків-героїв виражений набагато більш явно, ніж до чоловіків-експертів. У 81.4% випусків (у 35 із 43) чоловіки представлені в якості героїв менше, ніж жінки в якості героїнь. Іноді різниця в кількості не дуже разюча і складає всього декілька людей – 2 або 3. А іноді ж, як у випадку із випусками «Сліпе кохання» (07.02.21), «Гроші дорожчі,

ніж любов батьків?» (10.02.21), «Харчувалася матрацом через труднощі» (14.02.21), «Дочка замість бійцівської груші» (26.02.21), «Позбавлена материнського інстинкту» (30.05.21) та «Не батьки, а звірі» (31.10.21), трапляється навпаки. В першому випуску на 5 героїнь приходиться 1 герой, в другому – на 7 героїнь 1 герой, в третьому – на 5 героїнь 0 героїв, в четвертому – на 6 героїнь 1 герой, в п'ятому – на 7 героїнь 1 герой, в шостому – на 5 героїнь 0 героїв. Рівна кількість героїв та героїнь помічається лише у 16.3% випусків (у 7 із 43) – «Замурувала в крижаній пастці» (03.02.21), «Мати-зозуля» (03.03.21), «У мене вкрали сенс життя» (04.04.21), «Мати "від Бога"» (09.05.21), «Грузинська полонянка чи лгунья?» (17.10.21), «Горе-мати» (12.12.21), «Спаситель чи звір?» (26.12.21).

Нерівний розподіл екранного часу між героями та героїнями у студії трапляється лише один раз – у випуску "Сліпе кохання" (07.02.21).

Найбільш помітним і глобальним проявом гендерної некоректності по відношенню до героїв є закріплення за ними стереотипної чоловічої поведінки, що включає в себе агресію, злість, ворожість, постійну готовність до сварок і виступ їхнім ініціатором. У 44.2% випусків (у 19 із 43) така поведінка у всіх присутніх героїв є постійною. У 9.3% випадків (у 4 випусках із 43) герої, керуючись своєю агресією, починають бійки – у випусках «Осоромила чоловіка, бо захотілося екзотики» (17.02.21), «Ділить ліжко з матір'ю та дочкою» (14.03.21), «Заборонений інтерес до падчерки» (16.05.21), «Мамо, я покохала бандита!» (07.11.21).

У 2 випусках закріплення стереотипної чоловічої поведінки відбувається завдяки фразам, які озвучуються експертами та експертками ток-шоу. Так, наприклад, в «Осоромила чоловіка, бо захотілося екзотики» (17.02.21) експерт хвалить чоловіка за організовану під час ефіру бійку: «Я вас розумію, я б зробив так само. Ви довели, що ви чесна порядна людина». В цьому випадку чоловіка хвалять за те, що він агресивний, і це закріплює у глядача думку, що така поведінка є нормою. У випуску «Вкрадене життя» (21.02.21) Анна Просветова каже про робітників поліції: «Заяви про домашнє насильство отримують ті

чоловіки, які теж насильство спричиняють, і для них це норма». Це закріплює стереотип про «типову» чоловічу поведінку, яка завжди у кінцевому підсумку приводить до насильства.

Двічі за всі випуски 2021 року гендерна некоректність по відношенню до героїв проявляється у вигляді наголошення на стереотипній гендерній ролі чоловіка. У випуску «Нас шукає дочка, а не ми її» (07.03.21) один із героїв говорить своєму батьку: «Я хотів, щоб ти як мужик, як мій батько чомусь мене навчив», що призводить до закріплення стереотипу про гендерну роль чоловіка – бути батьком, який чомусь вчить. У «Три жінки має і не жалкує!» (06.06.21) Сергій Костира каже героїні про її чоловіка: «А він як здобувач щось робив?», чим закріплює стереотипну гендерну роль чоловіка-здобувача.

У одному випуску було помічено прояв сексизму у мові, спрямований на героя випуску. У «Спаситель чи звір?» (26.12.21) Сергій Костира запитує одного з героїв: «Не виникало у вас бажання розібратися з ним «по-чоловічому?»». Конструкція «по-чоловічому» вважається сексистською.

На цьому прояви гендерної некоректності до чоловіків у ток-шоу «Один за всіх» за період із 3 лютого 2021 року до 26 грудня 2021 року закінчуються.

3.5 Типи проявів гендерної некоректності в соціальному ток-шоу «Один за всіх» та їх роль у підтримці гендерних стереотипів

Прояви гендерної некоректності, помічені у випусках соціального ток-шоу «Один за всіх», так само, як і прояви в політичному ток-шоу, виражені різними типами та впливають на різні установки, закладені у стереотипне мислення. Таким чином, вони залишають відбиток і на окремих людях, і на суспільстві загалом, призводячи до різних наслідків.

Гендерний дисбаланс. Менша представленість чоловіків як експертів та героїв соціального ток-шоу призводить до підтримки та закріплення одразу кількох видів стереотипів. По-перше, закріплюється стереотип про те, що соціальна тематика – це виключно інтерес та професійна сфера жінок. Соціальне ток-шоу починає вважатися простором для обговорення «жіночих» тем, таких як

сім'я, стосунки, діти, побутові питання тощо. За рахунок цього, у суспільства складається враження, що чоловікам байдуже на ці теми, тоді як жінки ними буквально «живуть». По-друге, гендерний дисбаланс сприяє розвитку стереотипу, що чоловіки не повинні проявляти відкритість, а також обговорювати свої почуття, думки й проблеми у публічному просторі. По-третє, у суспільства формується уявлення, що соціальні ток-шоу адресовані переважно жінкам, адже чоловіки не цікавляться суспільними проблемами та не беруть участь у пошуку їхнього вирішення.

Створення стереотипного образу жінки. Жінки, образ яких у кожному випуску соціального ток-шоу складається із суконь чи спідниць, що обтягують тіло, оголених ніг, взуття на підборах та яскравого святкового макіяжу, закріплюють стереотип про те, що для жінки немає нічого важливішого, ніж виглядати красиво. Цей образ у більшості випусків є недоречним – наприклад, дико бачити матір, яка розповідає про смерть свого сина, але при цьому перебуває у студії з яскравим макіяжем, відкритою зоною декольте, оголеними ногами та туфлями на високих підборах. Проте такий гіперболізовано стереотипний вигляд, що мають і експертки, і героїні під час обговорення різних ситуацій, успішно підтримує стереотипи про красу жінки скрізь і завжди.

Створення стереотипного образу чоловіка. Оскільки стереотипний образ чоловіка, виражений діловими костюмами і загалом офіційним виглядом, в соціальному ток-шоу притаманний переважно тим, хто пов'язаний з юридичною, правоохоронною та/або медичною діяльністю, він закріплює стереотип про те, що для чоловіків існують «серйозні» та «несерйозні» заняття. Формується установка про те, що чоловіки, які займаються «серйозними» заняттями, завжди повинні виглядати певним чином, що сприяє появі комплексів і невпевненості в собі у тих, хто так не виглядає.

Закріплення стереотипної жіночої поведінки. Закріплення за жінками поведінки, відповідно до якої вони завжди плачуть і кричать від найменшого подразника, сприяє формуванню у суспільства переконань, що жінки є емоційно нестабільними і не вміють себе контролювати навіть на телебаченні.

Закріплення стереотипної чоловічої поведінки. Закріплення за чоловіками поведінки, відповідно до якої вони завжди проявляють агресивність, ворожий настрій, конфліктність та готовність розпочати бійку, сприяє формуванню у суспільства переконань, що 1) чоловіки не вміють вирішувати конфлікти словами; 2) усі чоловіки в житті використовують насильство та агресію; 3) усі чоловіки небезпечні. Коментарі експертів про те, що така поведінка є правильною, сприяють нормалізації насильницьких дій.

Утвердження стереотипних гендерних ролей жінок та чоловіків. Закріплення за жінкою в випусках соціального ток-шоу гендерної ролі матері посилює і без того існуючий у суспільстві стереотип про те, що головна роль жінки полягає у материнстві та вихованні дітей. Через цей стереотип жінка стає обмеженою у своїх можливостях (особливо кар'єрних), а також живе під постійним тиском обов'язку або завести сім'ю, або приділяти їй більше уваги.

У випадку з чоловіками, закріплюється дві ролі – батька, який повинен чомусь вчити сина, та чоловіка, який повинен бути здобувачем. Приписування першої ролі сприяє посиленню стереотипу про те, що тільки батько може дати синові якісь знання, і що батько обов'язково має все вміти. Приписування ж другої ролі вказує на чоловіка як на того, хто має самостійно забезпечувати сім'ю та тягнути все на собі.

Використання жінки в кадрі як «гарної деталі» для привернення уваги, сексуалізація. Прояв гендерної некоректності такого типу сприяє зміцненню думки «жінка – це об'єкт», яка посилює і гендерну нерівність, і дискримінацію, і навіть насильницькі настрої в соціумі. Завдяки впливу соціального ток-шоу це призводить до того, що роль жінок зводиться до виконання декоративної функції, незважаючи навіть на те, що вони становлять більшу частину запрошеної до студії експертної групи. Закріплюється стереотип, що жінка в першу чергу є об'єктом для візуальної насолоди інших, а вже в другу – експерткою та фахівчиною в різних сферах діяльності.

Нерівний розподіл екранного часу між експертками та експертами. Цей прояв гендерної некоректності в ток-шоу «Один за всіх» сприяє закріпленню

одразу кількох стереотипів, таких як: 1) жінки є більш компетентними та кваліфікованими у соціальній тематиці, тоді як чоловіки нічого в ній не розуміють; 2) чоловіки не зацікавлені в обговоренні та вирішенні соціальних проблем; 3) проблеми і відбуваються, і вирішуються лише завдяки жінкам, тож це «чисто жіноча» сфера.

Сексизм. Сексизм, прояви якого виражаються через мову та поведінку експертів і спрямовані на героїнь випусків, посилює стереотип про те, що жінка здатна вигадати будь-що, аж до побиття або зґвалтування, щоб бути «жертвою» і викликати у всіх співчуття. До того ж, він формує переконання, що проблеми жінок можна принижувати та знецінювати, якщо для їхнього пояснення вони не мають достатньо доказової бази. Сексизм, що підкреслює різницю між жінками і чоловіками, теж, зазвичай, перетворює саме жінок на «маловажних» членів суспільства.

Ігнорування фемінітивів. Навмисне невикористання фемінітивів ведучим соціального ток-шоу лише у деяких випадках сприяє знеціненню жіночої ідентичності та ролі в суспільстві. Ігнорування фемінітивів посилює уявлення про нерівні ролі жінок і чоловіків, навіть коли жінки представлені у випусках більше.

Отже, прояви гендерної некоректності, що зустрічаються у соціальному ток-шоу «Один за всіх», мають значний вплив на закріплення стереотипів та поглиблення гендерної нерівності у суспільстві. Цей вплив пояснюється наявністю великою кількістю гендерної некоректності протягом цілого сезону ток-шоу, яку глядачам стає складно фільтрувати. Це призводить до того, що стереотипи поширюються глядачами на різні сфери життя і впливають на уявлення та поведінку всіх людей. Тому важливо зменшувати кількість гендерно некоректних проявів і створювати ток-шоу, в якому основна увага буде спрямована на проблеми, а не на чоловіків та жінок.

ВИСНОВКИ

Гендерна некоректність як явище, нерозривно пов'язане з гендерною нерівністю та дискримінацією, існує на різних рівнях соціального життя досить давно. Орієнтуючись на визначення понять «гендерна рівність» та «гендерна коректність», що функціонують в українському суспільстві на сучасному етапі та закріплюються як у дослідженнях із гендерних питань, так і в Конституції України, у межах дипломної роботи було виведено визначення «гендерної некоректності». Гендерна некоректність – це прояви та закріплені суспільством установки в поведінці, мовленні, ставленні та в інших аспектах соціальних відносин, які призводять до дискримінації людей на основі їхньої статі чи гендерної ідентичності, порушуючи тим самим принцип гендерної рівності. У більшості випадків гендерна некоректність будується на стереотипах, які наявні у соціумі, а також на гендерних ролях, що з ними тісно пов'язані.

Гендерна некоректність існує у різних сферах життєдіяльності людини, включаючи освіту, роботу, мас-медіа, соціальні контакти, політичні та економічні питання тощо. Вона може мати явний чи прихований характер і виражатися різними проявами. Найбільш характерними та частими проявами для неї є: поширення стереотипів на основі гендерних ролей; нав'язування стереотипів із приводу зовнішності; некоректне вживання мовленнєвих форм, пов'язаних із гендерною ідентичністю; ігнорування фемінітивів; озвучування неприйнятних коментарів щодо вигляду чи зовнішності людини на підставі її статі чи гендерної ідентичності; поділ певних сфер життя на «жіночі» та «чоловічі».

Масмедіа, як і всі інші складові життя людини, не звільнені від наявності гендерної некоректності. Гендерна некоректність у ЗМІ – це прояви, які включають використання мовних, поведінкових та інших прийомів, що спрямовані на необ'єктивне та стереотипне освітлення людей на підставі їхньої статі або гендерної ідентичності в інформаційному просторі. Її функціонування у ЗМІ негативно позначається на суспільстві, оскільки легко споживається разом

із інформацією та залишається у свідомості. Гендерна некоректність у медіа виражається гендерним дисбалансом, закріпленням рубрик за певною статтю, стереотипним зображенням ролей чоловіків та жінок, ігноруванням фемінітивів, створенням «стереотипних» жіночих та чоловічих образів за зовнішністю чи поведінкою, використанням образів жінок як декорації чи елемента привабливості для аудиторії, надмірним фокусуванням на зовнішності жінок, сексуалізацією тощо.

У процесі дослідження були також розглянуті поняття «політичне ток-шоу» і «соціальне ток-шоу», оскільки дипломна робота передбачала виявлення гендерної некоректності, наявної в сучасних українських медіа.

Політичне ток-шоу – це вид телевізійної програми, яка зазвичай має дискусійний формат та присвячена обговоренню актуальних для держави і соціуму політичних, суспільних, економічних питань. Гостями такого виду ток-шоу найчастіше є представники влади, політичні діячі, журналісти, активісти, правоохоронці тощо. Основним завданням виступає передача політичної інформації, формування політичних поглядів та позицій у суспільства, залучення глядачів до активності у вирішенні державних проблем.

Було визначено основні типи телевізійних політичних ток-шоу. Класифікація відповідно до часу виходу та тематичної спрямованості включає в себе щоденні, щотижневі та присвячені певній даті чи події ток-шоу. Класифікація, побудована на різноманітності форматів, характеризується дебатними шоу, шоу-бесідами, інтерв'ю-шоу, шоу за участю глядачів.

Соціальне ток-шоу – це вид телевізійної програми, основною спрямованістю якого є всебічний розгляд суспільних проблем, з якими стикається значна частина жителів країни, таких як: насильство, розбещення, безробіття, алкоголізм, дискримінація, психічні порушення тощо. Важливим елементом соціального ток-шоу є аудиторія, яка складається з ведучого, експертів, героїв та глядачів. Метою кожного випуску виступає відкритий діалог та обмін ідеями між усіма представниками аудиторії на прикладі конкретних ситуацій. Соціальні ток-шоу існують для того, щоб формувати соціальну

відповідальність, підвищувати обізнаність суспільства про соціальні питання, стимулювати позитивні зміни всередині соціуму та держави загалом.

З'ясовано, що телевізійні соціальні ток-шоу поділяються за специфікою свого формату на такі типи: ток-шоу, що будується на особистих історіях; ток-шоу, яке виносить на передній план експертну думку; ток-шоу, яке спирається на спільну роботу експертів та глядачів.

Під час вивчення цих явищ було помічено, що і політичні, і соціальні ток-шоу мають свої функціональні та творчі особливості, що є різними не лише для самих форматів, а й окремих програм, які до них належать. Обидва види ток-шоу мають у собі розважальну функцію. Всі творчі особливості, що використовуються і ведучим, і знімальною групою, і операторською командою націлені на те, щоб привернути увагу глядача та завоювати його схильність.

У дипломній роботі вияви гендерної некоректності досліджувалися на матеріалі двох сучасних рейтингових телевізійних ток-шоу – політичного ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» та соціального ток-шоу «Один за всіх». Однак спочатку було надано інформацію про їхнє виникнення, становлення та розвиток як програм на українському телебаченні. Розглядалися також їхній хронометраж, мета, тематична різноманітність, склад запрошених експертів.

Для того, щоб знайти та проаналізувати гендерну некоректність, яка функціонує всередині цих ток-шоу, було переглянуто усі випуски за 2021 рік – загалом 77 випусків. Було знайдено досить велику кількість різних проявів гендерної некоректності по відношенню до чоловіків та жінок.

У політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» поміченими проявами стали: гендерний дисбаланс у вигляді меншої представленості жінок; створення стереотипного образу жінки та чоловіка; нерівний розподіл екранного часу між експертками та експертами з більшою кількістю часу в експертів; використання жінки в кадрі як «гарної деталі» для привернення уваги; озвучування фраз, у яких навмисне робиться акцент на належність до певної статі; закріплення за експертами стереотипної «чоловічої поведінки»; підтримання установки про те, що чоловік розуміється на всіх сферах життя;

ігнорування фемінітивів.

У соціальному ток-шоу «Один за всіх» гендерно некоректних проявів було значно більше, ніж у політичному ток-шоу. До таких проявів належали: гендерний дисбаланс у вигляді меншої представленості чоловіків; створення стереотипного образу жінки та чоловіка; закріплення стереотипної жіночої і чоловічої поведінки; утвердження стереотипних гендерних ролей жінок та чоловіків; використання жінки в кадрі як «гарної деталі» для привернення уваги; нерівний розподіл екранного часу між експертками та експертами з більшою кількістю часу в експертках; сексизм; ігнорування фемінітивів.

Під час перегляду було помічено, що прояви гендерної некоректності зустрічаються майже у кожному випуску і політичного, і соціального ток-шоу. Однак більшою мірою вони виражені все ж таки в соціальному ток-шоу, що є неприпустимим, адже воно, як зазначалося вище, має стимулювати позитивні зміни всередині соціуму та держави, а підтримування стереотипів і гендерної нерівності такими змінами не вважаються.

Результати проведеного дослідження вказують на те, що проблема з гендерною некоректністю, яка впливає на підтримку гендерних стереотипів та дискримінаційних явищ у суспільстві, все ще існує і виражається у великих масштабах. За рахунок того, що в більшості випадків ток-шоу визначаються глядачами як розважальний формат телепрограм, їхня свідомість легко піддається впливу, оскільки дивляться такі програми у розслабленому стані. У ході перегляду ток-шоу, глядачем закріплюються різні за рівнем серйозності стереотипи: починаючи від тих, що жінка завжди і скрізь має бути красивою, закінчуючи тими, що призначенням жінки є соціальна сфера, а призначенням чоловіка – політична. Усе це впливає як на мислення окремої людини, так і на суспільство загалом.

Для того, щоб досягти гендерної рівності, необхідно повністю позбавитися від гендерної некоректності в ефірі. Формування у людей толерантних та гендерно правильних поглядів можливе лише за умови, що у випусках ток-шоу жінки та чоловіки будуть представлені як рівноправні члени суспільства, що

мають однакові представленість, кількість екранного часу, теми для обговорення, а також комфортний повсякденний одяг, який дозволить зробити акцент на знання людини, а не її зовнішність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Томак М. «Бар'єр» для ток-шоу. Особливості української адаптації американських форматів [Електронний ресурс]. День. 2006 р. Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/article/media/baryer-dlya-tok-shou>
2. Пуцята І. Естетика слова і зображення у соціальних ток-шоу: український досвід. Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: журналістика. Львів, 2018 р. Випуск 896. Номер 2. С. 137–142. Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/zhurnalistski-nauky/estetyka-slova-i-zobrazhennya-u-socialnyh-tok-shou-ukrayinskyy>
3. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року [Електронний ресурс]. Генеральна Асамблея ООН. 2018 р. Режим доступу: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030_UA.pdf
4. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. 2014 р. 277 с. Режим доступу: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/9ece50fd0ddffd98b924630447a49336.pdf>
5. Гендерна рівність [Електронний ресурс]. Національна соціальна сервісна служба України. 2017 р. Режим доступу: <https://nssu.gov.ua/genderna-rivnist>
6. Основи культури гендерної рівності: навч. посіб. / за ред. О. Семиколенової. 2-ге видання. Київ. 2010 р. 176 с. Режим доступу: https://genderindetail.org.ua/netcat_files/71/79/048_Mi_r_zn_mi_r_vn_.Osnovi_kult_ilo.pdf_compressed.pdf
7. Ніколаєнко М. Більше половини українців згодні, що в Україні є гендерна нерівність – опитування [Електронний ресурс]. Україна 24. 2021 р. Режим доступу: <https://news.u24.ua/ua/obshchestvo-news/11972-bolee-poloviny-ukraincev-soglasny-chto-v-ukraine-est-gendernoe-neravenstvo-opros>
8. Що думають про гендерну нерівність в Україні – опитування

[Електронний ресурс]. Укрінформ. 2021 р. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3202207-so-dumaut-pro-gendernu-nerivnist-v-ukraini.html>

9. Конституція України: офіц. текст. Розділ II. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-ii>

10. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків» №2866-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005 р. № 52. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

11. Основи теорії гендеру: навчальний посібник / відп. ред. Скорик М. М. Київ: К.І.С., 2004 р. 536 с. Режим доступу: https://genderindetail.org.ua/netcat_files/58/66/osnovy_teorii_genderu.pdf

12. Дзюбак Н. Пробити «скляну стелю». Як Україна рухається до гендерної рівності [Електронний ресурс]. Texty.org.ua. 2021 р. Режим доступу: <https://texty.org.ua/articles/103661/probyty-sklyanu-stelyu-yak-ukrayina-ruhayetsya-do-hendernoyi-rivnosti/>

13. Кодекс етики українського журналіста. [Електронний ресурс]. Комісія з журналістської етики. 2013 р. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/>

14. Машкова Я. Гендерний баланс та війна. Моніторингове дослідження в першому кварталі 2023 року [Електронний ресурс]. Інститут масової інформації. 2023 р. Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/gendernyj-balans-ta-vijna-monitoringove-doslidzhennya-u-pershomu-kvartali-2023-roku-i51269>

15. Прекрасна третина. Жінки і чоловіки в матеріалах українських медіа (інфографіка) [Електронний ресурс]. Інститут масової інформації. 2021 р. Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/zhinky-i-choloviky-v-ukrayinskyh-media-spilne-doslidzhennya-imi-ta-dm-i37976>

16. Жінок в онлайн-медіа в Україні згадують у 4 рази рідше, ніж чоловіків – ІМІ [Електронний ресурс]. Повага. 2021 р. Режим доступу: <https://povaha.org.ua/zhinok-v-onlajn-media-v-ukrayini-zgadyuyut-u-4-razy-ridshe->

[anizh-cholovikiv-imi/](#)

17. Більшість сюжетів телемарафону «єдині новини» гендерно-нейтральні, однак фіксуються як гендерні стереотипи, так і позитивні тенденції (інфографіка) [Електронний ресурс]. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. 2022 р. Режим доступу: <https://www.nrada.gov.ua/bilshist-syuzhetiv-telemarafonu-yedyni-novyny-genderno-nejtralni-odnak-fiksuyutsya-yak-genderni-stereotypy-tak-pozytyvni-pryklady-infografika/>

18. Лише у 24% матеріалів у медіа згадують жінок як експерток – дослідження [Електронний ресурс]. Детектор медіа. 2020 р. Режим доступу: <https://detector.media/infospace/article/181196/2020-10-02-lyshe-u-24-materialiv-u-media-zghaduyut-zhinok-yak-ekspertok-doslidzhennya/>

19. Більше фемінітивів, але менше експерток: що показав моніторинг регіональних медіа? [Електронний ресурс]. Повага. 2023 р. Режим доступу: <https://povaha.org.ua/bilshe-feminityviv-ale-menshe-ekspertok-shho-pokazav-monitoring-regionalnyh-media/>

20. Тісні бікіні українських новин. Дослідження сексизму в онлайн-медіа [Електронний ресурс]. Інститут масової інформації. 2021 р. Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/tisni-bikini-ukrayinskyh-novyn-doslidzhennya-seksyzmu-v-onlajn-media-i40820>

21. Хоменко Ю. М. Політичні ток-шоу на сучасному українському телебаченні: порівняльна характеристика. Вінниця, 2016 р. 48 с. Режим доступу:

<http://93.183.203.244/xmlui/bitstream/handle/123456789/6611/diploma%20work%20of%20Khomenko%20Yulia%20Mikhailovna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

22. Словник журналіста / За заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород, 2007 р. 224 с. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002166

23. Пуцята І. С. Синергетична взаємодія ведучого і гостя в студії на прикладі політичних ток-шоу. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. Випуск 169. Львів, 2018 р. С. 46-49. Режим доступу: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Synergitic-interaction-between-the-presenter-and-the-guest-in-the-studio-on-an-example-of-the-political-talk-shows-I.-S.-Putzyata.pdf>

24. Цімох Н. І. Маніпуляція суспільною свідомістю в політичних ток-шоу на телебаченні України. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв: Мистецтвознавство. Випуск 32. Київ, 2015 р. С. 140-147. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknukim_myst_2015_32_22

25. Островська Н. В. Характерні риси і критерії моделі суспільно-політичних ток-шоу. Теле- та радіожурналістика: збірник наукових праць. Львів, 2013 р. С. 282–290. Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=t1f_8_cAAAAJ&citation_for_view=t1f_8_cAAAAJ:u5HHmVD_uO8C

26. Майорова М. Є., Чекмишев О. В. Поняття політичного ток-шоу як розважального стилю. Молодий вчений. Випуск 7. Херсон, 2016 р. С. 335-338. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_7_81

27. Гетьманець М. Ф., Михайлин І. Л. Сучасний словник літератури і журналістики. Харків. 2009. 384 с.

28. Найвищий рейтинг серед політичних програм країни. Студія Савіка Шустера підвела підсумки телесезону [Електронний ресурс]. РБК-Україна. 2021 р. Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/styler/samyu-vysokiy-reyting-sredi-politicheskikh-1623069748.html>

29. 30 років Незалежності: як змінювався гендерний склад Верховної ради [Електронний ресурс]. Слово і діло. 2021 р. Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2021/08/23/infografika/polityka/30-rokiv-nezalezhnosti-yak-zminyuvavsya-hendernyj-sklad-verhovnoyi-rady>

30. The Global Gender Gap Report 2021 [Електронний ресурс]. World Economic Forum. 2021. Режим доступу:

https://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2021.pdf

31. Меренкова В. Гендерна дискримінація жінок, і чи могло все бути навпаки. Думки 4-х експерток [Електронний ресурс]. Українська правда. 2021 р. Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/society/2021/09/19/245949/>

32. Вівдич М. Особливості тематики та структури соціальних ток-шоу на українському телебаченні (на прикладі телеканалів «Інтер», «СТБ» та «Україна»). Наукові записки Інституту журналістики. Київ, 2018 р. Вип. 72/73. С. 67-76. URL: http://www.scientific-notes.com/wp-content/uploads/2019/04/06_72_73.pdf

33. Гамеляк О. Жанрова специфіка соціальних ток-шоу. Магістерський науковий вісник. Випуск 35. Тернопіль, 2020 р. С. 215-218. Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/magistr-visnuk/mag_visn_2020_35.pdf#page=215

34. Супрун В. М. Сучасні соціальні ток-шоу в телевізійному просторі України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Київ, 2021 р. Том 32. С. 175-180. Режим доступу: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/1_2021/part_3/32.pdf

ДОДАТКИ

«Свобода слова Савіка Шустера»

Автори програми: Автор і ведучий – журналіст Савік Шустер.

Канал, на якому транслюється: Україна, Україна 24

Роки існування в Україні: 2005 – 2007 – «Свобода слова»; 2007 – до сьогодні – «Свобода слова Савіка Шустера»; 2008 – 2014 – «Шустер Live»

Проект почав свій розвиток ще в Росії. Програма «Свобода слова» Савіка Шустера виходила на каналі НТВ у період з 14 вересня 2001 до 9 липня 2004 року *(по п'ятницях о 19:35. Без повторів)*. Однак після скорочення інформаційного мовлення програмі довелося шукати новий притулок. Після переїзду Шустера в Україну, «Свобода слова» почала виходити на українському телеканалі ICTV і дуже скоро здобула лідируючі позиції у різних рейтингах та небувалу популярність серед телеглядачів. Вперше програма вийшла в ефір 9 вересня 2005 року *(виходила по п'ятницях приблизно в 19:20, 02:30. Були повтори по суботах в 6:30)*. (Сьогодні програма під назвою «Свобода слова» продовжує існувати на каналі ICTV, але вона має іншого ведучого і інший формат).

Абсолютно несподівано в 2007 році Савік Шустер заявив те, що йде з ICTV. Стало відомо, що Шустер працюватиме на каналі «Інтер» і створить там кілька власних проєктів. 26 серпня 2007 року в ефір було запущено проєкт «Свобода Савіка Шустера». *Виходив щоп'ятниці о 20:30/21:30 і повторювався по суботах о 4:30/6:30.*

Влітку 2008 року Савік Шустер та шеф-редактор проєкту Володимир Долін написали заяви про звільнення з каналу «Інтер» за власним бажанням. Програма переїхала на канал «Україна» та вкотре змінила назву на «Шустер Live». 5 вересня 2008 року відбувся перший ефір телепередачі. *Виходила вона щодня о 19:30 (щоденний випуск був присвячений огляду дня, який минув), а в п'ятницю о 21:30 (довгий випуск, присвячений одній/декільком проблемам). Повторювалася щосуботи о 6:00.* Останній випуск був показаний 24 грудня 2010 року.

Далі програма «Шустер Live» виходила на «Першому національному» (з 21 січня 2011 по 15 лютого 2013 року. *По п'ятницях в 21:00/21:30*); на телеканалі «Інтер» (з 22 лютого по 20 грудня 2013 року. *По п'ятницях в 20:30, повтор у суботу в 5:50*). З 20 грудня 2013 по 21 лютого 2014 мала перерву – програму було позбавлено ефіру, Шустеру заборонено в'їзд в Україну.

З 7 березня по 26 грудня 2014 року програма «Шустер Live» знову виходила на «Першому національному» за тим самим розкладом. Потім шоу закрили, Савік Шустер виїхав із України.

У вересні 2019 року телеканал «Україна» анонсував повернення шоу «Свобода слова Савіка Шустера». З того часу і до сьогодні воно виходить у прямий ефір, також транслюючись і на ютуб-каналі Shuster online. Періодичність виходу на телеканалі: *кожної п'ятниці о 21:00*

Трансляція на інших каналах: Україна, Україна 24, ютуб-канал Shuster online; трансляції на інших українських каналах немає, записи ефірів не повторюються.

Хронометраж програми: 2 години 40 хвилин – 2 години 50 хвилин.

Назва випуску	Дата виходу випуску	Ведучий	Гості студії	Прояви гендерної некоректності
Повний газ	22.01.21 (початок сезону)	Савік Шустер	1 тема Марина Лазебна, міністерка соціальної політики України; Тимофій Милованов, позаштатний радник керівника Офісу Президента України; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Олексій Кучеренко, міністр з питань житлово-комунального господарства України (2007-2010), заступник голови Комітету ВР України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська	1 тема 1 жінка на 4 чоловіків; Марина Лазебна: діловий костюм нейтральних кольорів, низ якого – штани, зона декольте закрита, взуття без підборів, немає прикрас, відсутні оголені частини тіла, макіяж зроблений із спокійних відтінків. Вона виступає із промовою, під час якої її ніхто не перебиває. Вона каже спокійно, розмірено, без зайвої емоційності, чоловіки – уважно її слухають, якщо хочуть щось прокоментувати, то піднімають руку. У неї

			<p>Солідарність», член Комітету ВР України з питань бюджету.</p> <p>2 тема Юрій Вітренко, тимчасово виконуючий обов'язки міністра енергетики України; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Денис Сенектугов, Голова Асоціації газового ринку України; Олексій Кучеренко, міністр з питань ЖКТ України (2007-2010); Андрій Коболев, Голова правління НАК «Нафтогаз України»; Тимофій Милованов, позаштатний радник керівника Офісу Президента України; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність», член Комітету ВР України з питань бюджету.</p>	<p>також беруть інтерв'ю після закінчення обговорення. Чоловіки-експерти спокійні, не перебувають один одного, не показують яскравих негативних емоцій, усі комунікують один з одним без проблем.</p> <p>2 тема 0 жінок на 7 чоловіків Спочатку розмова у чоловіків триває спокійно, вони слухають один одного і виступають по черзі, не перебувають один одного. Однак потім сварки беруть початок через Юрія Бойка та Юрія Вітренка, які починають «нападати» один на одного, вставляти у свої відповіді уїдливі коментарі, перебувати один одного і згодом переходити на підвищені тони. Юрій Бойко, розмовляючи з Юрієм Вітренко, показує свою неповагу до нього фразою «Я не знаю кому ти... ВИ що продаєте, але...». Потім до сварки приєднується Олексій Гончаренко, як і два інші він розмовляє на підвищених тонах, з досить агресивною подачею. Олексій Кучеренко звертається до Юрія Вітренка з великою негативною емоційністю, кричить, хоча причин для цього немає. Пізніше виникає ще і суперечка між Олексієм Кучеренко та Олексієм Гончаренко, вони взагалі один одного не чуять, агресують, звинувачують один одного. До кінця випуску зберігається тенденція кричати та перебувати один одного.</p>
Ін'єкція народної волі	29.01.21	Савік Шустер	<p>1 тема Юлія Тимошенко, лідерка партії ВО «Батьківщина»; Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська Солідарність»; Ольга Стефанішина, народна депутатка, «Голос», член Комітету ВР України з питань здоров'я нації; Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України (2020-2021); Наталія Виноград, завідувачка кафедри епідеміології ЛНМУ; Катерина Булавінова, лікарка-інфекціоністка, експертка ЮНІСЕФ в Україні;</p>	<p>1 тема 4 жінки на 4 чоловіків. Юлія Тимошенко: сукня чорного кольору, взуття на підборах, трохи оголені ноги, зона декольте закрита, яскравий помітний макіяж. Ольга Стефанішина: сукня темно-синього кольору, взуття на підборах, оголені ноги, зона декольте закрита, яскравий помітний макіяж. Наталія Виноград: сукня чорного кольору, піджак темного червоного кольору, взуття на невеликих підборах, оголені ноги, зона декольте закрита, легкий макіяж. Катерина Булавінова: костюм сірого кольору, низ якого – штани, взуття без підборів,</p>

			<p>Тимофій Милованов, позаштатний радник керівника Офісу Президента.</p> <p>2 тема Юлія Тимошенко Руслан Стефанчук Сергій Рахманін Нестор Шуфрич Артур Герасимов Ірина Верещук Федір Веніславський Міхеїл Саакашвілі</p>	<p>оголених частин тіла немає, макіяж легкий, виглядає так наче він зовсім відсутній. Із самого початку випуску Нестор Шуфрич звертається до інших експертів шоу на підвищених тонах, з агресією та звинуваченнями, хоч із ним розмовляють спокійно. На відміну від нього, коли Ольга Стефанишина хоче додати свій коментарій, вона піднімає руку (бачимо підтвердження стереотипної чоловічої поведінки).</p> <p>Всім жінкам дають досить багато часу, вони вільно виступають і коментують інших виступаючих. У Юлії Тимошенко і Катерини Булавінової беруть інтерв'ю. Жінки, навіть якщо сперечаються, говорять спокійно, беземоційно, у нормальному тоні, на відміну від чоловіків, які здебільшого кричать та переходять на емоції. Знімають жінок з різних ракурсів, часто – у повний зріст, коли ж у чоловіків акцент завжди на обличчя (зйомка жінок як декорації).</p> <p>2 тема 2 жінки на 6 чоловіків. Ірина Верещук: сукня чорно-білого кольору, оголені ноги, взуття на підборах, зона декольте закрита, помітний макіяж.</p> <p>Із двох жінок виступає лише одна – Юлія Тимошенко, наприкінці випуску Ірині Верещук дають трохи часу, щоб додати один коментар. Жінки спокійні навіть під час суперечок, нікого не перебивають. Ірину Верещук більшу частину часу знімають на повний зріст, навіть коли вона мовчить. Чоловіки кричать, поводяться емоційно, перебивають один одного.</p>
Зе! Санкції	05.02.21	Савік Шустер	<p>Олексій Данілов, Секретар РНБО України; Арсен Аваков, Міністр внутрішніх справ України; Олексій Резніков, віцепрем'єр-міністр, міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, член РНБО; Андрій Білецький, лідер партії «Національний корпус»; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»;</p>	<p>1 тема 1 жінка на 8 чоловіків. Світлана Крюкова: сукня чорного кольору, взуття на підборах, оголені ноги, закрита зона декольте, помітні прикраси, зроблена зачіска, яскравий помітний макіяж (схожий на вечірній). Олег Волошин упродовж усього випуску провокує всіх експертів на конфлікт, кричить на них, висуває звинувачення. Вони, на жаль, ведуться, і тоді</p>

			<p>Світлана Крюкова, заступниця головного редактора інтернет-видання «СТРАНА.ua»; Андрій Парубій, народний депутат, «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»; Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «ГОРДОН»; Міхеїл Саакашвілі, голова Виконавчого комітету реформ, президент Грузії (2004-2013).</p> <p>2 тема Діана Панченко, ведуча телеканалу NewsOne; Тетяна Даниленко, журналістка; Світлана Крюкова, заступниця головного редактора інтернет-видання «Страна.ua»;</p>	<p>кричати починають практично всі, перебиваючи один одного і не даючи закінчити нікому думку. В студії постійно стоїть галас. Чоловіки-експерти надто емоційні та налаштовані агресивно. На Олега Волошина також сипляться постійні звинувачення без доказів. Світлана Крюкова жодного разу не виступає і не нічого не коментує, знімають її найчастіше з подачею «ось вона сидить така вродлива».</p> <p>2 тема 3 жінки на 5 чоловіків. Діана Панченко: біла сукня з великим розрізом, що робить акцент на оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж (схожий на вечірній), зачіска. Тетяна Даниленко: костюм сірого кольору, низ якого – штани, взуття на підборах, полу-відкрита зона декольте, яскравий помітний макіяж. Діана Панченко розпочинає другу тему досить емоційним виступом, у якому в закритті каналу, на якому вона працювала, вона звинувачує всіх довкола. Цей виступ провокує початок хвилі суперечок, внаслідок яких ніхто нікого не слухає, всі кричать і перебивають один одного на півслові, перекидаючись усе новими звинуваченнями. На цей раз агресивні однаково як чоловіки, так і жінки. Усім жінкам дають слово та час висловити свою позицію. У словах чоловіків, звернених до Діани Панченко, немає гендерно некоректних елементів.</p>
Не зроблено в Україні	12.02.21	Савік Шустер	<p>1 тема Кирило Тимошенко, заступник керівника Офісу Президента України; Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України (2020-2021); Михайло Радучький, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету ВР України з питань здоров'я нації; Ольга Голубовська, завідувачка кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, заслужений лікар України; Володимир Гройсман, прем'єр-міністр України (2016-2019); Юрій Бойко, співголова</p>	<p>1 тема 2 жінки на 7 чоловіків. Ольга Голубовська: одяг нейтральних кольорів, костюм, низ якого – штани, взуття без підборів, оголених частин тіла немає, помітний макіяж, зачіска. Олександра Устінова: одяг нейтральних кольорів, костюм, низ якого – штани, взуття на підборах, оголених частин тіла немає, легкий непомітний макіяж. Перша частина теми проходить спокійно, культурно. Усі уважно слухають одне одного, обмінюються думками, не перебивають, поважають час</p>

			<p>фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Олег Ляшко, лідер «Радикальної партії»; Олександра Устїнова, народний депутат, «Голос», член Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності; Борис Донської, імунолог лабораторії імунології Інституту педіатрії, акушерства та гінекології ім. О.Лук'янової.</p> <p>2 тема Ігор Петрашко, міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; Міхеїл Саакашвілі, голова Виконавчого комітету реформ, президент Грузії (2004-2013); Дмитро Олійник, голова Федерації роботодавців України; Олександр Данилюк, міністр фінансів України (2016-2018); Володимир Гройсман, прем'єр-міністр України (2016-2019); Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Олег Ляшко, лідер «Радикальної партії».</p>	<p>промовців. При цьому часто говорить Ольга Голубовська, до неї багато разів звертаються за експертним коментарем. Іноді чоловіки ставали більш емоційними, у тій самій ситуації жінки залишалися спокійними. Однак у другій частині почалися конфлікти, всі почали кричати, перебивати один одного, звинувачувати всіх без розбору та доказів. Кричали і поводитися неповажно як чоловіки, так і жінки, проте чоловіки, все ж таки, агресивніші, зліші, по бойовому налаштовані, тому що «кидаються» один на одного кожну секунду. У Олександри Устинової порівняно менше екранного часу, ніж у решти експертів.</p> <p>2 тема 0 жінок на 7 чоловіків. Загалом обговорення другої теми відбувається більш-менш спокійно. Зустрічаються сплески емоційності (особливо у Міхеїла Саакашвілі), є деякі безпідставні звинувачення один одного, проте це краще, ніж у більшості випусків. Немає яскраво вираженої агресії та злості.</p>
Тести. Штрафи. Два стволи	19.02.21	Савік Шустер	<p>1 тема Олексій Данілов, Секретар РНБО України; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу»; Ірина Верещук, народна депутатка, «Слуга народу»; Антон Геращенко, заступник міністра внутрішніх справ України; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Нестор Шуфріч, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя». Голова Комітету ВРУ з питань свободи слова; Кіра Рудик, голова партії «Голос»; Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська Солідарність».</p> <p>2 тема Віктор Ляшко, заступник міністра охорони здоров'я України; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга народу»; Кіра Рудик, голова партії «Голос»; Юрій Бойко, співголова</p>	<p>1 тема 2 жінки на 6 чоловіків. Ірина Верещук: сукня темно-синього кольору, оголені ноги, взуття на підборах, закрита зона декольте, помітний макіяж, зачіска. Кіра Рудик: чорна сукня, яка не оголює ноги, проте зона декольте відкрита, взуття на підборах, помітний макіяж (більше схожий на вечірній), прикраси. Із самого початку випуску у чоловіків-експертів переважає агресивний настрій, спрямований один на одного. Одразу, тільки-но Олексій Данілов закінчує свій виступ, Юрій Бойко починає тиснути на нього звинуваченнями, які не обгрунтовані нічим, окрім його власної переконаності у правоті. Він починає проявляти емоції, підвищувати голос. До суперечки, яку розпочав Юрій Бойко, підключається Нестор Шуфріч, який абсолютно не може себе контролювати, кричить і «кидається» зі звинуваченнями на всіх, хто сидить у студії. Коли Артур</p>

			<p>фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Михайло Радучкий, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету ВР України з питань здоров'я нації; Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська Солідарність»; Антон Геращенко, заступник міністра внутрішніх справ України; Олексій Мочанов, віцепрезидент Автомобільної федерації України, радник міністра оборони України (2014-2020).</p>	<p>Герасимов намагається його заспокоїти (хоча теж кричить і перебиває), той показує цілковиту неповагу до нього, говорячи: «Заспокойся... що тебе так збудило? Посидь помовчи». Усі інші чоловіки у студії теж перебивають один одного та ведуть себе жакливо. Не встигла закінчитись одна сварка, як відразу починається нова, знову з ініціативи Нестора Шуфрича. Він надто емоційний, настільки, що аж підскакує з стільця, кричить на всіх, абсолютно нікого, крім себе, не чує. Давид Арахамія, вступаючи з ним у розмову, поводитьсь майже точно також (за винятком підскакування зі стільця і неможливості себе контролювати). Коли Ірина Верещук вступає в дискусію, спокійно та культурно звертаючись до Шуфрича, він продовжує кричати та агресувати, хоча Верещук навіть не підвищує тон і не каже нічого провокаційного, просто задає йому логічні питання. Він перебиває її, поводитьсь неповажно, звертаючись до неї на «ти» та називаючи «Іра», постійно шукає винних і робить ними всіх у студії «Та це ви все просрали! Та це через вас Крим та Донбас забрали!». Потім починається сварка між Артуром Герасимовим та знову Нестором Шуфричем. Поведінка та сама – агресія, емоційність, злість, бажання принизити один одного. Артур Герасимов абсолютно не поважає інших експертів у студії, постійно перебиває їх і зривається на них, принижує, звинувачує, намагається «підколоти» всіма способами. Чоловіки в цій частині випуску поводяться абсолютно ненормально та некультурно, жінки ж – навпаки. Незважаючи на те, що Ірина Верещук двічі вступає в дискусію, вона робить це без звинувачень, спокійним тоном, дотримуючись етики та культурної поведінки. Кіра Рудик взагалі виступає з коментарем лише один раз і теж робить це спокійно та цивілізовано. У жінок у рази менше екранного часу, але їх часто показують «фоном», навіть якщо в цьому немає потреби.</p>
--	--	--	--	--

				<p>2 тема 1 жінка на 7 чоловіків. У цій частині випуску Кіра Рудик показує приклад того, як дискусію можна проводити культурно. Вона ставить Віктору Ляшку питання на теми, які у його оповіданні її не влаштовують, він їй відповідає. Ніхто нікого не звинувачує, ніхто ні на кого не кричить, вони цивілізовано пояснюють одна одній свою позицію та закінчують діалог. Одразу після цього, Юрій Бойко знову починає звертатися до всіх з пасивною агресією, звинувачуючи всіх у тому, що «нічого не робиться». Загалом обговорення цієї теми проходить спокійніше, ніж обговорення попередньої, але у чоловіків зберігається схильність до швидкого виникнення агресії.</p>
Вуличне правосуддя?	26.02.21	Савік Шустер	<p>Олексій Данілов, Секретар РНБО України; Антон Геращенко, заступник міністра внутрішніх справ України; Катерина Рожкова, заступниця голови Національного банку України; Олександр Данилюк, міністр фінансів України (2016-2018); Микола Катеринчук, лідер «Європейської партії України»; Роман Сульжик, член Наглядової ради ПриватБанку; Тимофій Милованов, позаштатний радник керівника Офісу Президента; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ»; Ірина Венедіктова, Генеральна прокурорка України.</p> <p>2 тема Олексій Данілов, Секретар РНБО України; Сергій Костенко, керівник Одеської обласної прокуратури; Антон Геращенко, заступник міністра внутрішніх справ України; Єгор Чернев, народний депутат, «Слуга Народу»; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ»; Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Микола Катеринчук, лідер «Європейської партії України»; Масі Найєм, адвокат Сергія</p>	<p>1 тема 2 жінки на 7 чоловіків. Катерина Рожкова: костюм темного кольору, низ якого – штани, оголена зона декольте, взуття без підборів, легкий макіяж, прикраси. Ірина Венедіктова: сукня темно-синього кольору, оголені ноги, взуття на підборах, закрита зона декольте, легкий макіяж. Ірина Венедіктова мала багато часу на виступ, говорила все чітко та спокійно, спочатку всі уважно її слухали, але потім чоловіки, особливо Олександр Данилюк, піддавшись своїм емоціям та незадоволенню, почали постійно перебивати її під час відповідей або промови, підвищувати на неї голос. У Катерини Рожкової брали інтерв'ю під час перерви.</p> <p>2 тема 0 жінок на 11 чоловіків Більшу частину випуску чоловіки поведуться спокійно, слухають один одного, не перебивають, ведуть дискусії без починання конфліктів. Однак на середині теми багато хто з них без необхідності починає підвищувати голос, перебивати інших спікерів, щоб якимось уїдливо прокоментувати їхню промову. Найчастіше конфлікти починає Нестор Шуфрич – він поводить провокаційно і вороже без будь-якої причини. Часто чоловіки намагаються</p>

			<p>Стерненка; Роман Сініцин, громадський активіст, волонтер; Артур Герасимов, співголова парламентської фракції партії «Європейська Солідарність»; Олександр Данилюк, міністр фінансів України (2016-2018).</p>	<p>«підколоти» один одного, але загалом переходу на особи не спостерігається. Особливих проявів гендерної некоректності не виявлено, хоча «типово чоловіча» поведінка все ж таки простежується, а відобразити її – основне завдання операторів. Чоловіки-політики у випуску одягнені в костюми, тоді як чоловік-активіст, присутній під час обговорення теми, у повсякденний одяг. Це підкріплює стереотип про те, що «серйозні політики» завжди мають виглядати певним чином і носити певний одяг.</p>
Як обкрадають Україну	05.03.21	Савік Шустер	<p>Сергій Марченко, міністр фінансів України; Олексій Любченко, голова Державної податкової служби України; Павло Рябікін, голова Державної митної служби України; Данило Гетманцев, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики; Дмитро Сенниченко, голова Фонду державного майна України; Дмитро Олійник, голова Федерації роботодавців України; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Ярослав Железняк, голова фракції партії «Голос»; Ігор Палиця, голова партії «За майбутнє»; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність», член Комітету ВР України з питань бюджету.</p> <p>2 тема Оксана Згур'єва, голова ГО "Help Business"; Міхел Саакашвілі, голова Виконавчого комітету реформ, президент Грузії (2004-2013) + Роман Лещенко, міністр аграрної політики та продовольства України; Іван Крулько, народний депутат, ВО «Батьківщина», голова слідчої комісії з розслідування корупції у податковій та митниці.</p>	<p>1 частина випуску 0 жінок на 10 чоловіків На початку випуску Савік Шустер заявляє, що у ньому буде підійматися «дуже серйозна тема». Повна відсутність жінок-експерток підкріплює стереотип про те, що жінка, навіть якщо вона досягла успіху в якійсь сфері, все ще не може обговорювати «серйозні» питання на одному рівні з чоловіками. Дмитро Сенниченко виступає з коментарем: «У вас є шикарне представництво в студії, гендерне. Тому, користуючись можливістю, хотів би привітати вас всіх, наших любих жінок, з весною (тоді через 3 дні повинно було бути 8 марта, тобто він називає це «святом весни»)). У поєднанні з нульовою присутністю жінок-експерток це виглядає досить неправильно. Ще одне підкріплення стереотипу, що жінки – це «про весну», а не про серйозні питання. Не відразу, але чоловіки починають поводитися як належить стереотипному образу – кричать, перебивають один одного, ставляться один до одного вороже. Це роблять всі потроху, але найбільше – Данило Гетманцев та Олексій Гончаренко. Олексій Гончаренко в принципі поводить себе провокаційно – завжди розмовляє на підвищених тонах, «чіпляється» до інших експертів. Образи у чоловіків підібрані відповідно до стереотипного вигляду «серйозних політиків» – костюми.</p>

				<p>2 частина випуску 1 жінка на 13 чоловіків Представленість жіночої сторони все ще мінімальна, до того ж, запрошена експертка не є політикинею чи економісткою, а отже погляди представлені не збалансовано. Оксана Згур'єва: сукня нейтрального кольору, оголені ноги, взуття на підборах, помітний яскравий макіяж, трохи відкрита зона декольте, до якої увага привертається прикрасою на шиї та брошкою на одязі.</p> <p>На початку другої частини Олексій Гончаренко продовжує поводитися провокаційно. Він, висловлюючи свою позицію, завжди робить це на підвищених тонах і з досить відчутним негативним настроєм, постійно перебиває тих, хто йому відповідає. В іншому, ця частина проходить спокійно, усі намагаються один одного слухати та не перебивати. На особи та образи не переходять. Оксана Згур'єва жодного разу нічого не коментує, із промовою не виступає. Весь її екранний час – це створення красивої картинки, де вона просто сидить і «гішить око». Їй дають слово лише наприкінці випуску, але триває її «зоряний час» лише хвилину. Вона єдина жінка, яку запросили до студії, але при цьому нічого не змінилося б, якби її не було. Вона просто використовувалася як гарна жінка для привернення уваги.</p>
Рік карантину. Сім років окупації	12.03.21	Савік Шустер	<p>Олексій Данілов, секретар РНБО України; Арсеній Яценюк, лідер партії «Народний фронт», прем'єр-міністр України (2014-2016); Томаш Фіала, генеральний директор інвестиційної компанії Dragon Capital; Олександр Данилюк, секретар РНБО України (травень— вересень 2019); Володимир Литвин, голова Верховної Ради України (2002-2006; 2008-2012); Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Ігор Палиця, голова партії «За майбутнє»; Сергій Соболєв, заступник голови фракції партії ВО «Батьківщина»; Сергій Рахманін, народний</p>	<p>1 частина випуску 0 жінок на 9 чоловіків Питання обговорюється досить серйозно, тому повна відсутність жінок-експерток є великим проявом некоректності, який також закріплює стереотипи щодо нездатності жінок до обговорення подібних речей. Випуск починається спокійно, але згодом починаються суперечки, перебування та розмови на підвищених тонах. Особливо сильна суперечка, в якій експерти просто кричать один на одного і навіть один одного не слухають відбувається між Олександром Данилюком, Володимиром Литвином та Сергієм Соболєвим. Чоловіки відображають стереотипне</p>

			<p>депутат, «Голос».</p> <p>2 частина випуску Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України; Михайло Радучький, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету ВР України з питань здоров'я нації; Ірина Геращенко, співголова фракції «Європейська Солідарність»; Кіра Рудик, голова партії «Голос»;</p>	<p>уявлення про типову чоловічу поведінку.</p> <p>2 частина випуску 2 жінки на 7 чоловіків Ірина Геращенко: костюм темного кольору, низ якого – штани, зона декольте закрита, взуття на підборах, легкий макіяж Кіра Рудик: сукня темного кольору, відкрита зона декольте, трохи оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж На початку другої частини випуску продовжується обговорення окупації деяких частин Донецької області та Криму росією, але жінки, запрошені як експертки, щодо цієї теми ніяк не висловлюються. Їм дають слово лише у темі про здоров'я (коронавірус), що підкріплює стереотип про те, що за жінками та чоловіками є певні закріплені рубрики та тематики – у даному випадку «здоров'я» та «політика»/»військова тематика». Наприкінці випуску тричі з різних ракурсів показується жінка, яка стежить за зйомкою програми через монітори комп'ютерів. У неї яскравий помітний макіяж, навіть можна сказати що святковий (у яскравих рожевих відтінках), кольоровий одяг. Її зовнішній вигляд зовсім не відповідає політичному току. До того ж, вона показується тільки для привернення уваги, бо нічого не говорить і не робить. Екранний час жінок-експертів мінімальний – вони коментують виступи експертів лише по одному разу. Декілька разів їх просто показують у кадри, коли розмовляє хтось інший. Чоловіки-експерти поведуться стримано, іноді підвищують голос і перебивають один одного, але загалом не критично. Переходу на особи та використання образ немає.</p>
Одна смерть. Чотири життя	19.03.21	Савік Шустер	<p>Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України; Арсен Аваков, міністр внутрішніх справ України; Борис Тодуров, заслужений лікар України, директор Інституту серця; Оксана Дмитрієва, народна</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 3 чоловіка Оксана Дмитрієва: костюм нейтральних кольорів, низ якого – штани, взуття на підборах, відкрита зона декольте, макіяж в темних відтінках, але дуже насичений</p>

			<p>депутатка, «Слуга Народу», заступник голови Комітету ВР України з питань здоров'я нації.</p> <p>2 частина + Ірина Заславець, голова ГО «Всеукраїнська платформа донорства iDonor»; Сергій Дубров, президент Асоціації анестезіологів України, доктор медичних наук; Владислав Загордонєць, завідувач відділення трансплантації нирки Національного інституту хірургії та трансплантології ім.О.О. Шалімова; Сергій Ганзя, пацієнт на трансплантацію легень.</p> <p>3 частина + Тетяна Потупалова, керівниця департаменту медичних катастроф Міністерства охорони здоров'я України; Антон Михайлюк, командир вертольота Національної поліції України.</p>	<p>та помітний, зачіска. Перша частина випуску проходить спокійно, ніхто нікого не перебиває, появи агресії та злості ні в кого з експертів не спостерігається. Єдиний помічений прояв гендерної некоректності – екранний час експертки Оксани Дмитрієвої обмежується лише тим, що її показують у кадрі як «красиву жінку», часто роблячи акцент на її обличчі з яскравим макіяжем.</p> <p>2 частина випуску 2 жінки на 6 чоловіків Ірина Заславець: костюм у декількох різних, але темних кольорах, низ – штани, взуття на підборах, відкрита зона декольте, макіяж в темних відтінках, але помітний. Друга частина випуску теж проходить спокійно, обидві жінки-експертки виступають із промовою, яка триває досить довго. Їх уважно слухають, ніхто не перебиває. Сергій Ганзя, який є «звичайною людиною», а не чоловіком-експертом, у повсякденному одязі, коли як інші – в костюмах. Це підтримка стереотипу про те, що «серйозні чоловіки» повинні одягатися тільки в костюми. Проявів гендерної некоректності, окрім гендерного дисбалансу і підтримки стереотипного образу, ні до жінок, ні до чоловіків не помічено.</p> <p>3 частина випуску 3 жінки на 6 чоловіків Третя частина випуску така ж спокійна, як і дві попередні. Усі запрошені до студії експерти та експертки ставляться один до одного з повагою, уважно слухають все та всіх. Коли хтось випадково когось перебиває, то одразу перепрошує і чекає своєї черги на коментар. Проявів гендерної некоректності, окрім гендерного дисбалансу, не помічено.</p>
Україну штурмить	26.03.21	Савік Шустер	<p>Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Ярослав Железняк, голова фракції партії «Голос»; Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська Солідарність»; Олександр Корнієнко, голова</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 7 чоловіків Юлія Тимошенко: костюм нейтральних кольорів, низ якого – спідниця, закрита зона декольте, ноги теж закриті за рахунок довгих чобіт, взуття на підборах, помітний макіяж, зачіска, прикраси</p>

			<p>партії «Слуга Народу»; Антон Геращенко, заступник міністра внутрішніх справ України; Михайло Радучький, народний депутат «Слуга Народу»; Олексій Арестович, радник голови Офісу Президента; Юлія Тимошенко, лідерка партії ВО «Батьківщина».</p> <p>2 частина випуску + Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України; <i>Катерина Булавінова</i> – враччина-інфекціоністка, медична ЮНІСЕФ в Україні.</p> <p>3 частина випуску Прибираються обидві експертки, додається Роман Сініцин, громадський активіст, волонтер.</p>	<p>Перша частина випуску проходить спокійно, кілька разів чоловіки підвищують голос, але не критично. На особи та образи не переходять. Юлія Тимошенко встигає висловити свої думки, її образ не використовується тільки для того, щоб привернути увагу.</p> <p>2 частина випуску 2 жінки на 8 чоловіків Катерина Булавінова: одяг не нейтральних кольорів, проте темних та приглушених, низ – штани, взуття без підборів, зона декольте закрита, яскравий помітний макіяж. Друга частина випуску теж загалом проходить спокійно, усі один одного слухають, ніхто нікого не перебиває, не ображає та не принижує. Ближче до кінця випуску починає вести себе досить провокаційно Артур Герасимов – він з усіма розмовляє на підвищених тонах, перебиває, агресує, приймає всі слова про шкідливість дій опозиції на свій рахунок. Однак масштабних конфліктів через це не відбувається. Жінкам дають екранний час для озвучення їхніх коментарів. Загалом, думки експертів та експерток подаються збалансовано.</p> <p>3 частина випуску 0 жінок на 7 чоловіків У третій частині випуску знову підкріплюється стереотип про те, що тематика, де думка жінок більш важлива, це «здоров'я», а не «громадський порядок» та «політика», оскільки жодної жінки на обговоренні другої тематики немає. Чоловіки поведуться вороже – часто перебивають один одного, кричать, висловлюють один одному претензії (політики активісту або представники однієї влади опозиції). Найбільш провокаційно себе знову веде Артур Герасимов. Активіст, запрошений у випуск, хоч і у сорочці, але все одно його стиль виглядає повсякденно, не так, як стиль експертів-політиків. Це закріплення стереотипу про певний зовнішній вигляд для «серйозних чоловіків».</p>
--	--	--	--	---

Ніхто не хоче воювати	02.04.21	Савік Шустер	<p>Олексій Данилов, секретар РНБО України; Дмитро Кулеба, міністр закордонних справ України, член РНБО; Олексій Резніков, віцепрем'єр-міністр, міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, член РНБО України; Олексій Арестович, радник голови Офісу Президента; Арсеній Яценюк, лідер партії «Народний фронт», прем'єр-міністр України (2014-2016); Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Олег Тягнибок, лідер ВО «Свобода»; Михайло Забродський, генерал-лейтенант Збройних Сил України, народний депутат, «Європейська Солідарність»; Андрій Білецький, лідер партії «Національний корпус»; Олег Ляшко, лідер «Радикальної партії».</p>	<p>0 жінок на 10 чоловіків Гендерний дисбаланс – найяскравіший прояв гендерної некоректності у цьому випуску. Загалом, велика частина випуску проходить спокійно, проте уникнути суперечок і підвищення голосів все ж таки не вдається. Досить провокаційно веде себе Олексій Данилов – майже кожного разу, коли йому ставлять якесь питання, він починає уділиво відповідати і уникати відповіді на нього, а пізніше переводить усе в сварку. Через це у них і відбувається суперечка з Юрієм Бойком. Провокаційно та агресивно поводиться і Олег Ляшко, тому він та Олексій Данилов наприкінці випуску сперечаються, кричать один на одного, взаємно звинувачують один одного в неправильних політичних діях. Є закріплення стереотипу про певний вид «серйозних політиків», оскільки Юрій Бутузов, який є головним редактором видавництва «Цензор.НЕТ», сидить у повсякденному одязі. У середині випуску Олексій Арестович каже «Заступник голови Комітету з питань оборони» та продовжує розповідь, вживаючи займенник «вона» – це ігнорування фемінітиву.</p>
Дві війни	16.04.21	Савік Шустер	<p>Володимир Гройсман, лідер партії «Українська стратегія Гройсмана», прем'єр-міністр України (2016-2019); Сергій Соболєв, заступник голови фракції партії ВО «Батьківщина»; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Кіра Рудик, голова партії «Голос»; Ігор Смешко, голова партії «Сила і Честь», голова СБУ (2003-2005); Максим Степанов, міністр охорони здоров'я України; Олександр Корнієнко, голова партії «Слуга Народу»; Михайло Радучький, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету ВР України з питань здоров'я нації; Жан-Елі Малкін, міжнародний консультант з охорони здоров'я;</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 9 чоловіків. Кіра Рудик: одяг нейтральних кольорів, низ – спідниця, відкрита зона декольте, взуття на підборах, помітний макіяж. Гендерний дисбаланс. Перша частина випуску загалом проходить спокійно, усі один одного слухають та не перебивають. Кілька разів чоловіки підвищують голос, Максим Степанов та Володимир Гройсман майже вступають у суперечку, але утримуються від цього. Переходу на особистості та образи немає. Екранний час Кіри Рудик складає лише 2 хвилини, за цей час вона навіть не встигає нічого сказати з теми, тільки поставити питання Міністру охорони здоров'я. Решту часу її показують для привернення уваги, як «красиву деталь». До того ж, вона присутня як експертка лише у темі</p>

			<p>2 частина Уходить Михайло Радучький, Кіра Рудик, Максим Степанов, Олександр Корнієнко. + Сергій Насв, командувач об'єднаних сил Збройних Сил України, генерал-лейтенант; Ірина Верещук, народна депутатка, «Слуга Народу», член Комітету ВР України з питань національної безпеки, оборони та розвідки; Сергій Притула, волонтер, громадський діяч; Андрій Білецький, лідер партії «Національний корпус», перший командир полку «Азов»; Юрій Галушкін, заступник Головного інспектора МОУ, бригадний генерал, заступник командувача Десантно-штурмових військ (2014-2019).</p>	<p>здоров'я, у другій темі, що стосується війни, її вже немає.</p> <p>2 частина 1 жінка на 9 чоловіків Ірина Верещук: сукня бордового кольору, не темного, але й не яскравого, зона декольте закрита, але сукня дуже обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж. У другій частині випуску, як і у першій, є гендерний дисбаланс. На додаток до нього Ірина Верещук не виступає з промовою та майже нічого не коментує, вона висловлює свою думку лише 2 рази наприкінці випуску. Більшість часу на ній роблять акцент як на стереотипно «красивій жінці», часто знімають у повний зріст, щоб було видно оголені ноги і фігуру. На початку другої частини чоловіки поведуться спокійно, проте ближче до кінця починають бути агресивними. Найбільш «гучна» і серйозна сварка відбувається між Сергієм Притулою та Юрієм Бойком. Вони кричать, перебивають один одного, Сергій Притула завжди намагається принизити Юрія Бойка за те, що той із ОПЗЖ і тому його думка не має значення. «Серйозні політики» одягнені в костюми, Притула ж, хоч і в піджаку, але в повсякденному варіанті у поєднанні з джинсами (бо він не політик, а волонтер).</p>
Куди піде путін?	23.04.21	Савік Шустер	<p>Олексій Резніков, віцепрем'єр-міністр, міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України; Олександр Корнієнко, голова партії «Слуга Народу»; Сергій Куніцин, голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим (1998–2001; 2002–2005), радник голови Офісу Президента; Олександр Трухін, народний депутат, «Слуга Народу»; Євгеній Шевченко, народний депутат, «Слуга Народу»; Дмитро Гудков, депутат Держдуми Федеральних зборів РФ (2011–2016); Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «ГОРДОН»; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»;</p>	<p>1 частина випуску 0 жінок на 9 чоловіків. Гендерний дисбаланс. Олексій Резніков про Маргариту Сімон'ян: «...пропагандист, вона не є стратег чи військова» (ігнорування фемінітивів, окрім останнього слова), але після цього він говорить «мадам пропагандистка». Дмитро Гудков називає білоруську журналістку «жінка-журналіст». Більшість випуску проходить у студії максимально спокійно, крім гендерного дисбалансу та відсутності фемінітивів у двох випадках проявів гендерної некоректності не виявлено. Ситуація загострюється, коли спікером виступає Євген Шевченко. Його промова</p>

			<p>Сергій Щербина, головний редактор інтернет-видання «РБК-Україна».</p> <p>2 частина Уходять + Наталія Королевська, народна депутатка, «Опозиційна платформа – За життя», заступник голови Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; Василь Воскобойник, президент Всеукраїнської Асоціації компаній з міжнародного працевлаштування; Ярослав Романчук, керівний партнер юридичної компанії EUCON.</p>	<p>налаштує проти нього всіх присутніх у залі, викликає у кожного агресію. У студії починається хаос – спікера постійно перебивають, експерти кричать один на одного, принижують один одного, переходять на особистості. Ведучий сварку підтримує та розвиває, а не зупиняє, що може вказувати на те, що редакція шоу прагне закріпити стереотипну агресивну поведінку чоловіків у свідомості глядача. Всі чоловіки у костюмах (стереотипний зовнішній вигляд).</p> <p>2 частина випуску 1 жінка на 9 чоловіків Наталія Королевська: одяг нейтральних кольорів, низ – спідниця, зона декольте відкрита не повністю, взуття на підборах, оголені ноги, помітний макіяж. Друга частина випуску проходить спокійно, суперечки та перебивання один одного починаються лише на останніх хвилинах, коли всі намагаються встигнути висловити своє невдоволення чужою думкою. Гендерний дисбаланс присутній, але Наталі Королевській дають час виступити як спікерці та всі її уважно слухають. Коли вона повертається на місце, оператори кілька разів роблять на ній акцент як на «гарному доповненні» студії, але не переборщують. Чоловіки поведуться нормально. Образ та переходу на особистості немає. Всі чоловіки у костюмах (стереотипний зовнішній вигляд).</p>
Гра без правил	30.04.21	Савік Шустер	<p>Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу»; Юрій Вітренко, голова правління НАК «Нафтогаз Україна»; Денис Малюська, міністр юстиції України; Олександр Данилюк, міністр фінансів України (2016-2018); Андріан Прокіп, експерт з питань енергетики Українського інституту майбутнього; Сергій Соболєв, заступник голови фракції партії ВО «Батьківщина»; Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Інна Совсун, народний депутат,</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 9 чоловіків Інна Совсун: сукня чорного кольору, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж. Гендерний дисбаланс. Частина випуску, в якій йдеться про коронавірус, проходить загалом спокійно. Одним із проявів прихованої гендерної некоректності є те, що тема здоров'я обговорюється без присутності в студії експертів у сфері охорони здоров'я. Її коментують експерти з політичної, енергетичної сфери, що підкріплює стереотип, що «чоловік добре розуміється на будь-якій темі</p>

			<p>«Голос», член Комітету ВР України з питань енергетики та ЖКП; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»; Сергій Фурса, спеціаліст відділу продажів боргових цінних паперів Dragon Capital.</p> <p>+ в останні 10 хвилин додаються Олексій Білошицький, перший заступник начальника Департаменту патрульної поліції; Олександра Устінова, народна депутатка, «Голос», членкиня Комітету ВР України з питань правоохоронної діяльності.</p>	<p>та може бути експертом будь-де».</p> <p>Коли ж мова заходить про дії росії та Євросоюзу, багато експертів переходять на підвищені тони, стають агресивнішими. Найбільш налаштовані Нестор Шуфрич та Олексій Гончаренко (перший із ОПЗЖ, і вже не в першому випуску завдяки трансляванню такої поведінки формується образ опозиції, яка завжди кричить та лається). Чоловіки-експерти дуже емоційно обговорюють політичні рішення, активно перебивають один одного, але на особистості та образи все ж таки не переходять. Інна Совсун кілька разів ставить запитання та висловлює свою думку, але часу на це виділяється мало. Більшу частину хронометражу її просто показують як «красиву жінку».</p> <p>Наприкінці випуску приєднуються експерт та експертка з поліції, жінка одягнена в костюм, низ якого штани, у неї відсутній макіяж та зачіска, проте взуття на підборах. Вона є спікеркою, але загалом екранного часу в неї теж небагато.</p>
Хто контролює минуле?	07.05.21	Савік Шустер	<p>Андрій Білецький, перший командир полку «Азов»; Андрій Шараськін, командир роти кіборгів; Руслан Кошулинський, старший сержант 44 артилерійської бригади (2015); Сергій Куніцин, радник голови Офісу Президента України, голова Всеукраїнської асоціації ветеранів Афганістану; Олександр Кочура, народний депутат, «Слуга Народу»; Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Євген Мураєв, лідер партії «Наші»; Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «ГОРДОН».</p>	<p>0 жінок на 9 чоловіків Гендерний дисбаланс. У випуску обговорюється досить серйозна тема, пов'язана одночасно і з історією, і політикою, і тому повна відсутність експерт може розцінюватися як підкріплення стереотипу про те, що ці тематики – не є спеціалізацією жінок і вони в них нічого не розуміють.</p> <p>Чоловіки-експерти, як і в більшості тем, безпосередньо пов'язаних з політикою та політичними рішеннями, настроєні один до одного вороже (тим більше через те, що зібрані люди з різними поглядами). Усі експерти хоча б раз за випуск підвищують голос, перебивають іншого експерта, говорять одночасно з ним, виставляють усіх, крім себе, неправими. Найбільш агресивно, як завжди, поводить Нестор Шуфрич. Він кричить, лається, вступає у сварки. Не менш агресивним є Євген Мураєв. Наприкінці випуску агресію підхоплює і Руслан Кошулинський. Часто</p>

				протягом випуску експерти приймають засудження політичних рішень на особистий рахунок, через що стають емоційними та злими. Але від образ та переходу на особистості вони утримуються. Усі чоловіки у костюмах.
«Ми все можемо»	14.05.21	Савік Шустер	<p>Олександр Мартиненко, генеральний директор «Інтерфакс-Україна»; Ірина Венедіктова, Генеральна прокурорка України; Сергій Щербина, головний редактор інтернет-видання «РБК-Україна»; Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»; Микола Катеринчук, лідер «Європейської партії України»; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу»; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ»; Дмитро Сенниченко, Голова Фонду державного майна України.</p> <p>2 частина Студію покинули Ірина Венедіктова та Дмитро Сенниченко. + Олексій Данілов, секретар РНБО України; Надія Савченко, народна депутатка України VIII скликання (2014 – 2019); Святослав Піскун, Генеральний прокурор України (2002 – 2003; 2004 – 2005; 2007).</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 8 чоловіків Ірина Венедіктова: одяг темного кольору, але обтягує фігуру, низ – штани, взуття на підборах, зона декольте закрита, макіяж в темних кольорах, помітний, але не так сильно, як іноді буває. Гендерний дисбаланс. Незважаючи на те, що тема випуску дозволяла запросити жінок-експерток із правоохоронних органів і політиків, цього не було зроблено, хоча одночасно з цим чоловіча думка представлена не лише політиками, а й журналістами, які мають не дуже велике відношення до того, що обговорюється. Простежується ігнорування фемінітивів, не тільки від чоловіків, наприклад Нестора Шуфрича, який звертається до Ірини Венедіктової як «госпожа генеральний прокурор», а й від самої Ірини Венедіктової, яка протягом усієї першої частини випуску описує себе словом «прокурор». Хоч у суперечку з Іриною Венедіктовою і вступають Нестор Шуфрич та Олексій Гончаренко, переходу на образи та особистості немає. Не було також посилення на статтю генеральної прокурорки із метою її принизити. Чоловіки на початку спокійні, потім починають поводитися трохи агресивно. Найбільш «голосно» і провокаційно поведуться Нестор Шуфрич, Олексій Гончаренко та Давид Арахамія. Вони кричать під час суперечок, перебивають один одного. Незважаючи на те, що Ірина Венедіктова основна експертка у шоу з теми обговорення, у неї не беруть інтерв'ю, його беруть лише у чоловіків-політиків. Чоловіки одягнені в костюми.</p> <p>2 частина випуску 1 жінка на 9 чоловіків Надія Савченко: одяг чорного кольору, обтягує тіло, низ –</p>

				штани, зона декольте закрита, взуття на підборах, легкий макіяж. Гендерний дисбаланс. Загалом друга частина випуску проходить спокійно. Як і в більшості випадків, вороже та агресивно проти інших налаштовані Нестор Шуфрич та Олексій Гончаренко. Декілька разів вони намагаються розпочати суперечки з іншими експертами, але вони надовго не затягуються. У своїх спробах розпочати суперечки ті завжди підвищують голос, знаходять причини для звинувачень, перебивають інших експертів. Надії Савченко дають 2 хвилини на те, щоб висловити свою думку та поставити запитання. Більше вона нічого від себе не каже і не коментує. Її також не часто показують у кадрі.
Удар Президента	21.05.21	Савік Шустер	Віталій Кличко, міський голова Києва; Валентин Мондриївський, заступник голови КМДА; Володимир Бондаренко, заступник міського голови Києва, секретар Київської міської ради; Сергій Власенко, народний депутат, ВО «Батьківщина», член Комітету ВР України з питань правової політики; Олег Волошин, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Вадим Мельник, голова Державної фіскальної служби України; Олена Шуляк, народна депутатка, «Слуга Народу», заступниця голови Комітету ВР України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування; Давід Сакварелідзе, заступник генерального прокурора України (2015-2016); Олександр Данилюк, секретар РНБО (2019); Тимофій Милованов, позаштатний радник керівника Офісу Президента, президент Київської школи економіки; Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність».	1 жінка на 8 чоловіків Олена Шуляк: костюм синього кольору, але не яскравого, низ – штани, зона декольте трішки відкрита, взуття на підборах, помітний макіяж. Гендерний дисбаланс. На початку випуску Савік Шустер називає запрошену гостю Ольгу Голубовську «заслужений лікар України», хоча за секунду до цього назвав її «завідувачкою кафедри інфекційних захворювань». У таблиці, що висвічується на екрані під її ім'ям, навіть у слові, де Савік Шустер вжив фемінітив, написаний варіант «завідувач кафедри». У Ольги Шуляк також написано без фемінітивів: «народний депутат», «заступник голови Комітету ВРУ...». Це ігнорування фемінітивів у ток-шоу. У середині випуску, коли головними є політичні теми, чоловіки-експерти стають агресивними, вороже налаштованими, постійно висловлюють свою думку на підвищених тонах навіть тоді, коли суперечка не має на увазі. Найбільш провокаційно та агресивно поводить Давид Арахамія – у нього встигають відбутися сварки і з Віталієм Кличком, і з Сергієм Власенком, і з Олексієм Гончаренком. До того ж він увесь час кричить і когось у

				<p>чомусь звинувачує. Інші експерти також часто перебивають один одного під час обговорень, кричать. Наприкінці випуску між Тимофієм Міловановим та Сергієм Власенком теж відбувається сварка. У Ольги Шуляк мало екранного часу, вона тричі за весь випуск встигає дати свій коментар і поставити кілька запитань, але, крім цього, більше у неї нічого і немає. Інтерв'ю в неї не беруть. Її також нечасто показують у кадрі.</p> <p>Маленька представленість жінок у цьому випадку підтверджує стереотип про те, що жінки нічого не розуміють у політиці.</p>
«МиГом в ізгої»	28.05.21	Савік Шустер	<p>Арсеній Яценюк, міністр закордонних справ України (2007), прем'єр-міністр України (2014–2016);</p> <p>Валентин Наливайченко, народний депутат, ВО «Батьківщина», голова СБУ (2006–2010; 2014–2015), посол України в Республіці Білорусь (2005–2006);</p> <p>Ірина Геращенко, співголова фракції «Європейська Солідарність»;</p> <p>Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»;</p> <p>Євген Мураєв, лідер партії «Наші»;</p> <p>Олексій Данілов, секретар РНБО України;</p> <p>Олексій Арестович, радник голови Офісу Президента України;</p> <p>Кирило Куликов, керівник Національного центрального бюро Інтерполу в Україні (2005–2007),</p> <p>Олександр Лиходід, льотчик-випробувач, полковник ВПС України.</p>	<p>1 жінка на 8 чоловіків</p> <p>Ірина Геращенко: сукня нейтральних кольорів, закрита зона декольте, оголені ноги, взуття без підборів, легкий макіяж.</p> <p>Гендерний дисбаланс у такій серйозній темі, що стосується і політики, і міжнародних відносин, вкотре свідчить про закріплення стереотипу про те, що жінки не розбираються в цьому. У Ірини Геращенко часу у випуску не так багато, щоб збалансувати представленість жіночої та чоловічої позиції – їй дають право голосу лише 4 рази, але її час помітно коротший за час будь-якого чоловіка експерта, в середньому це 1-2 хвилини. У неї беруть інтерв'ю у перерві, але воно не про те саме питання, яке обговорюється в ефірі. Часто її показують як «гарну жінку» для привернення уваги глядачів.</p> <p>Чоловіки протягом усього випуску поведуться агресивно. Весь час вони розмовляють на підвищених тонах, навіть якщо не сперечаються і нікому нічого не доводять (стереотипна чоловіча поведінка). Кілька разів трапляються суперечки. Найбільш провокаційно і вороже поведуться Нестор Шуфрич, Кирило Куликов. Відбувається ігнорування фемінітивів: «Секретар Президента України», «Пані Секретар».</p>
Хто кому олігарх?	04.06.21 (кінець сезону)	Савік Шустер	<p>Олексій Данілов, секретар РНБО України;</p> <p>Роман Лещенко, Міністр</p>	<p>1 жінка на 13 чоловіків;</p> <p>Кіра Рудик: у неї відкрита зона декольте, яскравий синій</p>

			<p>аграрної політики та продовольства України; Денис Малоська, Міністр юстиції України; Тимофій Милованов, президент Київської школи економіки; Міхел Саакашвілі, голова Виконавчого комітету реформ, президент Грузії (2004-2013); Руслан Стефанчук, перший заступник голови Верховної Ради України; Сергій Власенко, народний депутат, ВО «Батьківщина»; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська Солідарність»; Кіра Рудик, голова партії «Голос»; Андрій Костін, народний депутат, “Слуга Народу”; Володимир Гройсман, лідер партії «Українська стратегія Гройсмана», прем’єр-міністр України (2016-2019); Олег Ляшко, лідер «Радикальної партії»; Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «Гордон».</p>	<p>піджак, що привертає до неї увагу, сукня чорного кольору, взуття на підборах, оголені ноги, але в цілому зовнішній вигляд стриманий, немає ні яскравого макіяжу, ні масивних прикрас. Величезний гендерний дисбаланс, який підкріплює стереотип про те, що жінки не розбираються в темі політики. Під час промови Дениса Малоськи Кіра Рудик намагається висловити свою думку, піднімає руку для того, щоб їй дали слово, намагається щось сказати, але їй весь час перебивають та не слухають; коли ж їй вдається сказати свою думку, спікер починає підвищувати на неї голос; коли ведучий шоу дає час Кірі Рудик і вона висловлює свою точку зору, Денис Малоська перебиває її і разом із нею починає говорити про свою позицію, заважаючи їй закінчити свою думку (всі інші, які бажають відповісти, піднімають руку); на відміну від інших експертів вона не виходить до мікрофона спікером, щоб висловити свою позицію; її екранний час закінчується, вона встигає тільки три рази прокоментувати щось. У цьому випуску у чоловіків акцент робиться на їхніх думках (їх показують тільки в моменти, коли вони щось говорять), а жінка показується в кадрі частіше і акцент, як правило, робиться на її зовнішньому вигляді – показується як «красива жінка» для привертання уваги. Чоловіки в цьому випуску поведуться максимально агресивно – вони безупинно розмовляють на підвищених тонах (навіть коли не сперечаються, а просто щось розповідають), звинувачують інших експертів у чомусь, починають суперечки з кожного питання, перебивають один одного і більшу частину часу намагаються один одного перекричати. Усього за випуск відбувається 12 сварок, у кількох випадках взаємні крики один на одного мало не переходять у бійку. Найбільш провокаційно та вороже поведуться Олег Ляшко, Сергій Власенко, Денис Малоська. Однак інші їх ворожу поведінку часто</p>
--	--	--	--	--

				підтримують та підхоплюють. Це закріплює стереотипи про агресивну та злу поведінку чоловіків.
Мир, дружба, труба	03.09.21 (початок нового сезону)	Савік Шустер	<p>Ольга Стефанішина, віцепрем'єр-міністерка з питань євроатлантичної інтеграції України;</p> <p>Анна Маляр, заступниця міністра оборони України;</p> <p>Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр України (2014–2016), міністр закордонних справ України (2007); Володимир Гройсман, лідер партії «Українська стратегія Гройсмана», прем'єр-міністр України (2016–2019);</p> <p>Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»;</p> <p>Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»;</p> <p>Євгеній Мураєв, лідер партії «Наші»;</p> <p>Олег Тягнибок, лідер партії ВО «Свобода».</p>	<p>2 жінки на 6 чоловіків</p> <p>Ольга Стефанішина: зовнішній вигляд стриманий, відсутні яскраві кольори, зона декольте відкрита, одягнена в костюм, низ – спідниця, одяг обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, макіяж темних кольорів, але стриманий.</p> <p>Вона виступала спікером (її не перебивали), у неї брали інтерв'ю, вона коментувала виступи інших спікерів (Юрій Бойко перебивав її, коли вона говорила, та говорив одночасно з нею).</p> <p>Анна Маляр: зовнішній вигляд стриманий, відсутні яскраві кольори, зона декольте закрита, одягнена в сукню, яка обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, макіяж стриманий, але темними тіннями робиться акцент на очі; у неї брали інтерв'ю, виходила до мікрофону озвучувати свою позицію, проте коли Юрій Бойко був з нею не згоден він починав без причини підвищувати на неї голос, коли вона просила його відповісти на своє запитання, він уникав відповіді, ставив зустрічне запитання, і іронічно казав: «Ну ви бачите, сюди ж приходить <i>жінка</i>... ось нехай вона відповість, тоді і я відповім» (це прояв сексизму в мові).</p> <p>Гендерний дисбаланс.</p> <p>Ігнорування фемінітивів: у Ольги Стефанішиної написано, що вона «віцепрем'єр-міністр», у Ганни Маляр – «заступник міністра оборони України».</p> <p>На початку випуску чоловіки поводяться стримано, іноді перебивають один одного, але загалом не критично. До кінця ж випуску все змінюється – експерти-чоловіки стають агресивнішими, злішими, починають більше кричати з приводу і без нього, постійно перебивають та звинувачують один одного у всіх гріхах. Всі поводяться однаково вороже і провокаційно, немає когось одного, хто починає більшість сварок. Усього до кінця випуску відбувається 2 великі сварки, учасниками яких є лише чоловіки, які присутні у студії, жінки мовчать.</p>

				Жінок, особливо Ольгу Стефанішину, часто показують в кадрі як «красиву жінку» для привернення уваги.
Путін + Лукашенко = 2295 + 1084	10.09.2021	Савік Шустер	Дмитро Кулеба, міністр закордонних справ України; Сергій Насв, командувач Об'єднаних сил Збройних Сил України, генерал-лейтенант; Міхеїл Саакашвілі, голова Виконавчого комітету реформ, президент Грузії (2004-2013); Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу»; Сергій Соболєв, заступник Голови фракції партії «Батьківщина»; Ірина Геращенко, співголова фракції «Європейська Солідарність»; Ірина Верещук, народний депутат, «Слуга Народу», член комітету парламенту з питань національної безпеки, оборони та розвідки; Євген Шевченко, Народний депутат, позафракційний.	2 жінки на 6 чоловіків Ірина Геращенко: зовнішній вигляд стриманий, але відкрита зона декольте, на шії масивне намисто, з одягу – спідниця, оголені ноги, взуття хоч і на низьких, але все ж таки підборах, макіяж стриманий, але темні тіні; у неї багато екранного часу – часто висловлює свою думку, проте її також часто перебивають, навіть не дослухавши до кінця; була спікеркою Ірина Верещук: зовнішній вигляд стриманий, зона декольте закрита, але костюм дуже обтягує тіло, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж; вона була спікеркою і в неї брали інтерв'ю Гендерний дисбаланс. Помітне ігнорування фемінітивів. Виступаючи як запрошена онлайн-гостя, Ірина Венедиктова каже Ірині Геращенко: «Ви – політик, я – прокурор», «Це ваша суб'єктивна думка народного депутата, ви не є ні слідчим, ні прокурором...». Ірина Верещук про себе каже: «Я є членом...», «Я не можу прийти до вас як політик...». Ірина Геращенко каже Ірині Верещук: «Ви працювали військовим журналістом...». На початку випуску всі експерти поводяться стримано, перебивають один одного в окремих випадках, відповідають один одному спокійно. Ближче до кінця вони переходять до розмов на підвищених тонах (навіть тоді, коли суперечок немає), грубіянять один одному, перебивають один одного, кричать. Найбільш провокаційно поводить Євген Шевченко, який, маючи не таку позицію як у більшості, всіх виводить на агресію і робить усіх, крім себе, неправими. Наприкінці трапляється 2 сварки, участь у них беруть чоловіки-експерти. Це підкріплює думку про стереотипну агресивну поведінку чоловіків.
А тебе записали в олігархи?	17.09.2021	Савік Шустер	Руслан Стефанчук, перший заступник голови Верховної Ради України; Олексій Данілов, секретар Ради	1 жінка на 8 чоловіків Марина Ставнічук: зовнішній вигляд стриманий, зона декольте закрита, костюм

			<p>національної безпеки і оборони України; Денис Малоська, міністр юстиції України; Давид Арахамія, глава фракції партії «Слуга Народу»; Олександр Данилюк, секретар Ради національної безпеки і оборони України (2019); Артур Герасимов, співголова фракції партії «Європейська солідарність»; Ярослав Железняк – голова фракції партії «Голос»; Марина Ставнічук, членкиня Венеційської комісії від України (2009–2013); + всередині випуску з'являється Томаш Фіала – генеральний директор інвестиційної компанії Dragon Capital.</p>	<p>нейтральних кольорів, низ – штани, взуття на підборах, макіяж стриманий; її підняту руку майже завжди ігнорують, якщо вона починає говорити, то її не чуять і активно перебивають, чоловіки часто завуальовано натякають, що «це розмова не з тієї теми» і що вона говорить не про те. «Я тут єдина жінка, я розумію, у політиці жінок немає, так на вашу думку ведуть собі тільки чоловіки в українській політиці (вона має на увазі що мають і висловлюють свою думку)», – каже Марина Ставнічук. Ігнорування фемінітивів: у таблиці онлайн-гості Людмили Денисової написано «Уповноважений Верховної Ради України з прав людини». Саме так до неї звертається і Давид Арахамія, ігноруючи звернення «пані» та інші слова, які можуть зазначати, що це жінка. У Марини Ставнічук у таблиці написано «Член Венеціанської комісії». Гендерний дисбаланс, який підкріплює стереотип про те, що жінки не розуміються на політиці. Марину Ставнічук часто показують у кадрі як «красиву жінку» для привернення уваги. Чоловіки поводяться досить агресивно та вороже, завжди висловлюють свої позиції на підвищених тонах, перебивають один одного, дуже багато сперечаються. Найбільш провокаційна поведінка у Давида Арахамії та Ярослава Железняка, саме вони починають більшість сварок. Чоловіки завжди кричать, що підкріплює стереотип про «типово чоловічу поведінку».</p>
<p>Вбити не можна лякати (випуск на ютубі зламаний, після 46 хвилини нічого подивитися неможливо)</p>	24.09.2021	Савік Шустер	<p>Олександр Корнієнко, голова партії «Слуга Народу»; Юлія Тимошенко, лідерка партії ВО «Батьківщина»; Руслан Рябошапка, генеральний прокурор України (2019-2020); Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»; Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «ГОРДОН»; Олександр Мартиненко, генеральний директор «Інтерфакс-Україна»; Георгій Учайкін, голова Української асоціації власників зброї; Ромас Грунскіс, власник</p>	<p>1 жінка на 8 чоловіків Юлія Тимошенко: зовнішній вигляд стриманий, немає яскравих кольорів, сукня чорного кольору і обтягує тіло, оголені ноги, взуття на великих підборах, помітний макіяж, помітні прикраси. Її дають слово, ніхто її не перебиває, проте говорить вона достатньо мало, а також її мало показують під час випуску. Ігнорування фемінітивів – Савік Шустер говорить про Юлію Тимошенко: «Єдина жінка прем'єр-міністр України» (замість єдина</p>

			магазинів зброї «Ібіс»; Євгеній Єнін, перший заступник Міністра внутрішніх справ України.	прем'єр-міністерка України).
Разумков. COVID-19. Газ	01.10.2021	Савік Шустер	Дмитро Разумков, Голова Верховної Ради України; Юлія Тимошенко, лідерка партії Всеукраїнське Об'єднання «Батьківщина»; Юрій Бойко, засновник і співголова партії «Опозиційна платформа – За життя»; Володимир Гройсман, лідер партії «Українська стратегія Гройсмана»; Віталій Кличко, мер Києва, лідер партії «Удар»; Борис Філатов, мер Дніпра, лідер партії «Пропозиція»; Жан-Елі Малкін, міжнародний консультант з охорони здоров'я; Катерина Булавінова, експертка ЮНІСЕФ в Україні,.	2 жінки на 6 чоловіків Юлія Тимошенко: зовнішній вигляд загалом стриманий, але колір костюма ближче до яскравого, костюм закритий, але обтягує тіло, спідниця, оголені ноги, взуття на високих підборах, помітний макіяж з темними тінями; багато екранного часу, вона вільно висловлює свої думки, іноді її перебивають, але не так часто; була спікеркою Катерина Булавінова: яскравий макіяж (червона помада), яскравий одяг (червоний та зелений), але закритий, сукня, велика прикраса на шиї, зручне взуття без підборів; багато екранного часу, вільно висловлює свої думки, ніхто її не перебиває; у неї брали інтерв'ю, була спікеркою. Ведуча, яка брала інтерв'ю у гостей, із укладкою, темним помітним макіяжем, у сукні яскравого зеленого кольору, що обтягує тіло, з вирізом у зоні декольте та безліччю прикрас на шиї, у взутті на підборах. Гендерний дисбаланс. Загалом випуск проходить спокійно. Вкрай рідко хтось когось перебиває, починає суперечки. Кілька разів чоловіки підвищують голос (наприклад, Володимир Гройсман та Борис Філатов наприкінці випуску, коли висловлюють свою думку та сперечаються), проте це не критично. Жінки значно рідше і менше, ніж чоловіки, надають коментарі, + роблять вони це найбільше в темі здоров'я, а не політики. На жінках, особливо Юлії Тимошенко, оператори часто роблять акцент як на «красивій жінці» для привернення уваги.
Скринька Пандори Зеленського	08.10.21	Савік Шустер	Ірина Геращенко, співголова фракції «Європейська Солідарність»; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга народу»; Олег Волошин, народний депутат, «Опозиційна платформа – За життя»; Сергій Щербина, головний редактор інтернет-видання «РБК-Україна»; Іван Крулько, народний депутат, Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»;	1 частина випуску 2 жінки на 5 чоловіків; Ірина Геращенко: зовнішній вигляд стриманий, костюм, низ – штани, взуття на підборах, акцент на шию у вигляді великого намиста, легкий макіяж проте з виділеними яскраво губами. У неї беруть інтерв'ю, має час на промову декілька разів, її перебивають. Ірина Венедіктова: зовнішній вигляд стриманий, костюм, низ – штани, кофта обтягує тіло,

			<p>Ірина Венедіктова, Генеральна прокурорка України; Іван Баканов, голова Служби безпеки України.</p> <p>2 частина Уходить Ірина Венедіктова та Іван Баканов. + Дмитро Разумков, народний депутат, позафракційний; Руслан Стефанчук, голова Верховної Ради України; Олександр Ковальчук, народний депутат, «Слуга народу»</p> <p>3 частина Уходить Дмитро Разумков, Іван Крулько, ще хтось. + Олександр Данилюк, міністр фінансів України (2016-2018), секретар Ради національної безпеки і оборони України (2019); Віктор Чумак, виконувач обов'язків Генерального прокурора України (2020); Ольга Василевська-Смаглюк, народна депутатка, «Слуга народу»; Сергій Фурса, заступник директора Dragon Capital; Олексій Устенко, народний депутат, «Слуга народу».</p>	<p>взуття на підборах, легкий макіяж. Має на початку програми час на промову, ніхто її не перебиває. Але коли відбувається суперечка їй ледве дають сказати слово, поки про це не просить ведучий. Гендерний дисбаланс. Ігнорування фемінітивів. Савік Шустер говорить про Ірину Геращенко: «заслужений журналіст України», «працювала секретарем прес-служби». Ірина Венедиктова також описується словами чоловічого роду – «генеральний прокурор». Чоловіки поводяться агресивно, часто перебивають спікерку, а також один одного. Між Давидом Арахамією та Олегом Волошиним відбувається сварка, в якій вони «перекидаються» взаємними звинуваченнями, кричать один на одного. Давид Арахамія поводить досить провокаційно.</p> <p>2 частина випуску 1 жінка на 7 чоловіків Гендерний дисбаланс. У цій частині випуску Ірина Геращенко практично нічого не каже, їй дають слово лише один раз, але там її активно перебиває Давид Арахамія, тож нічого висловити їй не вдається. Решту часу її показують як «красиву жінку» з метою привернути увагу глядача. Чоловіки поводяться агресивно, неповажно ставляться один до одного, постійно перебиваючи тих, хто говорить, звинувачують один одного в чомусь. Найбільш провокаційно та вороже поводить Давид Арахамія, Іван Крулько. Більшість чоловіків висловлюють свою думку на підвищених тонах, навіть коли для цього немає необхідності. Дмитро Разумков майже завжди кричить.</p> <p>3 частина випуску 2 жінки на 6 чоловіків Ольга Василевська-Смаглюк: костюм нейтрального кольору, низ – штани, відкрита зона декольте, помітний макіяж, взуття на підборах. Гендерний дисбаланс. Ігнорування фемінітивів у табличках, в яких описується</p>
--	--	--	--	--

				<p>посада і діяльність жінок-експертток.</p> <p>Ірина Геращенко та Ольга Василевська-Смаглюк один раз виступають у ролі спікерок. Ще кілька разів вони доповнюють промови інших спікерів своїми коментарями, але екранного часу в них все одно дуже мало.</p> <p>Чоловіки поведуться більш-менш спокійно. Давид Арахамія розмовляє на підвищених тонах навіть тоді, коли сварок немає. Але в принципі, поведінка чоловіків-експертів у цій частині випуску нормальна.</p>
Газовий терор: як вижити цієї зими?	15.10.21	Савік Шустер	<p>Марія Мезенцева, народна депутатка, «Слуга Народу», членкиня Комітету ВРУ з питань інтеграції України до Європейського Союзу;</p> <p>Андрій Ілларіонов, старший науковий співробітник Центру політики безпеки (Вашингтон, США), радник президента Росії з економіки (2000-2005);</p> <p>Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»;</p> <p>Ірина Верещук, народна депутатка, «Слуга Народу», членкиня Комітету ВРУ з питань національної безпеки, оборони та розвідки;</p> <p>Олексій Данілов, секретар РНБО України;</p> <p>Євгеній Мураєв, лідер партії «НАШ»;</p> <p>Юлія Тимошенко, лідерка партії ВО «Батьківщина», прем'єр-міністерка України (2005, 2007-2010);</p> <p>Давид Сакварелідзе, заступник генерального прокурора України (2015-2016);</p> <p>Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ».</p> <p>2 частина випуску</p> <p>Уходить Юрій Бутусов та Давид Сакварелідзе. Через півгодини 2 частини випуску уходить і Марія Мезенцева.</p> <p>+ Леся Забуранна, народна депутатка, «Слуга Народу», член Комітету ВРУ з питань бюджету;</p> <p>Іван Плачков, Міністр палива та енергетики (2005-2006), Голова Всеукраїнської Енергетичної Асамблеї.</p>	<p>1 частина випуску</p> <p>3 жінки на 6 чоловіків</p> <p>Марія Мезенцева: зовнішній вигляд стриманий, проте сукня достатньо яскравого червоного кольору, оголені ноги, взуття на підборах, легкий макіяж.</p> <p>Ірина Верещук: зовнішній вигляд стриманий, сукня темно-зеленого кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж.</p> <p>Юлія Тимошенко: зовнішній вигляд стриманий, сукня нейтральних кольорів, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж.</p> <p>Гендерний дисбаланс.</p> <p>Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад, які займають запрошені до студії експертки – всі вони говоряться і пишуться в табличках під їхніми іменами в чоловічому роді. Савік Шустер також говорить про Юлію Тимошенко, що вона «єдиний прем'єр-міністр жінка у всіх країнах СНД» (замість більш легкого варіанту «єдина прем'єр-міністерка»).</p> <p>Перша половина випуску проходить спокійно, всі уважно один одного слухають, без агресії висловлюють свою позицію та думку про позиції інших. З жінок коментарі озвучує лише Юлія Тимошенко, решта ж з'являються у кадрі як «красиві жінки», які можуть привернути увагу глядача.</p> <p>2 частина випуску</p> <p>Перші півгодини – 4 жінки на 4 чоловіка, до кінця випуску – 4 жінки на 5 чоловіків</p> <p>Леся Забуранна: зовнішній вигляд стриманий, сукня чорного кольору і обтягує тіло,</p>

				<p>оголені ноги, трохи відкрита зона декольте, взуття на підборах, помітний макіяж. Перш ніж піти, Марія Мезенцева встигає висловити свою позицію, її ніхто не перебиває. Дає коментар також й Ірина Геращенко, але часу у неї помітно менше, ніж у Марії. Періодично щось коментує Юлія Тимошенко, один раз виступає спікеркою, коли ж Леся Забуранна за весь час ефіру не отримує жодної хвилини на те, щоб сказати хоча б слово, навіть незважаючи на те, що вона постійно тягне руку. У більшості випадків жінки в кадрі з'являються як стереотипно «красиве доповнення» для привернення уваги, особливо мовчазна Леся Забуранна.</p> <p>Чоловіки поводяться по-різному, але здебільшого досить вороже. За другу частину випуску встигає відбутися дві сварки. Багато хто з них (Данілов, Гончаренко, Плачков, Мураєв) говорять на підвищених тонах, перебивають один одного, у чомусь звинувачують. В принципі, можна сказати, що вони поводяться відповідно до стереотипно «чоловічої поведінки».</p> <p>Експерти, які не є політиками (пов'язані з енергетичною або газовою сферою), одягнені у повсякденний одяг. Таким чином підкріплюється стереотип про те, що лише «серйозні» чоловіки вдягають костюми.</p>
Гра у вакцинацію	22.10.21	Савік Шустер	<p>Жан-Елі Малкін, міжнародний консультант з охорони здоров'я; Михайло Радучкий, народний депутат, «Слуга Народу», голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації; Ольга Голубовська, завідувачка кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, заслужена лікарка України; Віктор Ляшко, міністр охорони здоров'я України.</p> <p>2 частина Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу»; Михайло Подоляк, радник керівника Офісу Президента; Ольга Василевська-Смаглюк,</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 3 чоловіків Ольга Голубовська: одяг нейтральних кольорів, низ – спідниця, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, легкий макіяж. Гендерний дисбаланс. Ігнорування фемінітивів під час озвучування посади, яку займає запрошена до студії експертка – вона говорить і пишеться в таблиці під її іменем в чоловічому роді. Перша частина випуску відбувається спокійно, кілька разів Ольга Голубовська розмовляє одночасно з іншим експертом, але це швидко припиняється. Загалом і експертка, і експерти поважають один одного, тож спокійно висловлюють свої</p>

			<p>народна депутатка, «Слуга Народу»; Дмитро Гордон, засновник інтернет-видання «ГОРДОН»; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ»; Світлана Крюкова, заступниця головного редактора інтернет-видання «Страна.ua»; Тетяна Котюжинська, президентка Асоціації медіа-юристів України.</p>	<p>коментарі, не агресують. У всіх достатньо екранного часу.</p> <p>2 частина випуску 3 жінки на 4 чоловіків Світлана Крюкова: одяг чорного кольору, костюм, низ – штани, обтягує тіло, зона декольте закрита, взуття на підборах, макіяж темний, він дуже помітний і привертає увагу; була спікером, але коли говорила і ставила запитання, другий спікер (Давид Арахамія) постійно перебував її і говорив одночасно з нею, не даючи їй висловитися нормально («Коли я говорю – це погано, а коли вона – нормально, давайте їй факти» – легкий сексизм) Ольга Василевська-Смаглюк: одяг чорного кольору, низ – спідниця, обтягує тіло, взуття на підборах, трохи відкрита зона декольте, оголені ноги, темний макіяж, помітний, але не так сильно як буває; коли висловлює свою думку її активно перебувають Тетяна Кочужинська: одяг кольоровий, але не сильно яскравий, сукня, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, мінімум макіяжу; коли вона висловлює свою думку, її ніхто не слухає і активно перебувають. Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад, які займають запрошені до студії експертки – всі вони говоряться і пишуться в табличках під їхніми іменами в чоловічому роді. Чоловіки поводяться досить агресивно, будь-яка позиція, яка не збігається з їхньою, змушує їх злитися. Найбільш провокаційно і «голосно» веде себе Давид Арахамія – він увесь час кричить, лається, перебуває інших експертів та експертів, звинувачує всіх у всьому. На підвищених тонах постійно розмовляє і Юрій Бутусов. Інші двоє експертів себе контролюють, хоча іноді теж переходять на підвищені тони. У жінок менше часу, ніж у чоловіків, на те, щоб озвучити свої коментарі, до того ж їх завжди перебувають і висловити думки вони нормально не можуть. Найчастіше жінки показуються як «красиве доповнення» студії для привернення уваги.</p>
--	--	--	--	--

Як Україні прийти до миру	05.11.21	Савік Шустер	Сергій Шаптала, начальник Генерального штабу Збройних сил України, Герой України, генерал-лейтенант ЗСУ; Олексій Резніков, міністр оборони України; Ірина Верещук, віцепрем'єр-міністерка, міністерка з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу», член Комітету ВРУ з питань національної безпеки, оборони та розвідки; Петро Порошенко, лідер партії «Європейська Солідарність», президент України (2014-2019); Арсен Аваков, міністр внутрішніх справ України (2014 – липень 2021); Наталія Королевська, народна депутатка, «Опозиційна Платформа – За Життя»; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ».	2 жінки на 6 чоловіків Ірина Верещук: сукня темного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, прикрас немає, взуття на підборах, помітний макіяж. Найчастіше каже спокійно і ніхто її не перебиває, але коли вона говорила з Порошенком він не давав їй нормально сказати слово, переходив на особистості («пані, ви своє обличчя нам вже показали»), не слухає Наталія Королевська: стриманий одяг, чорно-білого кольору, обтягує тіло, низ – спідниця, взуття на підборах, мінімум макіяжу, зона декольте закрита, оголені ноги; була спікером; більшу частину часу говорить спокійно, але іноді її перебивають та розмовляють одночасно з нею. Гендерний дисбаланс. Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад, які займають запрошені до студії експертки – всі вони говоряться і пишуться в табличках під їхніми іменами в чоловічому роді. Замість Савіка Шустера деякий час ведучою, що координує дії людей у студії, була жінка. Одягнена в костюм, низ – штани, яскравого кольору піджак, яскравий макіяж, взуття на підборах, зона декольте трохи відкрита. І жінки, і чоловіки поведуться у цьому випуску досить емоційно. Петро Порошенко та Олексій Резніков завжди розмовляють на підвищених тонах (останній припиняє робити це лише наприкінці випуску), Ірина Верещук часто емоціонує, підвищує голос, починає провокації. Наталія Королевська розмовляє на підвищених тонах також. У жінок значно менше часу на коментарі, ніж у чоловіків, але їх часто показують у кадрі як стереотипно «красивих жінок», щоб привернути увагу глядача (особливо Ірину Верещук). Яскравим проявом гендерної некоректності є акцент на грудях Ірини Верещук на 2:38:28. Експерти підкріплюють стереотипи про «чоловічу поведінку».
Лукашенко шантажує Європу,	12.11.21	Савік Шустер	Вахтанг Кікабідзе, народний артист Грузії, депутат парламенту Грузії від партії	1 частина випуску 1 жінка на 7 чоловіків; Ірина Герашченко: одяг

Україна наступна?			<p>«Єдиний національний рух» Міхеїла Саакашвілі; Коба Накопія, депутат парламенту Грузії від партії «Єдиний національний рух»; Арсеній Яценюк, лідер партії «Народний фронт», прем'єр-міністр України (2014-2016); Денис Монастирський, міністр внутрішніх справ України; Давид Арахамія, голова фракції партії «Слуга Народу», член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Ірина Геращенко, співголова фракції «Європейська Солідарність»; Олександр Данилюк, секретар РНБО (2019), міністр фінансів України (2016-2018).</p> <p>2 частина Дмитро Сенниченко, голова Фонду державного майна України; Олена Мошенець, заступниця голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики; Олександр Данилюк, Секретар РНБО (2019), міністр фінансів України (2016-2018); Борислав Береза, народний депутат VIII скликання.</p>	<p>стриманий, темного кольору, низ – брюки, відкрита зона декольте, на шию пов'язана яскрава хустка, яка привертає увагу до декольте, взуття на підборах, макіяж неяскаравий, але помітно виділені очі; під час коментарів і виступу її постійно перебивають (і ведучий теж), не дають закінчити думку; в цьому випуску вона дуже рідко з'являється на екрані, її майже не показують (в той же час інших гостей студії показують навіть коли вони мовчать). Гендерний дисбаланс. Загалом ця частина випуску проходить досить спокійно. Кілька разів мало не починається щось схоже на сварку, але експерти та експертка швидко заспокоюються. На підвищених тонах завжди розмовляють Давид Арахамія та Арсеній Яценюк. Давид Арахамія, як завжди, до всіх налаштований вороже.</p> <p>2 частина випуску 1 жінка на 3 чоловіків Олена Мошенець: одяг нейтральних кольорів, тільки піджак більш-менш яскравого кольору, але ближче все ж таки до ніжного, відкрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, зачіска, помітний макіяж. Гендерний дисбаланс. Чоловіки поведуться агресивно, постійно один з одним лаються, кричать, перебивають один одного, чим підкріплюють стереотипну «чоловічу поведінку». Олена Мошенець жодного разу не отримує права голосу, вона весь час просто гарно сидить та мовчить, її показують як стереотипно «красиву жінку» для привернення уваги глядача.</p>
Шпiон, вийди вон!	19.11.21	Савік Шустер	<p>Олександр Турчинов, голова Служби безпеки України (2005), секретар Ради національної безпеки та оборони України (2014-2019); Роман Костенко, народний депутат, “ГОЛОС”, полковник Служби безпеки України; Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання “Цензор.НЕТ”; Яніна Соколова, журналістка, телеведуча; Дмитро Гордон Засновник інтернет-видання “ГОРДОН”.</p>	<p>1 частина випуску 1 жінка на 4 чоловіків (інші гості не прийшли); Яніна Соколова: стриманий одяг, можна навіть сказати повсякденний, закрита зона декольте, низ – джинси, кросівки, помітний макіяж; її дають вільно висловлювати свою думку, не перебивають, проте екранного часу у неї дуже мало – 3 хвилини виступу і все, її навіть не показують під час розмови інших (можливо тому, що вона</p>

			<p>2 частина Володимир Гройсман, лідер партії “Українська стратегія Гройсмана”, прем'єр-міністр України (2016-2019); Олексій Кучеренко, народний депутат, “Батьківщина”, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та ЖКП; Олексій Гончаренко, народний депутат, “Європейська Солідарність”; Максим Немчинов, заступник міністра енергетики України; Ігор Тинний, засновник та співвласник холдингу “Гідроенергоінвест – Акванова”.</p>	<p>не відповідає стереотипному образу «красивої жінки»). Гендерний дисбаланс. Савік Шустер вибірково ігнорує вживання фемінітиву: він називає Яніну Соколову «журналістом», а відразу після цього «телеведучою» (хоча вільно міг сказати і «журналістка», адже це «загальноприйнятий» фемінітив). Протягом усієї першої частини випуску чоловіки поведуться спокійно, не перебивають один одного, уважно слухають і виявляють повагу до інших експертів (швидше за все тому, що їх по-перше мало, а по-друге немає тих, хто зазвичай поводить провокаційно). Чоловіки висловлюють свою думку та позиції на підвищених тонах, але без агресії, просто емоційно.</p> <p>2 частина випуску 0 жінок на 5 чоловіків Гендерний дисбаланс. У принципі, чоловіки поведуться спокійно. Усі уважно слухають один одного, ніхто нікого не перебиває. Олексій Гончаренко та Олексій Кучеренко розмовляють на підвищених тонах, але без агресії (скоріше для того, щоб ясніше донести свою думку). Проявів гендерної некоректності до чоловіків, крім їхнього стереотипного образу «серйозних людей» (всі в костюмах), не помічено.</p>
Половина строку Зеленського. Вагнергейт, Єрмак, загроза війни з Росією	26.11.21	Савік Шустер	<p>Арсен Аваков, міністр внутрішніх справ України (2014 – липень 2021); Ігор Смешко, голова СБУ (2003–2005), голова партії “Сила і Честь”; Андрій Білецький, лідер партії “Національний корпус”; Олександр Данилюк, Міністр фінансів України (2016–2018) Секретар РНБО України (2019); Арсеній Яценюк, лідер партії «Народний фронт», прем'єр-міністр України (2014-2016); Дмитро Разумков, народний депутат, позафракційний, голова Верховної Ради України (2019 – 7 жовтня 2021); Ірина Геращенко, співголова фракції “Європейська Солідарність”; Дмитро Гордон, Засновник інтернет-видання “ГОРДОН”.</p>	<p>1 жінка на 7 чоловіків; Ірина Геращенко: одяг стриманий, чорного кольору, низ – штани, на піджаку лежить яскрава хустка з візерунками, що привертає увагу, відкрита зона декольте, взуття на невеликих підборах, стриманий макіяж; в цьому випуску їй дають можливість висловлювати свої думки (вона є спікер кою) і її ніхто не перебиває; у неї беруть інтерв'ю, але в кадрі вона все одно з'являється рідше за інших. Гендерний дисбаланс. Замало екранного часу для жінки. У принципі, чоловіки протягом усього випуску поведуться спокійно. Усі уважно один одного слухають, ніхто нікого не перебиває (швидше за все тому, що немає тих, хто зазвичай поводить провокаційно). Деякі чоловіки</p>

				висловлюють свою думку на підвищених тонах, наприклад Дмитро Гордон чи Ігор Смешко, проте в агресію до тих, хто присутній у студії, це не переходить. Проявів гендерної некоректності до чоловіків, крім їхнього стереотипного образу «серйозних людей» (всі в костюмах) не помічено.
Офіс із химерами	03.12.21	Савік Шустер	<p>Руслан Кошулинський, народний депутат VII скликання, заступник голови партії ВО «Свобода»;</p> <p>Роман Костенко, народний депутат, «Голос», полковник Служби безпеки України;</p> <p>Сергій Власенко, народний депутат, ВО «Батьківщина», член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики;</p> <p>Андрій Ілларіонов, Експерт Українського інституту майбутнього;</p> <p>Юрій Бутусов, головний редактор інтернет-видання «Цензор.НЕТ»;</p> <p>Роман Червинський, полковник запасу Збройних сил України;</p> <p>Юрій Семенюк, полковник запасу Збройних сил України;</p> <p>Олексій Гончаренко, народний депутат, «Європейська Солідарність»;</p> <p>2 частина Деякі експерти покидають студію. + Нестор Шуфрич, народний депутат, «Опозиційна Платформа – За Життя»;</p> <p>Кіра Рудик, голова партії «Голос».</p>	<p>0 жінок на 8 чоловіків. Величезний гендерний дисбаланс.</p> <p>У принципі, чоловіки протягом усього випуску поведуться спокійно. Усі уважно один одного слухають, ніхто нікого не перебиває (швидше за все тому, що немає тих, хто зазвичай поводить себе провокаційно). Чоловіки поведуться дещо емоційно, іноді переходять на підвищені тони. Але крім цього і стереотипного виду «серйозних чоловіків» у костюмах гендерно-некоректних проявів більше не помічено.</p> <p>2 частина випуску 1 жінка на 7 чоловіків Кіра Рудик: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж. Величезний гендерний дисбаланс. Чоловіки протягом другої частини випуску досить емоційні, часто переходять на підвищені тони, але загалом намагаються зберігати спокій, слухати один одного, не перебивати та не починати суперечки. Найбільш провокаційно поведуться, за класикою, Нестор Шуфрич та Олексій Гончаренко, кричать, лізуть із звинуваченнями, через що якраз між ними і починається єдина сварка за весь ефір. Експерти як завжди підкріплюють стереотип про правильний зовнішній вигляд «серйозних чоловіків».</p> <p>У Кіри Рудик максимального часу на висловлювання своєї думки – вона говорить двічі, але рівно 2 хвилини, тоді поки експерти отримують і по 5, і по 10 хвилин. Кілька разів її показують як стереотипно «красиву жінку» для привернення уваги глядача.</p>
Якщо завтра війна?	10.12.21	Савік Шустер	Петро Порошенко, президент України (2014-2019), лідер партії «Європейська	1 жінка на 7 чоловіків; Руслана Лижичко: стриманий одяг, проте з яскравими

			<p>Солідарність»; Степан Полторак, міністр оборони України (2014–2019), командувач Національної гвардії України (2014); Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна Платформа – За Життя»; Олександр Данилюк, Секретар РНБО України (2019); Сергій Рахманін, народний депутат, «Голос», член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки; Сергій Притула, волонтер, громадський діяч; Павло Клімкін, міністр закордонних справ України (2014 – серпень 2019); Руслана Лижичко, народна артистка України</p>	<p>вставками у стилі вишиванки, все закрито, але обтягує тіло, низ – штани, взуття без підборів, яскравий макіяж з акцентом на очі; Говорить вільно, ніхто не перебиває, проте екранного часу дуже мало – крім моментів, коли вона щось говорить (один раз будучи спікеркою, другий раз просто коментаторкою), більше її ніде не показують (скоріш за все тому, що вона не відповідає образу стереотипно «красивої жінки»); Чоловіки впродовж випуску досить емоційні та іноді переходять на підвищені тони (особливо Петро Порошенко та Сергій Притула), але загалом намагаються зберігати спокій, слухати один одного, не перебивати та не починати суперечки. Окрім Сергія Притули, який є волонтером, решта експертів у костюмах, що лише підкріплює стереотип про те, що «серйозні політики» повинні одягатися відповідним чином.</p>
Зима президента	17.12.2021	Савік Шустер	<p>Юлія Тимошенко, прем'єр-міністерка України (2007–2010), лідер партії ВО «Батьківщина»; Арсеній Яценюк, прем'єр-міністр України (2014–2016), лідер партії «Народний фронт»; Дмитро Разумков, голова Верховної Ради України (2019 – 7 жовтня 2021), народний депутат, позафракційний; Андрій Богдан, керівник Офісу Президента України (2019–2020); Ігор Смешко, голова партії «Сила і Честь», голова СБУ (2003–2005); Володимир Гройсман, прем'єр-міністр України (2016–2019), лідер партії «Українська стратегія Гройсмана»; Юрій Бойко, співголова фракції партії «Опозиційна платформа – За життя»; Наприкінці випуску + Ілля Шутюв, один із засновників Народного руху на Донбасі; Пятрас Вайтекунас, організатор друку самвидаву з усіх республік СРСР; Олексій Алмазов, співробітник редакції газети «Набат».</p>	<p>1 жінка на 6 чоловіків; Юлія Тимошенко: зовнішній вигляд стриманий, кольори у одязі ніжні, трохи оголена зона декольте, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж з акцентом на очі. Величезний гендерний дисбаланс. Юлія Тимошенко та один раз прокоментувати інших експертів. Часу в неї не так мало, якщо судити з того, скільки його зазвичай буває у жінок, але й не так багато як може бути, бо у чоловіків у випуску його більше. Поки вона мовчить, її часто показують як стереотипно «красиву жінку» для привернення уваги глядачів. Чоловіки більш менш спокійні, майже не перебивають один одного, з повагою ставляться до спікерів та інших експертів у студії. Арсеній Яценюк розмовляє на підвищених тонах, але з експресією, а не агресією. Запрошені спікери, які не пов'язані з політикою, одягнені у повсякденний одяг, тому експерти-політики, які сидять у студії, підкріплюють стереотип про те, що «серйозний чоловік» має виглядати відповідним чином (носити костюм).</p>

«Один за всіх»

Автори програми: Наталія Франчук, Роман Панасенко.

Канал, на якому транслюється: СТБ

Роки існування: 2012 – сьогодні. Завжди транслюється на телеканалі СТБ. Жодного разу не закривалася.

Перший випуск вийшов на екрани 4 грудня 2012 року. З цього дня і по 25 грудня того ж року програма виходила в ефір щовівторка о 22:25, повторювалась у четвер о 10:00.

Після перерви програма знову почала виходити 31 березня 2013 року. До 23 червня 2013 програма виходила кожної неділі о 20:00, повторювалась у понеділки о 12:00/12:10.

Наступний, третій сезон розпочався 18 серпня 2013 року. До 29 грудня того ж року програма виходила щонеділі о 20:00, повторювалась по понеділках у проміжку від 13:40 до 14:40.

Четвертий сезон почав виходити 2 лютого 2014 року. До 15 червня 2014 виходив щонеділі о 21:05, не повторювався.

З 17 серпня 2014 починає виходити продовження – п'ятий сезон. Транслюється по понеділках о 23:30-23:50 і по неділям о 21:00. Не повторюється. Сезон закінчується 28 грудня 2014 року.

З 1 лютого 2015 року і до 31 травня 2015 шостий сезон виходить щопонеділка о 23:30-23:50 і щонеділі о 20:30-20:45.

З 30 серпня 2015 року до 27 грудня 2015 виходить за тим самим графіком: щопонеділка о 23:30-23:50 і щонеділі о 20:30-20:45.

З 2016 року починається восьмий сезон, який до 2017 року також виходить два рази на тиждень у понеділок і неділю за попереднім графіком.

Із початком дев'ятого сезону у 2017 році час показу передачі скорочується у зв'язку з великою кількістю інших розважальних шоу. Вона починає виходити щонеділі о 20:00-21:00. Це продовжується і в 2018, і в 2019, і в 2020, і навіть в 2021 році.

Ведучі – 2012-2018: Дмитро Карпачов; 2018-2021: Михайло Присяжнюк; 2021 – до сьогодні: Сергій Костира

Періодичність виходу: кожної неділі о 21:00

Трансляція на інших каналах: ютуб-канал «СТБ»; на інших каналах трансляції немає.

Назва випуску	Дата виходу випуску	Ведучий	Гості студії	Прояви гендерної некоректності
Замурувала в крижаній пастці	03.02.2021 (початок 16 сезону)	Сергій Костира	Анна Горбань, лікарка-педіатриня; Юрій Білоус, адвокат; Ірина Антошко, представниця служби у справах дітей та сім'ї; Алла Мартинюк, актриса театру та кіно; Андрій Жельветро, психолог; Олена Лізвінська, фахівчиня із безпеки дітей.	<i>4 експертки на 2 експертів; 3 героїні на 3 герої</i> Анна Горбань: одяг темних кольорів, низ – спідниця, зона декольте закрита, проте кофта обтягує тіло, ноги закриті, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Ірина Антошко: одяг темних кольорів, відкрита зона декольте, низ – спідниця, оголені ноги, взуття без підборів, помітний макіяж; Алла Мартинюк: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – спідниця, ноги закриті довгими чоботами на підборах, помітний макіяж; Олена Лізвінська: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж.

				<p>Чоловіки у костюмах, але у Андрія Жельветро більш повсякденний варіант. Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад, які займають запрошені до студії експертки – всі вони говоряться і пишуться в табличках під їхніми іменами в чоловічому роді.</p> <p>Усі три героїні одягнені у сукні, які обтягують їхню фігуру, у них оголені ноги, за допомогою стилю в одезі яскраво підкреслено тіло, взуття на підборах (сексуалізація, стереотипний образ «красивої жінки»). У них недоречно яскравий та помітний макіяж. Для такої серйозної теми випуску зовнішній вигляд героїнь не підходить.</p> <p>У кадрі найчастіше показуються експертки, здебільшого акцент робиться на їхньому стереотипному образі «красивої жінки». Чоловіки-експерти практично не бувають у кадрі – це прояв гендерної некоректності (нерівний розподіл екранного часу). Чоловіки-герої теж рідко показуються, кажуть менше за жінок.</p> <p>Під час випуску експерти та експертки постійно «вганяють» головну героїню випуску в стереотипні «гендерні ролі», говорячи про те, якою вона повинна бути мамою за ідеалами суспільства. Мізогінних фраз та інших проявів некоректності не помічено.</p>
Сліпе кохання	07.02.2021	Сергій Костира	<p>Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства в сім'ї; Олександр Мазур, голова об'єднання батьків-одинаків України; Ірина Тарасова, конфліктологиня, медіаторка; Юлія Бортник, телеведуча; Олександр Мозолевський, адвокат; Анна Кушнерук, психологиня</p>	<p><i>4 експертки на 2 експертів; 5 героїнь на 1 героя</i></p> <p>Альона Кривуляк: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, проте кофта дуже обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, дуже помітний макіяж; Ірина Тарасова: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, але верх наряду обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, проте сорочка трохи обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах яскравого кольору, а також яскравий макіяж, особливо губи, які за кольором такі самі як взуття та дуже привертають увагу, зачіска; Анна Кушнерук: кофта</p>

				<p>яскравого жовтого кольору, обтягує тіло і привертає увагу, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж, прикраси, зачіска.</p> <p>Чоловіки в повсякденному одязі.</p> <p>Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад/діяльності експертток.</p> <p>Усі героїні, окрім наймолодшої постраждалої дівчинки, одягнені в сукні, які обтягують їхню фігуру (недоречна сексуалізація та підтримка стереотипного образу «красивої жінки»), їхні ноги оголені, у них взуття на підборах, помітний макіяж. Зовнішній вигляд героїнь абсолютно не в тему.</p> <p>У кадрі найчастіше показуються експертки, здебільшого акцент робиться на їхньому стереотипному образі «красивої жінки». Чоловіки-експерти практично не бувають у кадрі – це прояв гендерної некоректності (нерівний розподіл екранного часу). Чоловік-герой взагалі не отримує ані часу на коментар, ані просто екранного часу.</p> <p>Від ведучого Сергій Костири звучить досить мізогінна фраза у бік головної героїні випуску: «Де ваша жіноча гідність?», яка закріплює стереотипи про те, що жінка повинна якимось особливо поводитися і мати особливі якості.</p>
Гроші дорожчі, ніж любов батьків?	10.02.2021	Сергій Костира	<p>Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства в сім'ї; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Ірина Чуєва, медична психологиня; Назар Хассан, співак та радіоведучий; Анна Просветова, психологиня; Олег Борійчук, адвокат.</p>	<p><i>3 експертки на 3 експертів; 7 героїнь на 1 героя</i></p> <p>Альона Кривуляк: одяг темного кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, помітний темний макіяж; Ірина Чуєва: кофта яскравого жовтогарячого кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, помітний макіяж; Анна Просветова: одяг темних кольорів, зона декольте трохи відкрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, прикраси.</p> <p>Ігнорування фемінітивів під час озвучування посад/діяльності експертток.</p> <p>Гендерний дисбаланс (дуже мало чоловіків).</p> <p>4 героїні з 7 одягнені у сукні, у них оголені ноги, підкреслено фігуру. У 2 героїнь з 7 оголена зона декольте. 3 із 7 героїнь у</p>

				<p>штанах. Всі запрошені як героїні жінки у взутті на підборах і з помітним макіяжем. Герой у костюмі. Протягом усього випуску героїні поводяться дуже емоційно, плачуть, кричать одна на одну на емоціях (стереотипна поведінка жінки). Звучить кілька гендерно некоректних фраз: «Коли ти бачиш таку реакцію тата, щось у тебе всередині, як у доньки, повинно йокнути» (Альона Кривуляк; донька нікому нічого не повинна); «Та ще будете гуляти на весіллі вашої доньки, вона вам ще трьох онуків принесе» (Сергій Костира герою; закріплення гендерної ролі жінки обов'язково бути матір'ю).</p> <p>До того ж, дівчинка говорить про те, що батько обзиває її «лесбійкою» коли для цього немає причин, але Назар Хассан виправдовує його: «... мені мама теж так говорила. Коли людина переживає, вона не завжди підбирає правильні формулювання» (нібито жінка перебільшує те, що робить чоловік)</p> <p>У кадрі найчастіше показуються експертки, здебільшого акцент робиться на їхньому стереотипному образі «красивої жінки». В такому ж світлі показуються і героїні. Чоловіки-експерти практично не бувають у кадрі – це прояв гендерної некоректності (нерівний розподіл екранного часу).</p>
Харчувалася матрацом через труднощі	14.02.2021	Сергій Костира	<p>Олександр Дзюба, психоневролог; Надія Матвеева, телеведуча; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Ірина Чуєва, медична психологиня; Юрій Білоус, адвокат; Анна Просветова, психологиня, фізіогномістка.</p>	<p><i>3 експертки на 3 експерти; 5 героїнь на 0 експертів</i></p> <p>Надія Матвеева: костюм нейтрального кольору, низ – штани, оголена зона декольте, взуття на підборах, яскравий дуже помітний макіяж; Ірина Чуєва: одяг нейтральних кольорів, низ – штани, взуття без підборів, зона декольте закрита, помітний макіяж; Анна Просветова: сукня чорного кольору, оголені ноги, трохи відкрита зона декольте, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, недоречні прикраси.</p> <p>Гендерний дисбаланс (немає героїв-чоловіків)</p> <p>3 героїні з 5 одягнені у сукні, у них оголені ноги та підкреслена фігура. 2 героїні у штанах. 1 героїня в кросівках, решта 4 у взутті на підборах. У всіх героїнь яскравий дуже</p>

				<p>помітний макіяж (на головній героїні це виглядає зовсім недоречно, оскільки тема серйозна і жахлива, а з неї вирішили зробити стереотипно «красиву жінку»). Часто акцент на героїнях і експертках робиться як на «красивих жінках», хоча під тему випуску це недоречно.</p> <p>Чоловіків показують мало (нерівне розподілення екранного часу).</p> <p>Одна з героїнь про головну героїню: «Вона нерозчесана стояла, неухожена» (закріплення стереотипів про те, що жінка повинна виглядати красиво та ухажено)</p> <p>Ведучий постійно порівнює проблеми героїнь зі своїми: «А ось у мене теж було розтягнення», «а я теж був дорослим і все одно навчався в університеті». Він знецінює жіночий досвід та закріплює стереотип про типово жіночу поведінку (скаржитися і нічого не робити).</p>
Осоромила чоловіка, бо захотілося екзотики	17.02.2021	Сергій Костира	<p>Ірина Антошко, представниця служби у справах дітей та сім'ї; Олександр Мазур, голова об'єднання батьків-одинаків України; Тетяна Ларіна, фізіогномістка; Юрій Білоус, адвокат; Юлія Бортник, телеведуча; Андрій Жельветро, психолог</p>	<p><i>3 експертки на 3 героїні; 2 героїні на 3 героїв</i></p> <p>Ірина Антошко: сукня яскравого кольору, відкрита зона декольте, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Тетяна Ларіна: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, закрита зона декольте, низ – спідниця, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, масивні прикраси; Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, закрита зона декольте, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж.</p> <p>Героїні у сукнях, у них оголені ноги, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж, зачіски. У випуску є гендерна некоректність стосовно головної героїні. Коли вона розповідає про злочини свого колишнього чоловіка експерти та експертки їй не вірять, просять докази, звинувачують у маніпуляціях, хоча цьому самому колишньому чоловікові вони повірили відразу варто було йому розповісти зворушливу історію (думка жінки не має значення, чоловік завжди правий більше). Її часто звинувачують у тому, що вона використовує дітей для того, щоб виїхати закордон (закріплення стереотипу про те,</p>

				що жінки корисливі). Простежується закріплення за чоловіком типової чоловічої поведінки – він агресивний та злий. Коли його дружина виходить у студію, він починає говорити, що він її придушить, що вона скотина, всіляко ображає та принижує. В кінці він накидується на її молодого чоловіка, починає бійку і розбиває йому голову. Проте експерт відразу ж його хвалить: «Я вас розумію, я б зробив так само. Ви довели, що ви чесна порядна людина» (чоловіка хвалять за те, що він агресивний, виставляючи таку поведінку нормою). Експертки та героїня часто постійно з'являються в кадрі як стереотипно «красиві жінки».
Вкрадене життя	21.02.2021	Сергій Костира	Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Рима Зюбіна, актриса, телеведуча; Костянтин Грубич, тележурналіст, телеведучий; Надія Матвєєва, телеведуча; Олег Борійчук, адвокат; Анна Просветова, психологиня, фізіогномістка.	3 експертки на 3 експерта; 4 героїні на 2 героїв Рима Зюбіна: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Надія Матвєєва: одяг ніжного кольору, зона декольте відкрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Анна Просветова: одяг чорного кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. 3 героїні з 4 у сукнях, які обтягують тіло та підкреслюють фігуру, у них оголені ноги, взуття на підборах. 1 героїня у штанах та у взутті без підборів. У всіх героїнь помітний макіяж. Анна Просветова про робітників поліції: «заяви про домашнє насильство отримують ті чоловіки, які теж насильство спричиняють, і для них це норма» (закріплення стереотипу про типичну чоловічу поведінку, причому вона говорить про це так, ніби це є фактом) Коли головна героїня та головний герой розповідають про своє дитинство та насильство з боку прийомних батька та матері, експерти та експертки засуджують лише жінку (хоча тяжкість насильства з обох боків була однаковою), говорять про те, що вона мала піти в поліцію та врятувати дітей (закріплення за жінкою стереотипної гендерної ролі матері, хоча те саме міг

Дикі методи виховання	24.02.2021	Сергій Костира	<p>Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства в сім'ї; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Олена Репіна, актриса театру та кіно; Юлія Вознюк, громадська діячка; Олександр Мазолевський, адвокат; Анна Просветова, психологиня, фізіогномістка.</p>	<p>зробити і батько)</p> <p><i>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 1 героя</i> Альона Кривуляк: одяг нейтрального кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття яскравого кольору і на підборах, яскравий помітний макіяж; Олена Репіна: сукня темного кольору, все закрито і тіло не обтягує, взуття на підборах, помітний макіяж; Юлія Вознюк: сукня темного кольору, все закрито і тіло не обтягує, взуття на підборах, помітний макіяж, прикраси; Анна Просветова: одяг нейтрального кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). Усі героїні випуску у сукнях чи спідницях (навіть 16-річна дівчинка), їхній одяг обтягує тіло, ноги оголені. У 3 героїнь із 4 взуття на підборах, помітний макіяж. Герой випуску закріплює стереотип про агресивну і неадекватну чоловічу поведінку, про те, що всі чоловіки чинять насильство. Яскраво простежуються сексистські наративи – у всьому звинувачують жінку, яка не може втекти від чоловіка та зупинити насильство. Навіть коли вона пояснює ризики, які можуть статися, якщо вона щось проти нього зробить, експерти звинувачують її в тому, що вона «погана мати», «вчиняє неправильно» і виставляють винною.</p>
Дочка замість бійцівської груші	28.02.2021	Сергій Костира	<p>Ганна Маляр, юристка, кримінологиня; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Олена Федорова, судово-медична експертка; Рима Зюбіна, актриса та телеведуча; Назар Хассан, співак, радіоведучий; Анна Кушнерук, психогиня.</p>	<p><i>4 експертки на 2 експертів; 6 героїнь на 1 героя</i> Ганна Маляр: одяг темних кольорів, обтягує тіло, закрита зона декольте, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж; Олена Федорова: сукня темного кольору, закрита зона декольте, ноги не оголені, взуття на підборах, помітний макіяж; Рима Зюбіна: одяг темного кольору, обтягує тіло, відкрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж; Анна Кушнерук: сукня чорного кольору, зона декольте закрита, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, недоречні прикраси.</p>

				<p>Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків як героїв).</p> <p>Нерівномірний поділ екранного часу – чоловіків-експертів показують дуже рідко.</p> <p>Експертки часто показуються як стереотипно «красиві жінки».</p> <p>3 героїні з 6 одягнені у сукні чи спідниці, одяг обтягує тіло, у них оголені ноги. 3 інші героїні у штанах, їхній одяг більш повсякденний, але теж обтягує тіло. Тільки у 1 героїні взуття на підборах. У 1 героїні (головної) відкрита зона декольте.</p> <p>Незважаючи на те, що насильство над донькою чинив батько, експерти та експертки звинувачують найбільше матір (сексизм).</p> <p>Сергій Костира про головну героїню: «Я хочу запросити до студії жінку, у якої, з того що я почув, абсолютно відсутній материнський інстинкт» (закріплення стереотипного образу правильної жінки-матері, у якої повинен бути інстинкт, якого навіть не існує).</p> <p>Герой випуску підкріплює стереотип про типову чоловічу агресивну поведінку, він навіть кидається і встигає вдарити матір головної героїні.</p>
Мати-зозуля	03.03.2021	Сергій Костира	Ірина Тарасова, конфліктологиня, медіаторка; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Юлія Бортник, телеведуча; Тетяна Шеліга, заслужена артистка України; Андрій Приходько, адвокат; Вікторія Любаревич-Торхова, психологиня.	<p><i>4 експертки на 4 експертів; 3 героїні на 3 героїв</i></p> <p>Ірина Тарасова: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Тетяна Шеліга: одяг неяскарих кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, легкий макіяж; Вікторія Любаревич-Торхова: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте трохи відкрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; 2 героїні з 3 одягнені в сукні, які обтягують їхнє тіло та підкреслюють фігуру, у них оголені ноги. Усі героїні у взутті на підборах і з помітним макіяжем.</p> <p>Жінки емоційні (підкріплюється стереотип про типову жіночу поведінку). Чоловіки досить агресивні,</p>

				вороже налаштовані один до одного, розмовляють весь час на підвищених тонах (підкріплюється стереотип про чоловічу типову поведінку).
Нас шукає дочка, а не ми її	07.03.2021	Сергій Костира	Надія Матвєєва, телеведуча; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Інна Селантьєва, громадська діячка; Юлія Бортник, телеведуча; Олег Борійчук, адвокат; Вікторія Любаревич-Торхова, психологиня.	4 експертки на 4 експерти; 5 героїнь на 3 героїв Надія Матвєєва: одяг неясневих кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж; Інна Селантьєва: одяг чорного кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж; Юлія Бортник: сукня неясневих кольорів, зона декольте закрита, обтягує тіло, ноги дуже оголені, взуття на підборах яскравого кольору, яскравий помітний макіяж; Вікторія Любаревич-Торхова: сукня нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, ноги дуже оголені, взуття на підборах, темний помітний макіяж. 4 героїні з 5 у сукнях чи спідницях, одяг обтягує їхнє тіло та підкреслює фігуру, у них оголені ноги. 1 героїня з 5 у штанах. У 1 героїні з 5 відкрита зона декольте. 2 героїні з 5 у взутті на підборах. У всіх героїнь помітний макіяж. Експертки часто показують у кадрі як «красиву деталь» для привернення уваги. Один із героїв говорить своєму батьку: «Я хотів щоб ти як мужик, як мій батько чомусь мене навчив» (закріплення стереотипу про гендерну роль чоловіка – бути батьком, який чомусь вчить)
Сімейне прокляття	10.03.2021	Сергій Костира	Ірина Тарасова, конфліктологиня; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Олена Рєпіна: актриса театру та кіно; Олександр Мазулевський, адвокат; Яна Пасинкова, тарологиня; Андрій Жельветро, психолог.	3 експертки на 3 експерти; 4 героїні на 1 героя Ірина Тарасова: сорочка яскравого червоного кольору, привертає увагу та обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – спідниця, взуття на підборах теж яскравого червоного кольору, яскравий помітний макіяж; Олена Рєпіна: одяг чорного кольору, зона декольте закрита, низ – спідниця, взуття на підборах червоного кольору, помітний макіяж; Яна Пасинкова: сукня в квітковому принті, але не яскрава, обтягує тіло, зона декольте закрита, взуття на підборах, темний помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша

				представленість чоловіків). Усі героїні випуску у сукнях, які обтягують тіло та підкреслюють фігуру, ноги оголені, зона декольте у всіх закрита. У 1 героїні з 4 взуття на підборах, у решти ні. У всіх героїнь помітний макіяж. Герой випуску закріплює стереотип про типово чоловічу поведінку, тому що постійно агресує, злиться, дозволяє собі принижувати жінок, які перебувають у студії. Він, як стереотипний чоловік, любить вказувати на те, що йому всі щось винні.
Ділить ліжко з матір'ю та дочкою	14.03.2021	Сергій Костира	Алла Мартинюк, актриса театру та кино; Віталій Мігов, лікар-сексолог; Тетяна Ларіна, фізіогномістка; Олена Гребенюк, оперна співачка; Юрій Білоус, адвокат; Юлія Святенко, психологиня.	4 експертки на 2 експерти; 4 героїні на 2 героїв Алла Мартинюк: одяг нейтрального кольору, дуже обтягує тіло, зона декольте відкрита, низ – шорти, ноги максимально оголені, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж (образ дуже сексуалізований); Тетяна Ларіна: одяг неяскових кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ- штани, взуття на підборах, помітний макіяж; Олена Гребенюк: сукня неяскового кольору, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Юлія Святенко: сукня яскрава, з квітковим принтом, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). 2 героїні з 4 у сукнях, які обтягують тіло, у них оголені ноги. У 1 героїні з 4 максимально відкрита зона декольте. У 3 героїні із 4 взуття на підборах. У всіх героїнь помітний макіяж. Головна героїня закріплює стереотип про типову жіночу поведінку – вона емоційна, під тиском емоцій починає плакати. Герої випуску закріплюють стереотип про типову чоловічу поведінку – кричать, агресують, «кидаються» один на одного, влаштовують бійку. Нерівний поділ екранного часу – чоловіків-експертів показують дуже мало. Аллу Мартинюк, у якої найвідкритіший і найсексуалізованіший образ з усіх експерток, постійно знімають з усіх ракурсів як

				«красивий об'єкт» для привернення уваги (навіть тоді коли вона нічого не говорить)
З'їдає неугодних чоловіків	17.03.2021	Сергій Костира	Ірина Чусва, медична психологиня; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Альона Кривуляк, фахівець із запобігання насильства у сім'ї; Юлія Бортник, телеведуча; Юрій Білоус, адвокат; Вікторія Любаревич-Торхова, психолог.	4 експертки на 2 експерти; 5 героїнь на 3 героя Вікторія Любаревич-Торхова: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – спідниця, взуття на підборах, укладка, помітний макіяж Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, відкрита зона декольте, низ – штани (шкіряні та обтягують тіло), взуття на підборах, помітний макіяж Альона Кривуляк: повсякденний одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – джинси, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж Ірина Чусва: повсякденний одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – джинси, взуття без підборів, укладка, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). Всі героїні випуску одягнені в сукні, вони обтягують тіло і зроблені в яскравих кольорах (дві сукні рожевого кольору), у всіх взуття на підборах, оголені ноги, присутній помітний макіяж. Головна героїня закріплює стереотип про типову жіночу поведінку – вона надто емоційна, кричить і кілька разів майже плаче. Інші героїні також емоційні. Нерівний поділ часу – чоловіків-експертів показують дуже мало.
Жила у будці із собакою	21.03.2021	Сергій Костира	Ганна Маляр, юристка, кримінологиня; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Катерина Гонзарь, кушерка-гінекологиня, психологиня; Олена Лізвинська, фахівчиня з безпеки дітей; Костянтин Грубич, телеведучий; Анна Кушнерук, психологиня.	4 експертка на 2 експерти; 2 героїні на 3 героїв Ганна Маляр: одяг неяскавого кольору, зона декольте закрита, низ – спідниця, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Катерина Гонзарь: кофта яскраво-синього кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Олена Лізвинська: одяг темного кольору, обтягує тіло, дуже відкрита зона декольте, низ – спідниця, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Анна Кушнерук: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, закрита зона декольте, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, масивні

				<p>прикраси. Одна з героїнь у короткій сукні, яка обтягує тіло і дуже сильно оголює ноги, у взутті на підборах, у неї яскравий помітний макіяж. Друга героїня у штанах, одяг яскравий, взуття без підборів, теж помітний макіяж. Герої випуску закріплюють стереотип про «типову» чоловічу поведінку – кричать, агресують, розповідають про те, як здійснювали насильство та сміються з цього. Нерівний поділ екранного часу – чоловіків-експертів показують дуже мало.</p>
Дружив із тим, хто позбавив життя його доньку	28.03.2021	Сергій Костира	Ганна Маляр, юристка, кримінологиня; інших гостей студії не називають.	<p><i>3 експерти на 3 експертки; 6 героїнь на 2 героїв</i> Ганна Маляр: одяг темних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, темний помітний макіяж; 2: Одяг темних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; 3: одяг темних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). Тільки 1 героїня з 6 одягнена в спідницю, її ноги оголені, зона декольте відкрита (інші у штанах). 2 героїні з 6 у взутті на підборах, решта без. У героїнь, які не привертають до себе увагу стереотипним «жіночим образом» яскравого кольору одяг, щоб привернути увагу хоча б так. Абсолютно у всіх героїнь яскравий помітний макіяж, схожий на святковий, що є абсолютно недоречним, особливо у випадку матері вбитої дівчинки. Нерівний поділ часу – чоловіків-експертів показують дуже мало.</p>
У мене вкрали сенс життя	04.04.2021	Сергій Костира	Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства у сім'ї; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Марина Коломайко, медіаторка сімейних конфліктів; Олена Гребенюк, оперна співачка; Олександр Мазулевський, адвокат;	<p><i>4 експертки на 2 експерти; 2 героїні на 2 героїв</i> Альона Кривуляк: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, темний помітний макіяж; Марина Коломайко: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж; Олена Гребенюк: одяг</p>

			<p>Анна Просветова, психологиня.</p>	<p>нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, дуже яскравий помітний макіяж;</p> <p>Анна Просветова: сукня нейтрального кольору, зона декольте трохи відкрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж.</p> <p>Тільки одна героїня у спідниці, але загалом образ не є гендерною некоректністю, бо одяг закритий та вільний. У героїнь легкий макіяж.</p> <p>Нерівний поділ часу – чоловіків-експертів показують дуже мало.</p> <p>Головний герой випуску закріплює стереотип про «типову» чоловічу поведінку – кричить, агресує, постійно говорить образливі речі, принижає жінок, розповідає про вчинене до жінок насильство з гордістю.</p> <p>Присутнє активне звинувачення мати в тому, що вона не пішла від чоловіка-аб'юзера, хоча вона і є жертвою так само, як і донька.</p>
Непотрібний плід	11.04.2021	Сергій Костира	<p>Катерина Гонзарь, акушерка-гінекологиня; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Ольга Сумська: народна артистка України; Юлія Вознюк, багатодітна мати; Олег Борійчук, адвокат; Анна Просветова, психологиня.</p>	<p><i>4 експертки на 2 експерти; 3 героїні на 2 героїв</i></p> <p>Катерина Гонзарь: одяг темних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, помітний макіяж;</p> <p>Ольга Сумська: сукня чорного кольору, куртка зверху яскравого червоного, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, дуже яскравий помітний макіяж;</p> <p>Юлія Вознюк: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж;</p> <p>Анна Просветова: одяг нейтральних кольорів, все закрито, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж.</p> <p>2 героїні з 3 у сукнях, які обтягують тіло та оголюють ноги, вони також яскравих кольорів. Усі героїні у взутті на підборах, з яскравим помітним макіяжем.</p> <p>За головною героїнею експерти та експертки закріплюють стереотипну гендерну роль, говорячи про те, що вона як мати щось комусь зобов'язана.</p> <p>Нерівний поділ часу – чоловіків-експертів показують</p>

				<p>дуже мало. Експерток люблять показувати в кадрі як стереотипно «красивих жінок» (їхній зовнішній вигляд цьому сприяє).</p>
Хоче врятувати онука від невістки	18.04.2021	Сергій Костира	<p>Інна Борисюк, лікарна-педіатрія; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Тетяна Ларіна, фізіогномістка; Єлизавета Майська, актриса; Олександр Мазулевський, адвокат; Анна Кушнерук, психологиня.</p>	<p><i>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 1 героя</i> Інна Борисюк: яскравого жовтого кольору кофта, обтягує тіло, зона декольте відкрита, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж; Тетяна Ларіна: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Єлизавета Майська: одяг нейтрального кольору, зона декольте закрита, низ – спідниця, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Анна Кушнерук: сукня доволі яскрава, з принтом, обтягує тіло, зона декольте закрита, трохи оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). Герой закріплює стереотип про стереотипну чоловічу поведінку, розповідаючи про скоєне насильство і при цьому сміючись. 2 героїні з 4 у сукнях, які обтягують тіло та дуже сильно оголюють ноги. 2 інші героїні у штанах. Всі героїні у взутті на підборах і з помітним макіяжем. Загалом, окрім названих гендерно некоректних проявів інших у випуску немає.</p>
Звір у людській подобі	25.04.2021	Сергій Костира	<p>Ірина Чуєва, медична психологиня; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Ірина Тарасова, конфліктологиня, медіаторка; Алла Мартинюк, актриса театру та кіно; Олександр Мазулевський, адвокат; Анна Просветова, психологиня.</p>	<p><i>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 2 героїв</i> Ірина Чуєва: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж; Ірина Тарасова: костюм яскравого червоно кольору, зона декольте відкрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Алла Мартинюк: коротка сукня темного кольору, обтягує тіло, зона декольте і руки відкриті, оголені ноги, взуття на підборах, дуже яскравий помітний макіяж; Анна Просветова: спідниця яскравого жовтого кольору, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша</p>

				представленість чоловіків). Усі героїні випуску у сукнях чи спідницях, які обтягують тіло і дуже сильно оголюють ноги, у взутті на підборах, з помітним макіяжем. Жінки дуже емоційні, кричать і плачуть – закріплення стереотипу про «типову жіночу поведінку». Чоловіків експертів показують мало (нерівномірний розподіл екранного часу). Аллу Мартинюк, у якої найбільш відкритий наряд із усіх експерток показують частіше за інших, акцент на образ «красивої жінки».
Мати «від Бога»	09.05.2021	Сергій Костира	Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Олена Репіна, актриса театру та кіно; Тимур Асланов, актор та телеведучий; Ольга Атанасова, актриса театру та кіно; Юрій Білоус, адвокат; Юлія Святенко, психологиня.	<i>3 експертки на 3 експерти; 3 героїні на 3 героїв</i> Олена Репіна: сукня темного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, темний помітний макіяж; Ольга Атанасова: сукня доволі яскрава, обтягує тіло, зона декольте відкрита, оголені ноги, взуття на підборах яскраве, яскравий помітний макіяж; Юлія Святенко: одяг темного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, темний помітний макіяж. Усі героїні випуску одягнені в кофти та штани, але при цьому стереотипний образ жінки все одно зберігається – кофти обтягують тіло, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Один із героїв закріплює стереотип про «типову чоловічу поведінку» – починає кричати коли йому не вірять, стає агресивним.
Заборонений інтерес до падчерки	16.05.2021	Сергій Костира	Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Тала Талакай, актриса та телеведуча; Костянтин Грубич, тележурналіст, телеведучий; Юлія Бортник, телеведуча; Юрій Білоус, адвокат; Анна Просветова, психологиня.	<i>3 експертки на 3 експерти; 3 героїні на 2 героїв</i> Тала Талакай: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж; Юлія Бортник: сукня темного червоного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, масивні прикраси; Анна Просветова: сукня чорного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, темний помітний макіяж. 2 героїні з 3 у сукнях чорного кольору. В одній з них відкрита зона декольте, в іншій – дуже

				оголені ноги. Ще одна героїня у повсякденному одязі, але з відкритою зоною декольте. 2 героїні з 3 у взутті на підборах. У всіх героїнь помітний макіяж. Герої випуску закріплюють стереотип про типову чоловічу поведінку – кричать, агресують, «кидаються» один на одного, влаштовують бійку. За жінками-героїнями постійно закріплюється гендерна роль «правильної мами».
Скалка – новий метод виховання?	23.05.2021	Сергій Костира	Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства у сім'ї; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Юлія Вознюк, багатодітна мати; Володимир Горянський, народний артист України; Олександр Мазулевський, адвокат; Анна Просветова, психологиня.	<i>3 експертки на 3 експертів; 4 героїні на 1 героя</i> Альона Кривуляк: сукня чорного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Юлія Вознюк: сукня з принтом, привертає увагу, обтягує тіло, зона декольте трохи відкрита, взуття на підборах, помітний макіяж; Анна Просветова: одяг ніжно-рожевого кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). 2 героїні з 4 у сукнях яскравого кольору, у них оголені ноги. Ще одна героїня у спідниці. 1 героїня з 4 у штанах. У всіх героїнь одяг обтягує тіло, вони у взутті на підборах і з помітним макіяжем. Герої випуску закріплює стереотип про типову чоловічу поведінку – кричить, агресує, лається. Жінки дуже емоційні, кричать і плачуть – закріплення стереотипу про «типову жіночу поведінку». Чоловіків експертів показують мало (нерівномірний розподіл екранного часу).
Позбавлена материнського інстинкту	30.05.2021	Сергій Костира	Олена Лезвинська, фахівчиня з безпеки дітей; Олексій Наумук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Алла Мартинюк, актриса театру та кіно; Тимур Асланов, актор та телеведучий; Юлія Святенко, психологиня; Олег Борійчук, адвокат.	<i>3 експертки на 3 експерти; 7 героїнь на 1 героя</i> Олена Лезвинська: одяг нейтральних кольорів, окрім штанів – вони яскраво червоні, обтягує тіло, зона декольте закрита, взуття без підборів, помітний макіяж; Алла Мартинюк: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте трохи відкрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Юлія Святенко: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах,

				<p>яскравий помітний макіяж; Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). 5 героїні з 7 у сукнях, 3 з них яскравого кольору, 2 – пастельного, обтягують тіло, дуже сильно оголюють ноги. 2 героїні з 7 у штанах. Всі героїні у взутті на підборах і з помітним макіяжем. Одна героїня іншій героїні: «А може це ти впливася на чоловіків так, що вони беруть все на себе і йдуть сідають у тюрму?»; «Ти жінка? Ти не жінка, ти я не знаю хто» (сексизм + закріплення стереотипу про те, що в усьому винна жінка, навіть якщо це робить чоловік, і стереотипу про те, що жінка має вести себе якимось певним чином). Жінки емоційні, плачуть, кричать (стереотипна жіноча поведінка).</p>
Три жінки має і не жалкує!	06.06.2021	Сергій Костира	<p>Ірина Тарасова, конфліктологиня; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Ірина Мак, актриса театру та кіно; Юлія Бортник, телеведуча; Олександр Липчій, адвокат; Анна Просветова, психологиня.</p>	<p>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 2 героїв Ірина Тарасова: одяг темних кольорів (сорочка зелена, але не яскрава), обтягує тіло, закрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Ірина Мак: сукня темних кольорів, але привертає увагу, обтягує тіло, зона декольте закрита, ноги оголені, взуття без підборів, темний помітний макіяж; Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, зона декольте трохи відкрита, низ – спідниця, ноги оголені, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, прикраси; Анна Просветова: одяг яскравого кольору, обтягує тіло та привертає увагу, низ – спідниця, ноги оголені, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). У 3 героїнь із 4 сукні, які обтягують тіло та оголюють ноги. У 2 героїнь із 4 відкрита зона декольте. 1 з героїнь у штанах. Усі жінки у взутті без підборів, але з яскравим помітним макіяжем. Сергій Костира героїні про її чоловіка: «А він як здобувач щось робив?» (закріплення стереотипної гендерної ролі чоловіка-здобувача) Сергій Костира тій самій героїні: «Ви наплювали на свою жіночу гідність і знову приїхали до нього»</p>

				(закріплення стереотипу про певну поведінку жінки – повинна бути наявність жіночої гідності). Герой випуску закріплює стереотип про типову чоловічу поведінку – кричить, агресує, лається, принижує жінок. Оператори на експертках часто роблять акцент як на «красивих жінках»
Хотіла продати свій найдорожчий скарб	13.06.2021	Сергій Костира	Ірина Антошко, представниця служби у справах дітей та сім'ї; Олексій Линк, керівник філії міжнародної антинаркотичної асоціації; Олена Гребенюк, оперна співачка; Володимир Абазопуло, артист театру та кіно; Анна Просветова, психологиня; Олександр Липчей, адвокат.	<i>3 експертки на 3 експерти; 4 героїні на 2 героїв</i> Ірина Антошко: сукня яскравого помаранчевого кольору, зона декольте закрита, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Олена Гребенюк: одяг чорного кольору, обтягує тіло, зона декольте відкрита, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, прикраси; Анна Просветова: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. У 2 героїнь із 4 сукні, які обтягують тіло, але ноги оголені лише у 1 з них. У 2 героїнь із 4 штани, але одяг все одно обтягує тіло. Усі жінки у взутті без підборів, але з помітним макіяжем. Жінки емоційні, плачуть, кричать (стереотипна жіноча поведінка).
Фатальні рольові ігри	29.08.2021	Сергій Костира	Дмитро Глисниченко, кримінолог; Рима Зюбіна, актриса та телеведуча; Тимур Асланов, актор та телеведучий; Алла Мартинюк, актриса театру та кіно; Юрій Білоус, адвокат; Анна Просветова, психологиня.	<i>3 експертки на 3 експертів; 6 героїнь на 2 героїв</i> Рима Зюбіна: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, але короткі, тому ноги оголені, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж Алла Мартинюк: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах і яскравого кольору, яскравий помітний макіяж; Анна Просветова: сукня темного кольору, обтягує тіло, закрита зона декольте, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків-героїв). У 2 героїнь із 6 сукні, які обтягують тіло та оголюють ноги. У 4 героїнь із 6 штани, але одяг все одно обтягує тіло, у 1 за рахунок короткої довжини штанів оголені ноги. У 1 героїні з 6 відкрита зона декольте. 4 героїні з 6 у взутті на підборах. Усі жінки з

				яскравим помітним макіяжем, навіть героїня яка у жалобі, що є недоречним. За рахунок серйозної та важкої теми (вбивство) інших проявів гендерної некоректності не було помічено.
Байдужість матері перекреслила життя Михайла	05.09.2021	Сергій Костира	Дар'я Пельо; фахівчиня із запобігання насильства в сім'ї; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Олена Лезвицька, фахівчиня із безпеки дітей; Юлія Бортнік, телеведуча; Олег Барійчук, адвокат; Анна Просветова, психологиня.	<i>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 1 героя</i> Дар'я Пельо: одяг чорно-білого кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, прикрас немає, помітний макіяж Олена Лезвицька: сукня чорного кольору, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Юлія Бортнік: сукня чорного кольору, проте яскраво-рожевий піджак, зона декольте відкрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Анна Просветова: одяг темних кольорів, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж і акцент на зоні декольте великою кількістю прикрас. Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків-героїв). У 3 героїнь із 4 сукні, які обтягують тіло і дуже оголюють ноги, до того ж вони досить яскравих кольорів. 1 героїня з 4 у штанах. У 1 героїні відкрита зона декольте. Усі героїні у взутті на підборах, з помітним макіяжем 3 героїні із 4. Юлія Бортнік приписує головній героїні стереотипний образ жінки-матері, яка повинна думати тільки про дітей, нести себе в жертву і погоджуватися на усе, що їй пропонують, тільки щоб не постраждали діти. Вона засуджує її за те, що та вела себе не як «справжня матір». Оператори на експертках часто роблять акцент як на «красивих жінках»
Заборонене батьківське кохання	12.09.2021	Сергій Костира	Альона Кривуляк, фахівчиня із запобігання насильства в сім'ї; Олексій Лазаренко, голова Всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Анастасія Зубрицька, телеведуча і письменниця; Олег Барійчук, адвокат; Тетяна Ларіна,	<i>3 експертки на 3 експертів; 4 героїні на 3 героїв</i> Альона Кривуляк: одяг чорного кольору, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Анастасія Зубрицька: одяг з дуже помітним принтом, обтягує тіло, зона декольте відкрита, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж,

			фізіогномістка; Андрій Жельветров, психолог.	недоречні прикраси Тетяна Ларіна: одяг спокійних кольорів, обтягує тіло, відкрита зона декольте, яка підкреслюється намистом на шії, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж. Всі героїні одягнені у сукню чи спідницю, які обтягують їхнє тіло та оголюють ноги. Усього в 1 героїні з 4 взуття на підборах, в інших – без. У 1 героїні з 4 помітний макіяж, у 3 інших – він чи легкий, чи його немає зовсім. У звалтуванні дитини обвинувачують мати!, а не батька, через те, що вона його не зупинила і не викликала поліцію.
Молодша сестра наводить страх на всю сім'ю	19.09.2021	Сергій Костира	Руслан Сушко, криміналіст; Анастасія Зубрицька, телеведуча та письменниця; Юрій Ірхін, кримінальний психолог; Олена Репіна, актриса театру та кіно; Олександр Мазолевський, адвокат Юлія Святенко, психологиня.	<i>3 експертки на 3 експертів; 7 героїнь на 5 героїв</i> Анастасія Зубрицька: сукня чорного кольору, обтягує тіло, закрита зона декольте, взуття на підборах, укладка, помітні прикраси (більше святкового вигляду), яскравий помітний макіяж Олена Репіна: сукня яскравого кольору, зверху закрита, але дуже оголені ноги, обтягує тіло, взуття на підборах, багато прикрас (більш святкового вигляду), яскравий помітний макіяж Юлія Святенко: сукня спокійного рожевого кольору, зона декольте закрита, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Героїні випуску одягнені в основному в комфортний одяг повсякденного типу, але у всіх зберігається тенденція одягати взуття на підборах та робити помітний макіяж, переважно темними тіннями. У 2 героїнь із 7 сукні, які обтягують тіло та дуже оголяють ноги. Коли головна героїня щось говорить, їй ніхто не вірить, її не слухають, відразу починають звинувачувати в тому, що вона говорить неправду, навіть не дослухавши до кінця. Коли вона говорить про те, що її гвалтував рідний батько, їй ніхто не вірить, і озвучують коментарі про те, що «батько не міг такого зробити», «не вигадуй, такого не може бути». Батьку ж вірять одразу. Герой, який перебуває у студії, часто підвищує на неї голос, агресує, кидається на неї та намагається її вдарити, загрожує – закріплює стереотип

Коханка vs екс-дружина: боротьба за мільйонні статки та сина	26.09.2021	Сергій Костира	<p>Анна Маляр, кримінологиня; Олексій Поліщук, представник служби у справах дітей та сім'ї; Ірина Тарасова, конфліктологиня; Яна Пасенкова, тарологиня; Юрій Білоус, адвокат; Юлія Святенко, психологиня.</p>	<p>про типову чоловіку поведінку. <i>4 експертки на 2 експерти; 4 героїні на 2 героя</i> Анна Маляр: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, відкрита зона декольте, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на невеликих підборах, помітний темний макіяж, прикраси Ірина Тарасова: одяг в основному нейтральних кольорів, але спідниця яскраво жовтогаряча, закрита зона декольте, взуття на невеликому підборі, яскравий помітний макіяж Яна Пасенкова: одяг в основному нейтральних кольорів, але низ (штани) леопардового забарвлення, взуття на підборах, відкрита зона декольте, темний помітний макіяж Юлія Святенко: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, закрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, прикраси, яскравий макіяж Всі героїні випуску одягнені у сукні яскравих кольорів, які обтягують тіло та дуже сильно оголюють ноги. У 2 героїнь із 4 взуття на підборах. Усі героїні з яскравим помітним макіяжем. «Ви, як мама, повинні були залишити свою дитину поруч із собою» – закріплення стереотипу про гендерну жіночку роль мами, яка комусь щось повинна «Якби моя дитина сказала, що вона хоче залишитися з батьком, я б поставила собі питання, що ж я зробила не так» – вказівка головній героїні на те, що вона погана мати і робить щось не так, коли її дитина добровільно вибрала жити з батьком (також закріплення стереотипної гендерної жіночої ролі, вказівка на те, що дитина завжди повинна залишатися з матір'ю). Оператори на експертках часто роблять акцент як на «красивих жінках»</p>
Заборонений інтерес від вітчима	03.10.2021	Сергій Костира	<p>Тимур Асланов, актор та телеведучий;</p>	<p><i>4 експертки на 2 експерти; 7 героїнь на 2 героя</i> Катерина Гонзель: одяг яскравих кольорів, сукня, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, дуже яскравий макіяж; Анна Просветова: нейтральні кольори одягу, костюм, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж Юлія Бортник: сорочка</p>

				яскравого зеленого кольору + прозора, видно нижню білизну, зона декольте закрита, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж 4: сукня з яскравим дизайном, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття без підборів, яскравий макіяж Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). У 3 героїнь із 4 зона декольте відкрита. Усі героїні з яскравим помітним макіяжем, у взутті без підборів. Використовується мізогінна лексика «Мамаша»; але загалом героїнь уважно слухають, не перебивають, дають закінчити свою думку.
Боротьба за опіку над Поліною	10.10.2021	Сергій Костира	Ірина Антошко, представник служби у справах дітей та сім'ї; Володимир Агозопов, актор театру та кіно; Альона Кривуляк, фахівець із запобігання насильства в сім'ї; Інна Борисюк, педіатр, невролог; Андрій Приходько, адвокат; Анна Просветова, психолог.	<i>4 експертки на 3 експертів; 3 героїні на 2 героїв</i> Ірина Антошко: яскрава рожева спідниця, відкрита зона декольте, оголені руки, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Альона Кривуляк: одяг чорного кольору, закритий, низ – спідниця, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Інна Борисюк: одяг нейтральних кольорів, зона декольте закрита, оголені руки, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж; Анна Просветова: яскрава червона сукня, оголені ноги, взуття на підборах, масивні прикраси, яскравий помітний макіяж. 2 героїні з 3 одягнені в сукні, які обтягують тіло та оголюють ноги (причому в однієї з героїнь сукня дуже відкрита – оголена і зона декольте, і руки, і ноги). 1 з героїнь у штанах. Усі героїні у взутті без підборів, але з помітним макіяжем. Одна з героїнь звертається до головної героїні, коли та розповіла про пережите собою зґвалтування зі сторони батька: «А як ти могла таке допустити?» (сексизм, звинувачення у злочинах чоловіка жінки-жертви). Герої випуску закріплюють стереотип про типову чоловічу поведінку – кричать, агресують, «кидаються» один на одного.
Грузинська полонянка чи лгунья?	17.10.2021	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<i>4 експертки на 2 експерти; 2 героїні на 2 героя</i> 1 експертка: костюм чорного кольору, низ – штани, але яскрава футболка, відкрита зона декольте, до якої

				<p>привертає увагу прикраса на шії, взуття на підборах, яскравий макіяж, великі сережки</p> <p>2 експертка: сукня нейтральних кольорів, оголені ноги взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>3 експертка: закритий одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, закрита зона декольте, спідниця, яскравий макіяж</p> <p>4 експертка: сукня, обтягує тіло, зона декольте закрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж</p> <p>Одна героїня випуску одягнена у сукню з відкритою зоною декольте, інша в джинси та яскраву блузку рожевого кольору, в обох взуття на підборах, є помітний макіяж, одяг обтягує тіло.</p> <p>Проявів гендерної некоректності помічено не було.</p>
Нетипові стосунки брата та сестри	24.10.21	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<p>3 експертки на 3 експертів; 4 героїні на 1 героя.</p> <p>Анна Просветова: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж</p> <p>2 експертка: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ штани, взуття без підборів, яскравий помітний макіяж</p> <p>3 експертка: сукня чорного кольору, обтягує тіло, зона декольте трохи відкрита, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж.</p> <p>Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків).</p> <p>Всі героїні випуску одягнені у сукні, які обтягують тіло та оголюють ноги. У 2 героїнь із 4 відкрита зона декольте. У 3 героїнь із 4 взуття на підборах, у всіх помітний макіяж.</p>
Не батьки, а звірі	31.10.21	Сергій Костира	<p>Анастасія Зубрицька, телеведуча;</p> <p>Анна Просветова, психолог;</p> <p>Альона Кривулякк, фахівець із запобігання насильства в сім'ї;</p> <p>Руслан Сушко, криміналіст;</p> <p>Ще двох експерти не називають.</p>	<p>3 експертки на 3 експерти; 5 героїнь на 0 героїв</p> <p>Анастасія Зубрицька: сукня нейтральних кольорів, зона декольте закрита, оголені ноги, яскравий макіяж, масивні прикраси, які привертають увагу (і не підходять для ток-шоу), взуття на підборах;</p> <p>Альона Кривулякк: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, зона декольте закрита, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж;</p> <p>Анна Просветова: одяг нейтральних кольорів, низ – спідниця, оголені ноги, взуття</p>

				<p>на підборах, масивні прикраси, яскравий макіяж; Гендерний дисбаланс (нульова представленість чоловіків). 4 героїні з 5 у штанах, 1 героїня у сукні, яка обтягує тіло та оголює ноги. У 1 героїні з 5 відкрита зона декольте. 3 героїні з 5 на підборах, у всіх помітний макіяж. Коли головна героїня випуску розповідає про страшні події, що відбувалися з нею та її дитиною, та згадує про те, що вона захищала свою доньку, намагалася зробити все, щоб її били менше, експерти та експертки починають кричати на неї, вживати нецензурну лексику, звинувачувати в тому, що вона бреше і вона цього не робила, аргументуючи тим, що «це видно по вашому вигляду». Незважаючи на те, що героїня розповідає все, як пам'ятає, вони жодного разу не вірять їй і продовжують звинувачувати її у всьому, ніби злочин скоїла вона, а не її чоловік. Один із експертів всіляко тисне на неї, кричить про те, що у неї відсутні материнські інстинкти і кілька разів звертається до неї грубими словами. «На твоєму місці люба нормальна мати хапала би дітей та біжала» – закріплення за жінкою-матір'ю якоїсь певної стереотипної поведінки. «Як вона буде сприймати себе як мати у майбутньому, бачачи такий приклад?» – запитус експертка у головної героїні, закріплюючи за її донькою стереотипну гендерну жіночу роль – обов'язково бути матір'ю.</p>
Мамо, я покохала бандита!	07.11.21	Сергій Костира	<p>Ірина Тарасова, конфліктолог; Олексій Лазаренко, голова всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»; Тетяна Ларіна, фізіогноміст; Юлія Бортник, телеведуча; Роман Петранюк, адвокат; Юлія Святенко, психолог.</p>	<p><i>4 експертки на 2 експерти; 3 героїні на 2 героя</i> Ірина Тарасова: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, низ – штани, але короткі, тому ноги оголені, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж, Тетяна Ларіна: одяг нейтральних кольорів, сукня, обтягує тіло, але закриває оголені частини, взуття без підборів, яскравий макіяж, масивна прикраса на шії; Юлія Бортник: одяг нейтральних кольорів, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Юлія Святенко: одяг чорного кольору, сукня, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий</p>

				<p>макіяж, масивні сережки.</p> <p>Всі героїні випуску одягнені в сукні, які обтягують їх тіло та дуже оголюють ноги. У всіх них взуття на підборах, яскравий макіяж помітний макіяж.</p> <p>Герої випуску закріплюють стереотип про типову чоловічу поведінку – кричать, агресують, «кидаються» один на одного, двічі влаштувають бійку.</p>
Повернення блудної матері	14.11.21	Сергій Костира	<p>Тарік Сархан, голова ісламського культурного центру;</p> <p>Вікторія Крістова, юрист;</p> <p>Ірина Тарасова, конфліктолог;</p> <p>Вікторія Любаревич-Торхова, психолог;</p>	<p>3 експертки на 3 експерти; 3 героїні на 1 героя</p> <p>Ірина Тарасова: костюм білого кольору, водолазка і взуття на підборах яскраво-червоного, одяг обтягує тіло, яскравий помітний макіяж</p> <p>Вікторія Крістова: одяг нейтральних кольорів, обтягує тіло, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, масивні прикраси, яскравий макіяж, зачіска</p> <p>Вікторія Любаревич-Торхова: сукня яскраво-рожевого кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж.</p> <p>Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків).</p> <p>2 героїні з 3 одягнені в сукні, які обтягують тіло та оголюють ноги. У всіх героїнь взуття на підборах, помітний макіяж.</p> <p>Оператори на експертках часто роблять акцент як на стереотипно «красивих жінках».</p>
Скандальна сімейка з TikTok	21.11.21	Сергій Костира	<p>Міла Кузнецова, блогерка;</p> <p>Олексій Лазаренко, голова всеукраїнської фундації «Захист прав дітей»;</p> <p>Ірина Тарасова, конфліктологиня, медіаторка;</p> <p>Анастасія Зубрицька, телеведуча та письменниця;</p> <p>Олег Барійчук, адвокат;</p> <p>Анна Просветова, психологиня.</p>	<p>4 експертки на 2 експерти; 3 героїні на 1 героя</p> <p>Міла Кузнецова: одягнена в костюм дуже яскравих кольорів, дуже відкрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж.</p> <p>Ірина Тарасова: одяг нейтральних кольорів, відкрита зона декольте, низ – штани, взуття на підборах, оголені ноги, яскравий макіяж</p> <p>Анастасія Зубрицька: яскрава жовта кофта, обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>Анна Просветова: сукня нейтральних кольорів, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж, прикраси.</p> <p>Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків).</p> <p>Одна головна героїня одягнена в кофту, штани, взуття на підборах, з помітним макіяжем.</p> <p>Друга одягнена в сукню, оголені ноги, взуття на</p>

				підборах, помітний макіяж. Третя одягнена в повсякденний одяг, низ – джинси, взуття без підборів, з помітним макіяжем.
Викрадачка чи рятівниця?	28.11.21	Сергій Костира	Ірина Тарасова, конфліктологиня, медіаторка; Олексій Наумов, представник служби у правах дітей та сім'ї; Інна Борисюк, лікарка-педіатриня; Олена Гребенюк, оперна співачка; Юрій Білоус, адвокат; Анна Просветова, психологиня.	<i>4 експертки на 2 експерта; 3 героїні на 1 героя</i> Ірина Тарасова: одяг нейтральних кольорів, зона декольте відкрита, низ – штани, але за рахунок довжини ноги оголені, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Інна Борисюк: рубашка яскравого кольору, обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Олена Гребенюк: сукня яскравого кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття без підборів, яскравий макіяж Анна Просветова: сукня яскравого кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий помітний макіяж Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). У першій головної героїні сукня, дуже відкрита зона декольте, оголені ноги, взуття на підборах, помітний макіяж. У другій теж сукня, відкрита зона декольте, взуття на підборах, помітний макіяж. У третій яскрава сукня, відкрита зона декольте, взуття на підборах, яскравий макіяж. Жінки дуже емоційні, кричать і плачуть – закріплення стереотипу про «типову жіночу поведінку».
20-річні пошуки зниклої сестри	05.12.21	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<i>4 експертки на 2 експертів; 4 героїні на 1 героя</i> 1 експертка: сукня нейтральних кольорів, обтягує тіло, взуття на підборах, масивні прикраси, яскравий помітний макіяж 2 експертка: кофта яскравого кольору, обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж 3 експертка: сукня нейтральних кольорів, обтягує тіло, взуття на підборах, яскравий макіяж 4 експертка: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, відкрита зона декольте, яскравий макіяж Гендерний дисбаланс (менша представленість чоловіків). Перша героїня в повсякденній одязі нейтральних кольорів, взуття без підборів, з помітним макіяжем. Друга в сукні, яка обтягує тіло, відкриті ноги, взуття на підборах, дуже яскравий

				<p>макіяж.</p> <p>Третя теж в сукні, оголені ноги, зона декольте відкрита за рахунок прозорої верхньої частини сукні, взуття на підборах, без макіяжу.</p> <p>Четверта в сукні, оголені ноги, взуття без підборів, без макіяжу.</p> <p>Мати каже про свою доньку: «Їй дуже подобалися інструменти чоловічі» (закріплення стереотипу про жіночу поведінку, нібито жінкам не можуть подобатися «чоловічі» речі).</p>
Горе-мати	12.12.21	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<p><i>4 експертки на 2 експертів; 3 героїні на 3 герої</i></p> <p>1 експертка: кофта яскравого кольору, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>2 експертка: сукня нейтрального кольору, взуття на підборах, яскравий макіяж, масивні прикраси</p> <p>3 експертка: одяг нейтрального кольору, низ – спідниця, оголені ноги, взуття на підборах, відкрита зона декольте, яскравий макіяж</p> <p>4 експертка: одяг нейтрального кольору, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>Перша героїня в сукні, оголені ноги, взуття на підборах, з яскравим макіяжем.</p> <p>Друга в повсякденному одязі, низ – штани, взуття без підборів, з яскравим макіяжем.</p> <p>Третя в кофті та юбці, оголені ноги, взуття на підборах, з яскравим макіяжем.</p>
Шокуюча знахідка у занедбаній будівлі	19.12.21	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<p><i>3 експертки на 3 експертів; 4 героїні на 2 героїв</i></p> <p>1 експертка: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>2 експертка: сукня нейтрального кольору, але піджак ярко-рожевий, відкрита зона декольте, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж</p> <p>3 експертка: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, взуття на підборах, яскравий макіяж.</p> <p>Перша героїня в повсякденному одязі, низ – штани, взуття без підборів, помітний макіяж.</p> <p>Друга теж в повсякденному одязі, взуття на підборах, яскравий макіяж.</p> <p>Третя в сукні яскравого кольору, яка обтягує тіло,</p>

				оголені руки, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж. Четверта в повсякденному одязі, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж.
Спаситель чи звір?	26.12.21	Сергій Костира	Експертів та героїв студії не називають.	<p>3 експертки на 3 експертів; 2 героїні на 2 героїв</p> <p>1 експертка: одяг нейтрального кольору, низ – штани, взуття на підборах, яскравий макіяж 2 експертка: сукня чорного кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж 3 експертка: сукня нейтрального кольору, обтягує тіло, оголені ноги, взуття на підборах, яскравий макіяж.</p> <p>Перша героїня в повсякденному одязі, обтягує тіло, низ – штани, взуття на підборах, помітний макіяж. Друга в сукні, обтягує тіло, оголені ноги, взуття без підборів, яскравий макіяж.</p> <p>Головну героїню засуджують за те, що поки її чоловік захищав Україну, вона їздила розважатися до клубів – закріплення стереотипу про жіночу поведінку, яка не дозволяє жінці жити своїм життям, поки її чоловік далеко від неї.</p> <p>Сергій Костира одному з героїв: «Не виникало у вас бажання розібратися з ним «по-чоловічому» – сексизм у мові.</p>